

**DRUHÁ
SVETOVÁ
VOJNA
1939-45
na území
okresu Nové Zámky
v dokumentoch**

Tematická bibliografia

(pri príležitosti 75. výročia jej ukončenia)

Mária Feldinszká

Knižnica A. Bernoláka v Nových Zámkoch

2020

Mária Feldinszká

*Druhá svetová vojna 1939-45
na území okresu Nové Zámky*

Tematická bibliografia : (pri príležitosti 75. výročia jej ukončenia)

Knižnica A. Bernoláka v Nových Zámkoch, 2020

Zostavovateľ: Mária Feldinszká

Zodpovedná redaktorka: Mgr. Ľubica Červená

Vydavateľ: Knižnica A. Bernoláka v Nových Zámkoch

Miesto vydania: Nové Zámky

Rok vydania: 2020

Forma vydania: tlačенá, elektronická

ISBN 978 – 80 – 89733 – 06 – 4 (tlačенý dokument)

EAN 9788089733064

ISBN 978 – 80 – 89733 – 07 – 1 (elektronický dokument)

EAN 9788089733071

OBSAH

O BIBLIOGRAFII	4
<u>CHRONOLÓGIA ROZHODUJÍCICH DEJINNÝCH</u> <u>UDALOSTÍ 1938-1945</u>	5
– územie Južného Slovenska vrátane okresu Nové Zámky	
Stručný priebeh oslobodenia územia okresu	6
BIBLIOGRAFIA: <i>Druhá svetová vojna 1939-45</i>	
Knihy	8
Periodiká	33
Články	33
Textové dokumenty (archív KAB)	42
Pamiatky (mestá a obce okresu N. Zámky)	43
Básne (piesne)	47
SÚHRN	49
REGISTRE	
Menný register	50
Názvový register	55
Predmetný register	61
Geografický register	64

O BIBLIOGRAFII

V tematickej bibliografii knižničných dokumentov *Druhá svetová vojna 1939-45 na území okresu Nové Zámky v dokumentoch*, vydávanej pri príležitosti 75. výročia jej ukončenia som sa zamerala na súčasný región Nových Zámok. Jeho osobitosťou je, že kým počas Prvej svetovej vojny, 1914-18 patril pod správu Maďarska, po vojne sa stal súčasťou Prvej Československej republiky, 1918-1938. Následkom Mníchovského diktátu (29. 9. 1938) nanovo, okrem pohraničnej obce Rastislavice, pripadol Maďarsku. Súčasný okres nadobudol svoju podobu až v roku 1960. Dovtedy boli niektoré obce súčasťou vtedajších okresov Šurany, Štúrovo, Komárno, Vrábľa. Obyvatelia prežívali obdobie začleňovania sa do hortyovského Maďarska, zosilneného národnostného útlaku, triednych bojov, vojnové roky a následky politických rozhodnutí vtedajších mocností.

Zobierané knižničné dokumenty nachádzajúce sa vo fonde Knižnice A. Bernoláka v Nových Zámkoch (ďalej len KAB) z hľadiska poznania časti histórie regiónu majú jedinečný charakter. Prostredníctvom nich môžeme získať verný obraz obdobia a priebehu druhej svetovej vojny v regióne. Autori, zostavovatelia citovaných dokumentov sú uznávaní odborní autori, historici, zapálení lokálpatrioti, pamätníci, ktorí urobili výskum z dostupných archívnych zdrojov, matrík, kroník alebo vyhľadali priamych účastníkov a očitých svedkov udalostí predmetného obdobia.

Bibliografické záznamy sú zoradené tematicky, v rámci predmetu chronologicky, podľa dátumu vydania alebo geograficky a potom sa uplatňuje chronologické zaradenie. Záznamy alebo state z nich sú anotované. Tvoria ich knihy, články vydané v jazyku slovenskom i maďarskom, zoznam pamiatok uvádzaného historického obdobia nachádzajúcich sa na území okresu Nové Zámky a podchytené básne. Súčasťou bibliografie je menný, názvový, predmetný a geografický register.

Základné štatistické údaje - Okres Nové Zámky (31. 12. 2019):

- 3 mestá, 59 obcí
- 1347 km²
- 103, 18 obyvateľov na m²
- 139 432 obyvateľov
- 37 512 obyvateľov Nové Zámky; 10 186 Štúrovo; 9659 Šurany

CHRONOLÓGIA ROZHODUJÚCICH DEJINNÝCH UDALOSTÍ 1938-1945

– územie južného Slovenska vrátane okresu Nové Zámky

29. september 1938 – Mníchovský diktát

(odstúpenie pohraničného územia južného Slovenska Maďarsku)

2. november 1938 – 1. Viedenská arbitráž

(vytýčenie nových slovensko-maďarských hraníc)

14. marec 1939 – Vyhlásenie Slovenského štátu

(Maďarsko ho uznalo 15. marca)

1. september 1939 – Vypuknutie druhej svetovej vojny

(nemecké spojenecké vojská prepadli Poľsko, slovenské i maďarské ozbrojené sily bojovali po boku nemeckých vojsk)

1940 – Začiatok formovania zahraničných československých vojenských jednotiek, Francúzsko

5. apríla 1944 – Začiatok genocídy Židov na území regiónu

(nosenie žltej rozlišovacej hviezdy, nasťahovanie do giet, presťahovanie do zberných miest, transport do pracovných a koncentračných táborov, holokaust)

16. júna 1944 – Začiatok bombardovania územia Slovenska anglo-americkým letectvom (Bratislava)

7. a 14. októbra 1944, 14. marca 1945 – boli bombardované Nové Zámky

29. augusta 1944 – Vypuknutie Slovenského národného povstania

(ako protest obsadzovania územia Slovenska nemeckými vojskami a policajno-bezpečnostnými jednotkami, Slobodný slovenský vysielač, formovanie povstaleckej armády 1. Česko-slovenskej armády...)

28. decembra 1944 – vypovedanie vojny novou maďarskou vládou nacistickému Nemecku a podpísanie prímeria v Moskve

(ukončenie okupačného režimu na južnom Slovensku a zrušenie ustanovení Viedenskej arbitráže)

5. apríla 1945 – vyhlásenie Košického vládneho programu

28. apríl 1945 – Koniec genocídy Židov, Cigánov, oslobodenie táborov

1. mája 1945 – Koniec bojov 2. svetovej vojny na území Slovenska,

8. mája 1945 – Ukončenie 2. svetovej vojny v Európe

(podpísanie kapituláčného aktu)

14. augusta 1945 – Ukončenie 2. svetovej vojny vo Svete

(kapitulácia Japonska)

Stručný priebeh oslobodenia územia okresu:

- Vojská II. ukrajinského frontu pod vedením maršala Malinovského prenikli na južné Slovensko z územia severného Maďarska – od 30. 10. 1944 operačná zóna HATVAN – smer Šahy, Levice
- Nepriateľské jednotky budujú most cez Hron pri obciach Bíňa a Kamenín – most sovietske vojská niekoľkokrát zničili, pri bojoch boli zaznamenané veľké straty
- Útvary 7. gardovej streleckej divízie pod vedením gen. plk. Šumilova a 6. gardovej tankovej divízie pod vedením gen. plk. Kravčenka postupne oslobodzujú:

24.-26. 12. 1944 – územie dolného toku Hrona a obce: Chľaba, Kamenica n/Hronom, Bajtava, Leľa, Salka, Malé Kosihy Malá nad Hronom, Pavlová a Sikenička

Obce dolného Pohronia sa stávajú na 3 mesiace stabilizačnou čiarou medzi dvomi frontami. Najťažšie boje sa na území okresu odohrali v obci Kamenín, ktorý bol prvýkrát oslobodený 6. 1. 1945, potom znovu obsadený Nemcami. Kamenín a Bruty boli pod paľbou 17.-24. februára 1945, Strekov (17.-21. 2. 1945).

- Strelecké divízie gen. plk. Šumilova oslobodzujú trať Levice – Kamenica n/Hronom – Mužla – Vojnice – Komárno:

22.-28. 12. 1944 a 25. 3. 1945 – Štúrovo a Nána, Bíňa, Kamenný Most, Obid, Mužla

Čerhátske pahorky čelili silnému odporu Nemcov – boli oslobodené: Belá, Bruty, Šarkan

- Tankové a jazdecké útvary sovietskej armády operujú na ľavej strane Hrona, dosiahli ľavý breh rieky Nitry a oslobodzujú:

25.-28. 3. 1945 – Gbelce, Vojnice, Kravany n/Dunajom, Moču, Modrany, Radvaň n/Dunajom, Ižu, Marcelovú, Novú Viesku, Strekov, Svodín, Divá, Ľubá, Veľké Ludince, Rúbaň a sú 7 km od Komárna

Postupovalo sa denne ďalej 16-20 km, za dva dni divízie II. ukrajinského frontu oslobodili na Slovensku (Maďarsku) vyše 200 obcí a mestečiek.

- Vojská 1. gardovej jazdecko-mechanizovanej skupiny oslobodili:

27. 3. 1945 – Trávnicu, Veľké Lovce, Čechy, Koltu, Semerovo a Dubník
28. 3. 1945 – Dolný Ohaj, Radava, Úľany n/Žitavou,
28.-29.3. 1945 Šurany

- Jednotky 24. gardového streleckého zboru a 7. gardovej armády pod velením generálmajora A. J. Kruza od Komárna a Šurian oslobodzujú:

28.-29. 3. 1945 Nové Zámky, postupujúc smerom na Galantu oslobodzujú Palárikovo a Tvrdošovce - 30. 3. 1945

Nové Zámky oslobodili jednotky 13. divízie gardového zboru pod vedením Sidelnikova Vasiučenka. V okrese Nové Zámky zahynulo 5248 vojakov. Pochovaní sú na Vojenskom cintoríne príslušníkov Červenej armády padlých počas II. svetovej vojny v Štúrove.

Súhrn oslobodzovacích bojov na Slovensku:

- začiatok 6. 10. 1944 prekročením DUKLY
- 4. 4. 1945 bola oslobodená Bratislava
- Stredné Slovensko oslobodzovali divízie 40. armády
- 30. 4. – 1. 5. 1945 bol oslobodzovací proces Slovenska oslobodením Žiliny a Čadce ukončený
- koniec 1. 5. 1945

Osloboditelia:

- IV. a II. ukrajinský front
- 38. armáda maršala Moskalkena
- 1. čs. armádny zbor vytvorený v ZSSR pod vedením Ľ. Svobodu
- 1. a 4. rumunský armádny zbor.

BIBLIOGRAFIA

Knihy

061.1 Nevládne organizácie a kooperácia

1.

Občianske združenie Slovenský juh, 2001. *Zborník [A] : konferencia na tému: osobnosti slovenského menšinového hnutia v Maďarsku v rokoch horthyovskej okupácie južného Slovenska*. 1. vyd. Bratislava : Kubko-Goral, 2001. 39 s. (POROZUMENIE). ISBN 80-88858-12-7.

Témou je obdobie zjednotenia Slovákov južného Slovenska na území vtedajšieho Maďarska počas okupácie, o ktoré sa zaslúžili osobnosti slovenského menšinového hnutia Slovenská jednota. Spomínajú sa: Novozámocká Slovenská Jednota, Komjatice, týždenník Slovenská Jednota, Dolnozemskí Slováci, Šurany, Košice.

2.

Letz, Róbert, 2000. *Dejiny slovenskej ligy na Slovensku (1920-1948)*. Martin : Matica slovenská. ISBN 80-7090-575-1.

Slovenská liga (22.10.1920), nepolitický spolok na pozdvihnutie kultúrneho, vzdelanostného a národného povedomia slovenského národa.

Monografia podáva obraz o vzniku, význame, úlohách, pôsobení a osobnostiach Slovenskej ligy v rokoch 1920-48 a informáciu o uložených archívnych historických prameňoch. Z knihy sa dozvedáme, že v 30. rokoch bolo v pláne založiť oblastný sekretariát v Nových Zámkoch, čo sa nestalo, ale na území okresu v Nových Zámkoch a Štúrove pôsobili Okresné zbory Slovenskej ligy. Róbert Letz (*1967) je slovenským historikom, ktorý sa venuje dejinám 20. storočia, prednáša.

26-4 Židovský náboženský život

3.

Buda, František, 2007. *História židovskej náboženskej obce [A] = A zsidó hitközség története : črepiny z histórie Tvrdošoviec : töredékek Tardoskedd történelméből*. 1. vyd. Tvrdošovce : Obecný úrad, 2007. 146 s. + 146 s. - ISBN 978-80-88997-36-8. Dvojazyčne. Situáciu, dôsledky, následky prenasledovania židovského obyvateľstva a ich osud v období 2. svetovej vojny priblížil autor v stati *Obdobie prenasledovania* (s. 19-24). Boli tu uverejnené aj mená odvečených do koncentračného tábora v Osvienčime, mená zachránených a mená navrátilcov. Kniha je spracovaná z originálnych historických pramenných podkladov nachádzajúcich sa v archívoch a ostatných výskumov.

František Buda (*1965) sa aktívne venuje regionálnej histórii, publicistike.

316 Kultúrny život

4.

Potemra, Michal, 1993. *Kultúrny život Slovákov na južnom Slovensku v rokoch 1938-1945 [A] : bibliografia článkov z novín a časopisov na južnom Slovensku v rokoch 1938-1945*. 1.vyd. Košice :Štátna vedecká knižnica v Košiciach, 1993. ISBN 80-85328-14-3.

Bibliografia je hodnotným informačným zdrojom o kultúrnom živote a dianí na južnom Slovensku v rokoch 1938-45. Nechýba ani novozámocká oblasť. Dozvedáme sa o periodikách, slovenských kultúrnych spolkoch, ľudovom umení, umeleckom živote, školstve a školách.

Michal Potemra (* 1922-† 2002) bol bibliografom, historikom, novinárom a právnikom.

32 Politika. 323.22/.28 Vnútropolitický vývoj. Štrajky. Triedny boj

5.

Simon, Attila, 2014. *Magyar idők a felvidéken (1938 - 1945) [A] : az első bécsi döntés és következményei*. 1. vyd. Budapešť : Jaffa Kiadó, 2014. ISBN 978-615-5418-91-4. Preklad názvu: *Maďarské časy na Hornom vidieku (1938 – 1945) : prvá viedenská arbitráž a jej dôsledky*.

Kniha je historickou štúdiou územia Horného vidieka (Slovensko), ktoré dôsledkom 1. viedenskej arbitráže pripadlo Maďarsku, popisuje územné zmeny, rozpráva o vnútorných záležitostiach a spoločenských premenách v rozpätí rokov 1938-45.

Attila Simon (*1966) je maďarským historikom na Slovensku, vyučuje.

6.

Tilkovszky, Loránt, 1972. *Južné Slovensko v rokoch 1938-1945*. Preložené z maďarského originálu. Bratislava : vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1972.

Autor v publikácii rozoberá slovensko-maďarské vzťahy, územné zmeny hraníc a dôsledky 1. Viedenskej arbitráže, ktoré znamenali znovu pripojenie územia južného Slovenska k Maďarsku. Rozoberá hospodárske, sociálne, národnostné otázky a politiku, uznanie a úlohu Strany slovenskej národnej jednoty (mala sekretariát v Nových Zámkoch), školskú politiku, kultúrnu činnosť. V Nových Zámkoch sa 13. 12. 1942 založila severná hlavná skupina *Uhorsko-okrajinského vzdelávacieho spolku*. Obsahovo má publikácia veľkú informačnú hodnotu, autor disponuje overenými a hodnovernými faktami, ktoré nám ozrejmujú danú situáciu, pomáhajú chápať dianie a rozhodnutia vtedajších aktérov v širšom meradle.

Loránt Tilkovszky (*1927) je maďarským historikom, vedeckým pracovníkom Maďarskej akadémie vied v Budapešti, pôsobil aj ako pedagóg.

7.

Vietor, Martin, 1968. *Dejiny okupácie južného Slovenska 1938-1945*. Bratislava : Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1968.

Ako sa v publikácii píše, autor približuje osudy slovenského i maďarského obyvateľstva na území južného Slovenska, ktoré bolo v krátkom časovom slede politických rozhodnutí pričlenené a odčlenené od Maďarska. Komplexne rozobral celú problematiku, vďaka čomu sa čitatelia môžu dostať k hodnotným faktografickým a ozrejmujúcim informáciám.

Martin Vietor (*1906-1978) bol univerzitným profesorom, vedeckým pracovníkom.

323.15 Národnostné, etnické menšiny. Maďarská národnostná menšina. Židovská národnostná menšina

8.

Bárdi, Nándor-Fedinec, Csilla-Szarka, László, 2008. *Kisebbségi magyar közösségek a 20. században*. Budapešť : Gondolat Kiadó - MTA Kisebbségkutató Intézet. ISBN 978-963-693-0820. Preklad názvu: *Menšinová maďarská komunita v 20. storočí*.

Kniha mapuje dejiny Maďarov 20. storočia, ktorí sa v dôsledku rozpadu Rakúsko-Uhorska dostali do menšinového postavenia. Dotýka sa aj obdobia 2. svetovej vojny a súvisiacich udalostí.

Nándor Bárdi (*1962), Csilla Fedinec (*1968), László Szarka (*1953) sú maďarskí historici.

9.

Lang, Tomáš-Strba, Sándor, 2006. *Holokaust na južnom Slovensku na pozadí histórie novozámockých židov [A] / z maďarského originálu ... preložila Drahoslava Dobrovičová*.

1. vyd. Bratislava : KALLIGRAM, 2006. ISBN 80-7149-898-X.

10.

Strba, Sándor-Lang, Tamás, 2004. *Az érsekújvári zsidóság története [A]*. 1. vyd. Pozsony : Kalligram, 2004. 431 s. : 70 s. fotografií. ISBN 80-7149-591-3. Preklad názvu: *Dejiny novozámockého židovstva. XI. A holokaust*. S. 129-156; Strba, Sándorné (Herz, Ilona). *Szomorú lágeri emlékeim*. S. 157-172.

Kniha obsahuje i cenné príhovory od Pavla Hrušovského a Tomáša Langa odznelé pri slávnostných a pamätných príležitostiach holokaustu, mená novozámockých židovských obetí holokaustu i preživších. Kniha vyšla v prepracovanom a doplnenom vydaní aj v jazyku slovenskom. Kniha dokumentuje históriu novozámockej židovskej komunity v spojitosti s historickými udalosťami, ktoré mali vplyv na ich život, postavenie a ďalší osud. Autori podali podrobnú históriu Židov v Nových Zámkoch od začiatku ich príchodu na naše územie (prvá štvrtina 19. storočia) až po súčasnosť - históriu zrodu Židovskej náboženskej obce. Kniha nás oboznamuje s osudmi významných osobností židovského spoločenstva. V roku 1940 žilo v Nových Zámkoch 3000 Židov. Týchto občanov sa v plnej miere dotkli hrôzostrašné udalosti nasledujúcich rokov. Na našom území sa deportácie Židov uskutočnili od polovice mája do júla 1944. Bola to akcia organizovaná a koordinovaná skupinou Adolfa Eichmanna. Výkon moci potom vykonávalo maďarské kráľovské žandárstvo a polícia. Je potrebné vedieť, že nacistické vojská vstúpili do Maďarska 19. marca 1944.

Tomáš Lang (*1942) sa zaoberá históriou Židov na území Južného Slovenska, prednáša. Sándor Strba (*1946) sa zaoberá regionálnou históriou a osobnosťami mesta Nové Zámky, publikuje.

11.

Tamaškovič, Jozef, 2006. *Spomíname a nezabúdame ZACHOR : spomienky na občanov židovského pôvodu v ŠURANOCH, ktorí trpeli a mnohí aj zahynuli počas HOLOKAUSTU 1944-1945*. Šurany : OK Team-Karol Németh. ISBN 80-969483-4-2. Obsahuje: *Nacizmus. HOLOKAUST : prenasledovanie a vyvražďovanie Židov*. S. 36; *Horthyovské MAĎARSKO*. S. 37-38; *Židovské ghetto v Šuranoch*. S. 38; *Spomíname a nezabúdame : spomienky našich občanov na našich Židov, ktorí zahynuli počas holokaustu 1944-1945*. S. 39-57; *Zoznamy židovských spoluobčanov zo ŠURIAN a okolia, ktorí zahynuli v HOLOKAUSTE 1944-1945*. S. 60-76; *Zoznam občanov Šurian, ktorí zahynuli v druhej svetovej vojne v rokoch 1938-1945 v súvislosti s vojnovými udalosťami (101 mien, spolu zahynulo 700 občanov mesta)*. S. 83-84. Faktografická publikácia, ktorá približuje tragické udalosti obdobia 2. svetovej vojny.

Jozef Tamaškovič (*1935-†2014) bol pedagógom, regionálnym historikom a verejným činiteľom.

12.

Turczel, Lajos, 2002. *Visszatekintések a szlovákiai magyar kisebbségi lét első szakaszára*. Dunajská Streda : Lilium Aurum. ISBN 80-8062-123-3. Preklad názvu: *Spätný pohľad na prvé obdobie maďarskej národnosti na Slovensku*.

Autor v knihe analyzuje literárny, vedecký, politický a verejný život Maďarov na Slovensku v období rokov (1918-1945).

Lajos Turczel (*1917-†2007) bol maďarským spisovateľom na Slovensku, literárnym vedcom a pedagógom.

13.

Fazekas, József, 1993. *Vagyunk és leszünk : a Szlovenszkói Magyarorság társadalmi rajza 1918-1945 / [zostavovateľ] Fazekas József*. Bratislava : Kalligram. ISBN 80-7149-024-5.

Preklad názvu: *Sme a budeme : spoločenský nákres Maďarov na Slovensku 1918-1945.*

V knihe sú uvedené štúdie zo života Maďarov v období rokov 1918-45, aj za 2. svetovej vojny. Rozoberajú politický, hospodársky, spoločenský, náboženský vývoj a postavenie národa v Československu. Niektoré štúdie sú od regionálnych autorov: Ölvedi, János (1914-1983): *A szlovenszkói magyarság társadalmi rajza (Spoločenský obraz Maďarov na Slovensku, s. 5-28)*; Noszkay, Ödön (1881-1948): *A magyar katolicizmus (Maďarský katolicizmus, s. 160-167)*; Krammer, Jenő (1900-1973): *Európa és a csehszlovákiai magyarság (Európa a československá maďarosť, s. 200-206)*.

József Fazekas (*1953) je maďarským redaktorom na Slovensku.

14.

Popély, Gyula, 1991. *Népfogyatkozás : (a csehszlovákiai magyarság a népszámlálások tükrében 1918-1945)*. Budapešť : Írók Szakszervezete Széphalom Könyvműhely Regio. (Hungaro Bohemico-Slovaca, zv. 4). ISBN 963-04-0950-X. Preklad názvu: *Úbytok národa : (československá Maďarosť v zrkadle sčítania ľudu 1918-1945)*.

Štúdia mapuje demografický vývoj maďarskej národnostnej menšiny v rokoch 1918-1945 na území Československa, obsahuje tiež štatistické údaje z rokov 1880-1910, 1921, 1930, 1938, 1980, 1989 v tom aj región Nové Zámky. V stati *Változó határok, helyben maradt népesség (meniace sa hranice, národy zostávajúce v mieste)*, s. 116-126 sú zahrnuté údaje o obyvateľstve a jeho zložení aj za roky 1938-41.

Gyula Popély (*1945) je maďarským historikom na Slovensku, pedagógom.

329 politické strany a hnutia. 329.15 Komunistické zameranie

15.

Dokumenty o rozvoji a činnosti KSC v okrese Nové Zámky : 1921-1971. Nové Zámky : OV KSS a ONV, 1971. *Obdobie najťažšieho boja – 1938 – 1945*. S. 44-56. Kniha vydaná v jazyku slovenskom i maďarskom podáva históriu vzniku robotníckeho hnutia a štrajkov KSC v okrese, obdobie ilegality strany a politického prenasledovania počas 2. svetovej vojny, obdobie budovania po oslobodení.

33 Ekonomika. 332 Hospodárstvo

16.

Južné Slovensko: o historickom a spoločensko-ekonomickom vývoji oblasti [zborník Ústavu marxizmu-leninizmu]. – Nitra a Bratislava : Vysoká škola poľnohospodárska vo vydavateľstve Príroda, 1971. Smidák, Dezider. *Historicko-logický náčrt národnostnej otázky na južnom Slovensku*. S. 7-38.

Uvedená stať približuje obdobie okupácie južného Slovenska horthyovským Maďarskom a národnostnú politiku.

355.48(436+439)"1938-1945" Dejiny Druhej svetovej vojny (územie okresu N. Zámky), obeť vojny

17.

Šteiner, Pavol, 2019. *Babylon armád [A] : boje medzi Hronom a Váhom, február - apríl 1945*. 2. časť / Pavol Šteiner; ilustrácie Melinda Šteinerová. 1. vyd. Bratislava : Magnet Press, 2019. 183 s. ISBN 978-80-89169-65-8.

Autor podrobne spracoval priebeh bojov v pohraničnej zóne Slovenska a Maďarska, ktoré sa odohrali v povodí riek Hron a Váh na rozhraní rokov 1944-45. Priblížil frontovú situáciu, postavenie sovietskych, rumunských, nemeckých jednotiek, Dunajskej vojenskej flotily, priebeh Bratislavsko-brnianskej operácie, postoje a osudy civilného obyvateľstva. V knihe

nájde aj kultúrno-historické pamiatky daného obdobia. Frontová línia, kde operovali jednotky sovietskeho 2. ukrajinského frontu proti 6. nemeckej armáde skupiny Juh sa dotkla nasledovných obcí v okrese Nové Zámky: Bánov, Bardoňovo, Belá, Bíňa, Branovo, Bruty, Burda (pohorie), Čechy, Čenkovský lesostep, Černík, Dedinka, Dolný Ohaj, Dubník, Dunaj (rieka), Dvory nad Žitavou, Gbelce, Hron (rieka), Hul, Chľaba, Ipeľ (rieka), Jasová, Kamenica n/Hronom, Kamenín, Kamenný Most, Kmeťovo, Kolta, Komjatice, Komočský kanál, Ľubá, Ľudovítov, Malá nad Hronom, Malé Kosihy, Maňa, Michal n/Žitavou, Mojzesovo, Mužla, Nána, Nitra (rieka), Nová Vieska, Nové Zámky, Obid, Ondrochov, Palárikovo, Paríž (potok i samota), Pavlová, Podhájska, Pozba, Radava, Rastislavice, Rúbaň, Salka, Semerovo, Strekov, Svodín, Šarkan, Štúrovo, Šurany, Trávnica, Tvrdošovce, Úľany nad Žitavou, Váh (rieka), Veľké Lovce, Veľký Kýr, Žitava (rieka). Pavol Šteiner (*1976) je archeológ, historik, muzeológ, vysokoškolský učiteľ.

18.

Šteiner, Pavol, 2018. *Babylon armád [A] : boje medzi Ipeľom a Hronom, zima 1944 - 1945*. 1. časť / Pavol Šteiner ; ilustrácie Melinda Šteinerová. 1. vyd. Bratislava : Magnet Press, 2018. ISBN 978-80-89169-44-3.

Autor z archívnych zdrojov, ruských bojových denníkov a ostatných hodnoverných prameňov podrobne spracoval priebeh bojov v pohraničnej zóne Slovenska a Maďarska, ktoré sa odohrali v povodí riek Ipeľ a Hron na rozhraní rokov 1944-45. Priblížil frontovú situáciu, postavenie sovietskych, nemeckých a maďarských jednotiek. Frontová línia, kde operovala 7. gardová sovietska armáda sa dotkla nasledovných obcí v okrese Nové Zámky: Bajtava, Bánov, Bardoňovo, Belá, Bíňa, Bruty, Burda (pohorie), Čenkovský lesostep, Dubník, Dunaj (rieka), Dvory nad Žitavou, Gbelce, Hron (rieka), Chľaba, Ipeľ (rieka), Kamenica n/Hronom, Kamenín, Kamenný Most, Leľa, Ľubá, Malá nad Hronom, Malé Kosihy, Mužla, Nána, Nitra (rieka), Nová Vieska, Nové Zámky, Obid, Pavlová, Salka, Sikenička, Strekov, Svodín, Šarkan, Štúrovo, Šurany, Úľany nad Žitavou, Váh (rieka), Žitava (rieka).

19.

Jordan, David, 2016. *Atlas druhej svetovej vojny [A] : fakty o bojových stretnutiach na všetkých frontoch* / David Jordan a Andrew Wiest ; z anglického originálu ... preložil Michael Borovička a Alojz Keníž. 2. vyd. Praha : Ottovo Nakladatelství, 2016. ISBN 978-80-7451-558-3.

20.

Gur, Dávid, 2015. *Együtt az ár ellen : ellenállás-mentés – a cionista ifjúsági mozgalmak Magyarországon, 1944*. Budapešť : Kalligram Kft., 2015. ISBN 978-615-5603-12-9.

Autor v knihe prezentoval stručné životopisy a fotografie účastníkov Sionistického mládežníckeho odbojového a záchranného hnutia v Maďarsku. Obsahuje prílohy ako chronológiu maďarskej židovskej politiky a dôležitejších historických udalostí, tiež menoslov členov hnutia. Viacero z účastníkov pochádza z okresu Nové Zámky.

Dávid Gur (*1926), bol členom sionistického hnutia, vedie výskum dejín hnutia v Maďarsku.

21.

Segeš, Vladimír a kolektív, 2015. *Vojenské dejiny Slovenska a Slovákov* / [spoluautor] Vojtech Dangl, Miloslav Čaplovič, Jozef Bystrický, Ján Štaigl, Michal Štefanský, Imrich Purdek. Praha : Ottovo Nakladatelství v spolupráci s Vojenským historickým ústavom Bratislava. ISBN 978-807451-469-2. Bystrický, Jozef. *S. Armáda Slovenskej republiky 1939-1945*. S. 276-316; Bystrický, Jozef. *Operácie Červenej armády pri oslobodzovaní*

Slovenska v septembri 1944 – máji 1945. S. 414-445. Kniha zachytáva vojenskú históriu Slovenska a Slovákov od najstarších čias (praveku) až po súčasnosť (udalosti do roku 2015). Fakty dopĺňa bohatý dokumentačný materiál: ilustrácie, fotografie, mapy ... Autori sú historici, vojenski historici.

22.

Ungváry, Krisztián, 2015. *Magyar megszálló csapatok a Szovjetunióban, 1941 - 1944* [A] : esemény - elbeszélés - utóélet. 1. vyd. Budapest : Osiris, 2015. ISBN 978-963-276-265-4. Preklad názvu: *Maďarské okupačné vojská v Rusku, 1941 – 1944 : udalosti – príbehy – prežitie.*

Krisztián Ungváry (*1969) je maďarský historik, pedagóg.

23.

Zahorecová, Karin, 2013. *Holokaust v Štúrove a jeho okolí : stredoškolská odborná činnosť.* Študentka Karin Zahorecová vo svojej práci sa venuje téme Holokaustu v Štúrove a okolí. Na základe štúdia dokumentov a rozhovorov s preživšími zostavila svoju prácu o histórii a živote Židov na Slovensku, o ich prenasledovaní, deportácii, živote v getách, táboroch a návrate domov, do spoločnosti. Obsahuje rozhovor s pani Martou Weiss Holováčovou, poslednou žijúcou židovkou pochádzajúcou z Nány, ktorá prežila holokaust.

24.

Bokor, Klára, 2009. *Elrabolt évek [A] : hiteles beszámoló a hadifogságról /* zostavila Bokor Klára. 1. vyd. Svodín : Obec, 2009. 149 s. + mapa. ISBN 978-80-970254-9-6.

Kniha prináša hodnoverné rozprávanie svodínskych vojnových zajatcov z pobytu v zajateckých táboroch v Rusku, Anglicku, Francúzsku a Amerike z obdobia 2. svetovej vojny, 1939-45.

Klára Bokor je maďarskou novinárkou, redaktorkou na Slovensku, publikuje.

25.

Kaššák, Peter-Hrodegh, Marián, 2007. *Konečná zastávka: Slovensko! : letecké aktivity a osudy posádok 15.USAAF zostrelených nad územím Slovenska v rokoch 1944-45.* 1. vyd. [Bratislava] : Klub priateľov Vojenskej História Slovenska, 2007. - 288 s. : ilustr., fotogr. (čiast. fareb.). - ISBN 9788096956692 (brož.) Čiast. text angl.. - Bibliogr. s. 227-228.

Kniha je o pôsobení a osude leteckých bojových síl a hlavne 15. armády Spojených štátov amerických na území Slovenska počas 2. svetovej vojny. Prináša útoky a nálety na bombardovacie ciele, medzi inými i na Nové Zámky.

Peter Kaššák (*1979) a Marián Hrodegh sa venujú histórii vojenského letectva na Slovensku.

26.

Tamaškovič, Jozef, 2004. *Šuranci v odboji v rokoch 1938-1945 : zapojenie Šurancov do protifašistického odboja v rokoch 1938-1945 na rôznych frontoch druhej svetovej vojny.* Šurany : Mestské kultúrne stredisko v Šuranoch v spolupráci so ZO SZPB a OZ Slovenský Juh. ISBN 80969180-0-1.

Kniha je zostavená na podklade spomienok účastníkov udalostí a z dostupných archívnych prameňov. Spomína emigrantov zo Šurian a z územia južného Slovenska, ktorí nasadili svoje životy v spojeneckých silách na rôznych frontoch a bojovali aby porazili fašizmus (Západný odboj). Venuje sa i téme holokaustu židovského obyvateľstva a účastníkom odboja z ich radov (Operácia Amsterdam).

27.

Vörös, Béla, 1992. *Akikért nem szólt a harang : (a II. világháború kamocsai áldozatainak emlékkönyve).* Komoča : Kamocsai Református Egyház. Preklad názvu: *Pre ktorých*

nezvonil zvon : (pamätná kniha na pamiatku Obetí II. svetovej vojny). Pamätná kniha chráni a dokumentuje pamiatku komočských padlých v 2. svetovej vojne. Bolo ich 31. Je večnou spomienkou – MEMENTOM – čiže upozornením a výstrahou – "Vojnu nikdy viac"!

Béla Vörös (*1915-†?) bol kňazom reformovanej cirkvi. Kniha obsahuje životopis autora.

28.

Balázs, Béla, 1974. *Egütt, egymásért.* - Bratislava : Madách, 1974. Preklad názvu: *Spolu, pre nás*. Obsahuje spomienky na účastníkov oslobodzovacích bojov v 2. svetovej vojne a ich hrdinstvá počas partizánskych bojov na území Slovenska v Slovenskom národnom povstaní.

Béla Balázs (*1931) je maďarský redaktor, novinár.

29.

Golema, Andrej, 1965. *Oslobodzovanie južného a stredného Slovenska vojskami II. ukrajinského frontu*. Banská Bystrica : Stredoslovenské vydavateľstvo, 1965. Publikácia bola vydaná k 20. výročiu oslobodenia. *Južné a stredné Slovensko ako operačný priestor vojsk II. ukrajinského frontu*. S. 33-53; *Boje vojsk II. ukrajinského frontu na južnom Slovensku*. S. 54-94; *Prehľad obetí II. svetovej vojny*. S. 207-263.

Kniha je štúdiou o histórii oslobodzovacích bojov na území Slovenska. Vznikla zozbieraním informácií z archívnych a publikovaných prameňov.

Andrej Golema (*1927-†2006) bol slovenským historikom, pedagógom, publicistom.

37 Školstvo. Výchova a vzdelávanie

30.

Popély, Gyula, 2006. *Hazatéréstől a hazavesztésig [A] : magyar oktatásügy és oktatáspolitikai a visszatért Felvidéken (1938-1945)*. Bratislava-Pozsony : Madách-Pozonium, 2006. ISBN 80-7089-434-2. Preklad názvu: *Od návratu domov po stratu domoviny : maďarské školstvo a školská politika na vrátenej Hornej zemi (1938-1945)*. Ako aj názov napovedá autor na základe osobného výskumu spracoval obnovenie maďarského školstva na Hornej zemi, organizáciu slovenského školstva po pripojení územia južného Slovenska k Maďarsku a postavenie a činnosť maďarského školstva v rokoch 1939-45 na území Slovenskej republiky.

Základné školy

31.

Szabó, Imrich, 2006. *História škôl Palárikovo*. Nové Zámky : Ycon Graphic Studio, 1994[2006]. ISBN 80969337-8-7. Publikácia mapuje históriu škôl na území Palárikova od 1728 až po rok 2005 v chronologickom slede udalostí, obdobie 2. svetovej vojny nevynímajúc.

Imrich Szabó(*1952) sa zaoberá regionálnou históriou, prekladá, publikuje..

32.

Kamocsai Gál, László, 2003. *Adj jó tanító mestereket nekünk... : /a kamocsai ref. egyház elemi iskolájának története/. [Komoča] : vlastné vydanie. Preklad názvu: *Daj nám dobrých učiteľských majstrov... : / história Komočskej reformovanej cirkevnej základnej školy/*. Publikácia mapuje históriu školy od založenia 1761 až po rok 2002 so všetkými zmenami. Zo školských zápisníc vyplynulo, že vyučovanie v škole neprestalo ani počas 2. svetovej vojny (s. 84).*

László Kamocsai Gál (*1970) je maďarským publicistom na Slovensku, náboženským spisovateľom, národnokultúrnym dejateľom.

Stredné školy

Dievčenský výchovný ústav svätej Kataríny, dievčenské gymnázium a dievčenské lýceum v Nových Zámkoch = SZT. Katalin nőnevelő intézet, leánygimnázium és leánylíceum – ročenky:

33.

Novák, M. Lukrécia, 1944. *Az Érsekújvári Szt. Katalin nőnevelő intézet leánygimnáziumának és leánylíceumának Évkönyve [A] : az 1943-44. iskola évről. Fennáll: V. éve* / [zostavila Novák, M. Lukrécia. Nové Zámky : Az Isteni megváltó leányai női szerzetesrend, 1944.

34.

Szabó, M. Gottharda, 1941. *Az Isteni Megváltó Leányai érsekújvári Szent Katalin leánygimnáziumának és leánylíceumának II. évkönyve [A] : 1940-1941* / [zostavila] Szabó, M. Gottharda. Nové Zámky : Az Isteni Megváltó Leányai Szerzetesrend, 1941.

35.

Szabó, M. Gottharda, 1940. *Az Isteni Megváltó Leányai érsekújvári Szent Katalin leánygimnáziumának és leánylíceumának I. évkönyve [A] : 1939-1940.* / [zostavila] Szabó, M. Gottharda. Nové Zámky : Az Isteni Megváltó Leányai Szerzetesrend, 1940.

Ročenky sú o činnosti školy v danom školskom roku, súčasťou je história školy a organizácia výchovno-vzdelávacej činnosti.

Autori ročeníek a nasledujúcich pamätníc sú pedagógovia pôsobiace na škole.

Gymnázium Nové Zámky

36.

Gancznerová, Monika, 2012. *170 rokov Gymnázia v Nových Zámkoch [A] : pamätnica k 170. výročiu založenia školy 1842 – 2012/* zostavila Monika Gancznerová. Šurany : DMC, 2012. ISBN 978-80-971162-4-8. *Roky 1938 – 1945 na novozámockom gymnáziu.* S. 21-26; *Obdobie existencie Slovenského gymnázia v Šuranoch (1938 – 1945).* S. 26-27.

37.

Laurincová, Elena, 1992. *Pamätnica k 150. výročiu založenia gymnázia 1842-1992.* Nové Zámky : Gymnázium s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským.

Z pamätníc sa môžeme dozvedieť, že po pričlenení územia Maďarsku bolo slovenské vyučovanie na škole prerušené a presťahované do Šurian. K jeho znovuobnoveniu prišlo v roku 1945, kedy bolo zriadené Štátne gymnázium v Nových Zámkoch.

Gymnázium P. Pázmáňa s vyučovacím jazykom maďarským v Nových Zámkoch =

Pázmány Péter Gimnázium Érsekújvár

38.

Peržel, Magda, *Emlékkönyv 1842-1992 [A] : az iskola megalapításának 150. évfordulója alkalmából kiadott* / Peržel Magda ; [spoluautori: Fabó Éva, Mojzes Ildikó, Stancz Györgyi, Száraz Magdolna]. Nové Zámky : Szlovák és Magyar Tannyelvű Gimnázium, [1992]. Preklad názvu: *Pamätnica 1842-1992 : vydaná pri príležitosti 150. výročia založenia.*

39.

Mrenna, József, [1944]. *Az Érsekújvári magy. kir. állami Pázmány Péter Gimn. Évkönyve [A] : az 1943-44. tanévről : CII. tanév* / Mrenna József, tan főtan igazgató. Nové Zámky : Vadász Ferenc könyvnyomdája, [1944]. Komáromi tankerület. Preklad názvu: *Pamätnica*

novozámockej mad. král. štátneho Gimn. Pétera Pázmánya : školský rok 1943-44 : CII. ročenka.

40.

Mrenna, József, [1942]. *1842-1942 : a százéves Érsekújvári M. Kir. állami Pázmány Péter gimnázium jubileumi évkönyve az 1941-42. tanévről* / Mrenna József, tan főtan igazgató. Nové Zámky : Vadász Ferenc könyvnyomdája, [1944]. Komáromi tankerület. Preklad názvu: *1842-1942 : jubilejná pamätnica storočného novozámockej m. král. štátneho Gimn. Pétera Pázmánya zo školského roka 1941-42.*

41.

Mrenna, József, 1941. *Az érsekújvári M. Kir. állami Pázmány Péter gimnázium XCIX. tanévi évkönyve az 1940-41. tanévről* / Mrenna József, tan főtan igazgató. Nové Zámky : Vadász Ferenc könyvnyomdája, 1941. Komáromi tankerület. Preklad názvu: *Pamätnica novozámockej mad. král. štátneho Gimn. Pétera Pázmánya XCIX. ročenka zo školského roka 1940-41.*

42.

Mrenna, József, 1940. *Az érsekújvári m. kir. állami Pázmány Péter gimnázium XCVIII. tanévi évkönyve az 1939-40. tanévről* [A] / zverejnil: József Mrenna, tan főtan igazgató. Nové Zámky : Vadász Ferenc könyvnyomdája, 1940. Preklad názvu: *Pamätnica novozámockej mad. král. štátneho Gimn. Pétera Pázmánya XCVIII. ročenka zo školského roka 1939-40.*

43.

Mrenna, József, 1939. *Az érsekújvári m. kir. állami Pázmány Péter gimnázium évkönyve az 1938 -39. iskolai évről.* / zverejnil: Mrenna József, id. igazgató. Nové Zámky : Farkas Mihály könyvnyomdája, 1939.

Uvedené ročenky majú vysokú informačnú hodnotu. Dokumentujú celoročnú činnosť a štatistiku maďarského gymnázia v Nových Zámkoch práve v období 2. svetovej vojny.

Gymnázium Šurany

44.

Štefánik, Pavol a kol., 2007. *Slovenské gymnázium v Šuranoch v rokoch maďarskej okupácie 1938-1945* / Pavol Štefánik a kol. Šurany : Mestský úrad, 2007. - 136 s. : fotogr., tab. - ISBN 9788096968817 (brož.).

45.

Pamätnica šurianskeho Gymnázia 1938 – 1953 – 1963 – 1973. Šurany : riaditeľstvo školy a ZRPŠ, 1973. Chrupka, A.: *Šurianske gymnázium v r. 1938-45.* S. 5-20.

Pamätnice sú cenným informačným prameňom, ktoré ozrejmujú osud Slovenského gymnázia v Šuranoch práve v rokoch 2. svetovej vojny.

Maď. král. štátna meštianska škola koed. s vyučovacím jazykom slovenským Nové Zámky = Érsekújvári m. kir. állami szlovák tanítási nyelvű koed. polgári iskola

46.

Kukánné Romhányi, Sarolta, 1944. *Az érsekújvári m. kir. állami polgári fiú-leányiskola évkönyve az 1943-44. tanévről* [A] = *Výročná zpráva maď. král. štátnej meštianskej školy koed. s vyučovacím jazykom slovenským za šk. rok 1943-44.* / [zostavila] Kukán Béláné Romhányi Sarolta. Nové Zámky : Vadász-nyomda, 1944.

47.

Kukánné Romhányi, Sarolta, 1943. *Az érsekújvári m. kir. állami polgári fiú-leányiskola évkönyve az 1942-43. tanévről* [A] = *Výročná zpráva maď. král. štátnej meštianskej školy*

koed. s vyučovacím jazykom slovenským za šk. rok 1942-43. / [zostavila] Kukán Béláné Romhányi Sarolta. Nové Zámky : Vadász Ferenc könyvnyomda, 1943.

48.

Kukánné Romhányi, Sarolta, 1942. *Az érsekújvári m. kir. állami polgári fiú-leányiskola évkönyve az 1941-42. tanévről [A] = Výročná zpráva mad. král. štátnej meštianskej školy koed. s vyučovacím jazykom slovenským za šk. rok 1941-42 / [zostavila] Kukán Béláné Romhányi Sarolta. Nové Zámky : Riaditeľstvo Štátnej mešť. školy smiešanej, 1942.*

49.

Kukánné Romhányi, Sarolta, 1941. *Az érsekújvári m. kir. állami polgári fiú-leány iskola évkönyve az 1940-41. tanévről [A] = Výročná zpráva mad. král. štátnej meštianskej školy koed. s vyučovacím jazykom slovenským za šk. rok 1940-41. / [zostavila] Kukánné Romhányi Sarolta. Nové Zámky : Vadász Ferenc könyvnyomda, 1941. .*

50.

Etelaky, Lajos, 1940. *Az érsekújvári m. kir. állami szlovák tanítási nyelvű koed. polgári iskola évkönyve az 1939-40. tanévről [A] = Výročná zpráva mad. král. štátnej meštianskej školy koed. s vyučovacím jazykom slovenským za šk. rok 1939-40 / [zostavil] Etelaky Lajos. Nové Zámky : Vadász Ferenc könyvnyomdája, 1940.*

Maďarská kráľovská štátna štvorročná chlapčenská vyššia obchodná škola, Nové Zámky = M. kir. állami négyévfolyamú fiú felső kereskedelmi iskola, Érsekújvár

51.

Hasznos, Imre, 1940. *Érsekújvári m. kir. állami négyévfolyamú fiú felső kereskedelmi iskola alapító évkönyve az 1939-40. iskolai évről [A] / [zostavil] Hasznos Imre, igazgató. Nové Zámky : [s.n.], [1940].*

Rímskokatolícky dvojročný ženský obchodný odborný kurz v Nových Zámkoch = Róm. kat. kétévfolyamú női kereskedelmi szaktanfolyam Érsekújvár

52.

Tóth, Eugénia M., 1942. *Az érsekújvári róm. kat. kétévfolyamú női kereskedelmi szaktanfolyam évkönyve az 1941/42 tanévről [A] : az iskola fennállásának III. évében / [zostavila] Tóth M. Eugénia. Nové Zámky : Farkas-könyvnyomdája, 1942.*

53.

Tóth, Eugénia M., 1941. *Az érsekújvári róm. kat. kétévfolyamú női kereskedelmi szaktanfolyam évkönyve az 1941/42 tanévről [A] : az iskola fennállásának II. évében / [zostavila] Tóth M. Eugénia. Nové Zámky : Farkas-könyvnyomdája, 1941.*

Rímskokatolícka meštianska chlapčenská škola "Svätého Imricha" v Nových Zámkoch = Érsekújvári római katolikus "Szent Imre" polgári fiúiskola

54.

Drien, Károly, 1944. *Az érsekújvári római katolikus ""Szent Imre"" polgári fiúiskola 1943-44. tanévi évkönyve [A] : az iskola fennállásának hatodik éve / zostavil Drien Károly. Nové Zámky : Riaditeľstvo školy, 1944.*

55.

Drien, Károly, 1942. *Az érsekújvári római katolikus "Szent Imre" polgári fiúiskola 1941-42. tanévi évkönyve [A] : az iskola fennállásának negyedik éve / zostavil Drien Károly. Nové Zámky : Riaditeľstvo školy, 1942.*

56.

Drien, Károly, 1941. *Az érsekújvári római katolikus "Szent Imre" polgári fiúiskola 1940-41. tanévi évkönyve [A] : az iskola fennállásának negyedik éve /* zostavil Drien Károly. Nové Zámky : Riaditeľstvo školy, 1941.

57.

Drien, Károly, 1940. *Az érsekújvári római katolikus "Szent Imre" polgári fiúiskola 1939-40. tanévi évkönyve [A] : az iskola fennállásának negyedik éve /* zostavil Drien Károly. Nové Zámky : Riaditeľstvo školy, 1940.

Stredná odborná škola dopravy a služieb (Nové Zámky, Slovensko)

58.

Danielová, Zuzana, 2009. *Stredná odborná škola Jesenského 1, Nové Zámky [A] : 125 rokov /* zostavila Zuzana Danielová. Nové Zámky : Stredná odborná škola, Jesenského 1, 2009.

39 Etnografia, národopis

59.

Liszka, József, 2003. *Národopis Maďarov na Slovensku*. Komárno, Dunajská Streda : Fórum inštitút pre výskum menšín, Vydavateľstvo Lilium Aurum. ISBN 80-8062-052-0. Z jednotlivých kapitol o *Dejinách národopisného výskumu maďarských oblastí na Slovensku* (v tom aj roky 2. svetovej vojny, s. 75-79, s. 381-384) sa môžeme dozvedieť o udalostiach, dianí, živote a článkoch z oblasti národnej kultúry v danom období. Kniha vyšla aj v jazyku maďarskom.

József Liszka (*1956) je uznávaným etnológom, zaoberá sa históriou národopisného výskumu Maďarov na Slovensku, publikuje.

60.

Liszka, József, 2002. *A szlovákiai magyarok néprajza [A] /* József Liszka. Budapest-Dunaszerdahely : Osiris Kiadó-Lilium Aurum Kiadó, 2002.- ISBN 963-389-193-0.

613/614 Zdravotníctvo

61.

Kadlečíková, Melánia a kolektív, [1996]. *100 rokov nemocnice v Nových Zámkoch 1896 - 1996*. Nové Zámky : Nemocnica s poliklinikou v Nových Zámkoch. ISBN 80-967533-2-0. *Nemocnica v období roku 1919-1945*. S. 19-21. Z uvedenej state sa môžeme dozvedieť, že nemocnica fungovala aj v tomto období, kto bol jej riaditeľom a o existencii poľnej nemocnice.

Melánia Kadlečíková (*1944) bola archivárka, zaoberala sa regionálnou históriou, publikovala.

621 Strojárstvo. Elektrotechnika – priemyselné podniky

62.

Polakovič, Ján ... [et al.], 1975. *Elektrosvit Nové Zámky : sedemdesiatpäť rokov závodu a dvadsaťpäť rokov strojárskej výroby v národnom podniku*. Bratislava : Obzor. In: *Rozvoj továrne za prvej svetovej vojny*. S. 37. *Rozvoj robotníckeho hnutia*. S. 38-55.

Publikácia zameraná na históriu strojárskeho podniku Elektrosvit má vysokú výpovednú hodnotu, hlavne z dôvodu, že zahŕňa postupný hospodársky vývoj mesta vrátane vývoja továrne, pracovných podmienok robotníkov a ich práv. Tiež obsahuje state z obdobia 2. svetovej vojny, kedy bola továreň na výrobu kože a obuvi premenovaná na účastinnú spoločnosť CIKTA a vyrábali sa tu i vojenské baganče. Na

sklonku vojny, hlavne dôsledkom troch bombardovaní mesta, továrneň a hlavne zamestnanci prežívali hospodárske ťažkosti.

Ján Polakovič (*?) bol zamestnancom podniku, publicistom.

63.

Stano, Jozef, 1960. *Z kože a ocele [A / Jozef Stano-František Major-Martin Forró ; ilustroval Gustav Pirstitz, fotografie Ladislav Andris. - 1. vyd. - Nové Zámky : Elektrosvit, 1960. – 101 s. : [16 s. obrazová príloha].*

Kniha prináša históriu továrne v spojitosti s históriou mesta a zmien v riadení, živote robotníkov a striedaní majiteľov. Fabrika nezanikla ani počas 2. svetovej vojny. Toto obdobie nájdeme na s. 56-61.

Autori publikácie boli zamestnancami n. p. Elektrosvit Nové Zámky.

63 Poľnohospodárstvo. 631.145 Kombinované priemyselno-poľnohospodárske podniky

64.

Eliáš, Miroslav, 2012. *Šurianský cukrovar : 1852 - 2000*. Šurany : Mestské kultúrne stredisko. ISBN 978-80-971106-0-4. *Roky druhej svetovej vojny*. S. 30-41.

Šurianský cukroval patril k významným priemyselným podnikom v okrese. Dokonca aj za 2. svetovej vojny bol v prevádzke. Akcie prevzali maďarskí účastníci, nastali personálne zmeny vo vedení. Poznatky sú pozbierané zo zápisníc, písomných vyhlásení, spomienok zamestnancov. Fakty dokazujú listinné prílohy.

Miroslav Eliáš (*1982) je muzeológ, publicista, zaoberá sa históriou Šurian a blízkeho okolia, osobnosťami dejín.

65.

Andel, Mikuláš, 1993. *Pestovanie a spracovanie koreninovej papriky na Slovensku*. Bratislava : Agentúra INTERPOND. ISBN 80-88736-01-3. *Vznik a rozvoj pestovania a spracovania koreninovej papriky na Slovensku*. S. 20-49.

Táto publikácia bola do bibliografie zaradená z dôvodu, že obsahuje aj o novozámockej pestovateľskej oblasti v rokoch 2. svetovej vojny a rozlišuje ako to bolo na územiach Slovenska a ako na územiach Maďarska.

Mikuláš Andel bol riaditeľom š. p. Novofruct Nové Zámky v rokoch 1962-78.

656 Doprava a pošta. Cestné stavby

66.

Hodossy, Gyula, 2001. *História Mosta Márie Valérie*. Dunajská Streda : Liliium Aurum. ISBN 808062-061-X. Bartusz, Gyula. *Na Dunaji bol vybudovaný most : história mostov medzi Štúrovom a Ostrihomom*. S. 7-60. Podčasť: *Život a zánik mosta (1895-1999)*. S 27-30. Hraničný Most Márie Valérie v Štúrove má bohatú históriu. Ide o významnú stavbu na Dunaji. Z pripojenej chronológie udalostí rokov 1938-1945 sa môžeme dozvedieť, že v roku 1938 bol miestom stretnutia československých a maďarských predstaviteľov na odovzdanie a prebranie Štúrova a jeho okolia, počas vojny bol udržiavaný, v roku 1944 bol Nemcami vyhodенý a zničený a preto v 1945 Červená armáda tu postavila pontónový most.

Gyula Hodossy (*1960) je maďarský spisovateľ na Slovensku, vydavateľ, publicista.

67.

Daniel, František, 2000. *150. výročie začatia železničnej prevádzky v Nových Zámkoch = A vasúti közlekedés kezdetének 150. évfordulója Érsekújvárott*. Nové Zámky : AZ Print. Dvojazyčne. Rozvinutá železničná doprava a preprava bola prínosom pre región.

Z pamätnice sa môžeme dočítať o rozvoji a budovaní miestnej železničnej siete, prevádzke, rôznych udalostiach ako: – vypravenie transportov Židov do Poľska; - bombardovaniach Nových Zámok (7. a 14. 10. 1944, 14. 3. 1945), kedy boli zasiahnuté železnica i železničná kolónia.

František Daniel (*1941) je regionálnym historikom, lokálpatriotom.

725.94 Pomníky, pamätníky

68.

Juhász L., Ilona, 2015. *Örök mementó [A] : a holokauszt emlékjelei Dél-Szlovákiában*. 1. vyd. Dunajská Streda : Vámbéry Polgári Társulás, 2015. 198 s. ISBN 978-80-972164-0-5. Preklad názvu: *Večné memento : pamiatky holokaustu na južnom Slovensku*.

Kniha mapuje kultúrno-historické pamiatky, pamätníky holokaustu z rokov 1939-45 nachádzajúce sa na území južného Slovenska. V okrese Nové Zámky sa takéto pamiatky nachádzajú v nasledovných obciach a mestách: Bajtava, Dvory nad Žitavou, Nána, Nové Zámky, Pozba, Salka, Sikenička, Štúrovo, Tvrdosovce, Veľký Kýr (pozri časť *PAMIATKY 2. svetovej vojny a obetí*, s. 43-45).

Ilona Juhász L. (*1960) je etnografka. Zaoberá sa výskumom života Maďarov na Slovensku.

726.84 Hromadné hroby. Vojnové hroby

69.

Práznovszky, Miklós, 2013. *Állj meg, ember... : Érsekújvári hadisírok . Érsekújvár : Nobilitas Carpathiae*. ISBN 978-80-971210-2-0. Preklad názvu: *Postoj človek... : novozámocké vojnové hroby. Második világháború felvidéki harci eseményei (Bojové udalosti 2. svetovej vojny na Hornej zemi)*. S. 10; *Uj katonai temő az I. Bécsi döntés után (Nový vojenský cintorín po 1. Viedenskej arbitráži)*. S. 26. *Hadisírok a második világháború idejéből (Vojenské hroby z čias 2. svetovej vojny)*. S. 50. *Második világháborús hadisírok adatbázisa (Databáza vojenských hrobov 2. svetovej vojny)*. S. 176.

V knihe autor spracoval tému vojenských hrobov nachádzajúcich sa na cintorínoch mesta Nové Zámky a aj mimo mesta z oboch vojen, zahraničné bojiská 1. svetovej vojny, domáce bojiská 2. svetovej vojny a bombardovanie mesta, novozámocké cintoríny a udalosti súvisiace so založením nového vojenského cintorína.

Miklós Práznovszky je právnikom, spisovateľom, publicistom a pedagógom.

792 Slovenské ochotnícke divadlá

70.

Palacka, Jozef a kolektív, 2019. *100 rokov slovenského ochotníckeho divadla v Nových Zámkoch*. Nové Zámky : DMC, s.r.o., 2019. ISBN 978-80-972963-3-9.

Autor v knihe mapuje 100 ročnú históriu ochotníckeho divadla v Nových Zámkoch, ktoré neprerušilo svoju činnosť ani v rokoch 2. svetovej vojny (s. 25-29), aj keď činnosť spolkov bola maďarskými úradmi obmedzená. V rokoch 1939-45 sa odohralo 10 divadelných predstavení.

Jozef Palacka (*1950) je ochotníckym divadelníkom, režisérom, hercom.

71.

Horníková, Ľudmila-Bednárová, Mária, [1992]. *70. výročie založenia veľkomáňanského divadla*. Maňa : Miestny odbor Matice slovenskej. *Roky 1936 – 1945*. S. 5-6.

Z publikácie sa môžeme dozvedieť o divadelnej činnosti v obci v rokoch vojny. Autorky sú pedagogičky a osvetové činovníčky.

796 Športové hnutie

72.

Tóth, János, 2006. *Novozámocký futbal dávnych čias = Régi idők érsekújvári focija*. Nové Zámky : InDesign. ISBN 80-969389-3-2. Dvojazyčne. Kniha o histórii novozámockého futbalu napísaná v chronologickom slede rokov 1907-2004. O vývoji futbalu v rokoch 1938 až 1945 sa môžeme dočítať na stranách 85-136.

János Tóth (*1925) bol športovým funkcionárom TJ Lokomotíva N. Zámky, TJ Elektrosvit Nové Zámky, verejným činiteľom.

82 Beletristická literatúra – príbehy z obdobia 2. svetovej vojny (región)

73.

Radil, Tomáš, 2013. *Az auschwitzi FIÚK (Osvienčimskí chlapci)*. Nové Zámky : Finecom, 2016. ISBN 978-80-8101-753-7.

Tomáš Radil vo svojej autobiografii prináša príbeh 13 ročného židovského chlapca, ktorý vyrastal v Štúrove, kde celé židovské spoločenstvo zastihlo kruté obdobie roka 1944. Formou nariadení sa postupne zbavovali všetkých práv, majetku a osobnej slobody. Až ich sústredili do geta, z ktorého ich odviezli do zberného tábora v Leviciach (okolo 769 Židov) a nakoniec 15. júna 1944 odtransportovali do Osvienčimu (2678 židov). On síce prežil, vrátil sa domov, do rodného Štúrova, ale už ako mladík, ktorý prežil hrôzu hrôz, ako mladík s nezabudnuteľnou trvalou skúsenosťou.

Tomáš Radil (*1930) pôsobil ako neurofyziológ, psychofyziológ, vedecký pracovník, ktorý skúmal problematiku holokaustu a jeho dôsledky.

74.

Kovács, Ferenc, 2011. *Študenti v búrke*. Nové Zámky : Občianske združenie "Za troma mostami". Autor na 89 stranách prináša časť príbehu zo svojho života, v ktorom popisuje obdobie od leta 1942 až do polovici roka 1945, kedy sa stal študentom novozámockého gymnázia a zažil bombardovanie mesta 7. októbra 1944.

Ferenc Kovács (*1930) bol poľnohospodárom, dlhoročným verejným činiteľom a bojoval v Červenej armáde.

929 Životopisy

75.

Hruboň, Anton, 2018. *Alexander Mach [A] : radikál z povolania / Anton Hruboň*. - 1. vyd. - Bratislava : Premedia, 2018. 438 s. - ISBN 978-80-8159-667-4.

Kniha historika Antona Hruboňa približuje osobnosť a život Alexandra Macha (* 11. 10. 1902 Palárikovo - † 15. 10. 1980 Krásna Hôrka, pochovaný v Bratislave), ktorý sa vypracoval na popredného politika, ministra vnútra, podpredsedu vlády, hlavného veliteľa Hlinkovej gardy a šéfa Úradu propagandy ľudáckeho režimu. Ako pravá ruka Hitlera na Slovensku mal na svedomí holokaust slovenských Židov.

Anton Hruboň (*1989) je historikom a pedagógom. Skúma dejiny Slovenska, Československa a strednej Európy v 20. storočí.

76.

Besey, László, 1999. *Viharos évtizedek*. 1.vyd. Esztergom : Balassa Bálint Múzeum, 1999.- 366 s.: 45 s. obrazová príloha. ISBN 963-03-8949-5. Preklad názvu: *Búrlivé storočia*.

Kniha je pamätnicou Lászlóa Beseyiho, ktorého 2. svetová vojna zastihla v obci Bíňa, kde učil na základnej škole. Počas vojny sa oženil, prešiel vojenským výcvikom v maďarskej armáde, bol obvodným veliteľom pre výcvik mládeže „Levente“, od 1943 slúžil v maďarskej armáde, stal sa zajatcom ruskej armády, dva a pol roka trávil v zajateckých táborov v Rusku. Po návrate v roku 1947 bol s rodinou presídlený do Maďarska. László Besey (*1914-†20??) bol maďarským stredoškolským pedagógom.

77.

Vadász, Ferenc, 1975. *Legenda nélkül : száz partizán és ellenálló története*. Budapest : Móra könyvkiadó. ISBN 963 11 0245 9. Preklad názvu: *Bez legendy – príbeh sto partizánov a odbojárov*.

Autor priniesol životopisy - príbehy už nežijúcich maďarských partizánov a odporcov fašizmu. K životopisu jednotlivcov sú pripojené ich portréty. Z okresu Nové Zámky môžeme spoznať hrdinstvo 4 partizánov: Józsefa Dékány z Ľubej, Márie Sámson zo Svodína, Györgya Szekeresa z Rúbane a Vilmosa Tarsayho z Nových Zámkov.

Ferenc Vadász (*1916-†2009) bol maďarským spisovateľom a novinárom.

78.

A szabadság vértanúi [A]. 1. vyd. Bratislava : Vydavateľstvo politickej literatúry, 1954. Preklad názvu: *"Padli za slobodu"*. Kniha prináša životopisy – príbehy 25 partizánov, hrdinov padlých v boji za slobodu. Z okresu Nové Zámky sú to: István Kosík zo Zemného, s. 114-122. a Sándor (Alexander) Markuš zo Šurian, s. 140-149.

94(437)(437.6)(437.623)(439)“1938”;/“1939/1945” Dejiny 2. svetovej vojny, Dejiny Slovenska, Dejiny Maďarska, Dejiny južného Slovenska, v tom regiónu Nové Zámky / Slovensko, Maďarsko

79.

Lang, Tomáš, 2016. *Zbavení práva - majetku - života [A] : židovský osud na Južnom Slovensku 1938 - 1947*. 1.vyd. Nové Zámky : Finecom, 2016. 400 s. ISBN 978-80-971677-3-8.

Autor v zborníku štúdií a referátov približuje dejiny Slovenska, 1938-1947 a dejiny Maďarska, 1938-1945 v súvislosti s politickou perzekúciou, represáliami Židov a Rómov na území Južného Slovenska a ich následkami – zbavenia práv, majetku až po konečné riešenie – zbavenie života (holokaust).

80.

Cornelius, Deborah S., 2015. *Maďarsko v druhej svetovej vojne* [A] / Deborah S.Cornelius; z angličtiny preložil Tomáš Mrva. [S.l.] : Premedia, 2015. - ISBN 978-80-8159-262-1.

Autorka zmapovala účasť Maďarska v 2. svetovej vojne, ktoré sa v záujme znovuzískania strateného územia spojilo s nacistickým Nemeckom, stalo sa krvavým bojiskom, ktoré prehralo vojnu a tak prišlo o znovuzískané územia. Územie južného Slovenska v tomto období bolo jeho súčasťou.

Deborah S. Cornelius je americká historička, ktorá sa venuje aj dejinám Maďarska.

Okres Nové Zámky

81.

Gunda, Ladislav, 1992. *Okres Nové Zámky* [A] / Ladislav Gunda [spoluautori] Miroslav Haverla, Anton Hrnko, Juraj Hybsch, Jozef Liszka, Alojz Marek, Jozef Šutka] ; fotografie Rudolf Lendel, Miloš Vančo, Peter Muránsky. Bratislava : Obzor, 1992. ISBN 80-215-0147-2. *Pod horthyovskou fašistickou okupáciou (1938-1945)*. S. 19-21.

Kniha prináša dejiny okresu Nové Zámky v jednotlivých etapách vývoja. Pre obdobie rokov 1938-1945 bolo pre územie južného Slovenska charakteristické, že podliehalo pod maďarskú správu, slovenské obyvateľstvo čelilo národnostnému útlaku a viedlo boj za svoje práva až po oslobodzovacie boje a konečné víťazstvo a znovu pričlenenie k obnovenej Československej republiky. Horthyovské Maďarsko bojovalo na strane Nemcov, židovské obyvateľstvo bolo deportované do koncentračných táborov, slovenské obyvateľstvo sa zapojilo do Slovenského národného povstania.

Ladislav Gunda (*1921) bol pedagógom.

82.

Kolektív autorov, 1987. *Okres Nové Zámky : história a rozvoj*. Nové Zámky : Okresný národný výbor. *Strana v ilegalite*. S. 62-69; *Nezadržateľný postup sovietskych vojsk*. S. 70-79. Uvedené state mapujú dianie v okrese Nové Zámky od pripojenia k Maďarsku až po oslobodenie.

Dejiny miest okresu Nové Zámky: Nové Zámky, Štúrovo, Šurany

Nové Zámky

83.

Strba, Sándor, 2018. *Nové Zámky II [A] : (od zbúrania hradu po koniec II. svetovej vojny) 1724 - 1945* / Sándor Strba; preložili Jitka Rožňová a Daniela Kapitáňová. - 1. vyd. - Nové Zámky : [s.n.], 2018. - 334 s. - ISBN 978-80-570-0108-9. Kniha vyšla aj v jazyku maďarskom. *Od roku 1939 po koniec II. svetovej vojny*. S. 103-128. *Dejiny novožamockého židovstva : Holokaust : Spomienka na obeť holokaustu*. S. 245-250.

Kniha miestneho historika Sándora Strbu približuje históriu mesta Nové Zámky od roku 1724 až po rok 1945. Obsahuje aj stať venovanú 2. svetovej vojne, kedy mesto bolo súčasťou Maďarska až do skončenia vojny. Z knihy sa môžeme dozvedieť o troch bombardovaniach mesta, holokauste Židov, ale i o každodennom živote obyvateľstva počas vojny.

84.

Kočiš, Ladislav, 1967. *Nové Zámky v minulosti a súčasnosti*. Nové Zámky : Okresný národný výbor v Nových Zámkoch - Odbor školstva a kultúry. *Nové Zámky za maďarského štátu (1938-1945)*. S. 101-107.

Autor napísal cennú publikáciu o dejinách mesta, ktorú dopĺňa bohatá obrazová príloha. Súčasťou dejín mesta bolo aj obdobie 2. svetovej vojny, kedy sa juh Slovenska stal súčasťou Maďarska. Obyvatelia čelili fašizácii, maďarskému útlaku, násilnému riešeniu židovskej otázky, hospodárskemu, sociálnemu úpadku. Boj pokrokových síl sa preto zamerával na boj proti fašizmu, národnostnému útlaku a zlepšeniu situácie robotníctva. Kým prišla vytúžená sloboda, mesto zasiahol holokaust Židov a Rómov, tri bombardovania mesta. Znovu sa stalo súčasťou Československa a nastúpilo novú cestu budovania a obnovy celospoločenského života.

Ladislav Kočiš (*1917-†1989) bol pedagógom a zaoberal sa národnými a regionálnymi dejinami.

Štúrovo

85.

Vércse, Miklós, 2005. *Štúrovo na pohľadniciach = Párkány képeslapjai : 1895-2005*. Štúrovo : Vadaš s.r.o.. ISBN 80-969377-0-7.

Fotografická publikácia obsahuje aj fotografie zobrazujúce mesto z rokov 1938 až 1945.

Miklós Vércse (*1932) bol pedagógom, prekladateľom, publicistom a zaoberal sa

regionálnymi dejinami.

86.

Mravík, Ján, 1969. *Štúrovo a okolie po stránke historickej a turistickej : informatívna príručka pre históriu, turistiku a cestovný ruch*. Bratislava : pre mestský národný výbor Štúrovo vydáva Západoslovenské vydavateľstvo Slavín. *Osudy mesta nad Dunajom v rokoch 1918-1945*. S. 60-68.

V stati spracovateľ priblížil pohraničné okresné mesto Parkan, ktoré v dôsledku zmeny štátnych hraníc pripadlo Maďarsku (6. 11. 1938). Okupácia mesta trvala až do oslobodenia. Mesto bolo v rozmedzí dvoch frontov – nemeckého a sovietskeho. Po skončení 2. svetovej vojny sa stalo súčasťou novej Československej republiky.

Ján Mravík (*1923-†1985) bol regionálnym historikom.

Šurany (v tom začlenené obce: **Malý Várad** – dnes **Nitriansky Hrádok, Kostolný Sek**)

87.

Kolečáni, Karol, 2019. *Malý Várad dnešný Nitriansky Hrádok 1431 – 1945*. Šurany : Mesto. ISBN 978-80-570-1202-3.

Prináša históriu známej a bohatej archeologickej lokality – Zámeček - Slovenská Trója do obdobia konca 2. svetovej vojny, obohatenú o bohatý faktografický a fotodokumentačný materiál. Obdobie vojny je podané v chronologickom slede udalostí rokov 1938-45, s. 161-186. Malý Várad bol oslobodený 28. marca 1945 sovietskymi vojskami pod vedením majora Fedora Stepana Gorkovenka, ktorý sa stal čestným občanom mesta Šurany. V 2. svetovej vojne zahynulo 20 občanov.

Karol Kolečáni (*1942) pôsobí ako pedagóg, bol kronikárom mesta Šurany, obce Palárikovo, zaoberá sa miestnou históriou, ktorú publikuje a popisuje vo svojich dielach.

88.

Kolečáni, Karol, 2018. *Kostolný Sek [A] : 1221- 1945*. 1.vyd. Šurany : Mesto Šurany, 2018. 168 s. ISBN 97-80-570-0041-9.

Cesta dejinami obce Kostolný Sek, ktoré sú od 1976 roku súčasťou Šurian sa dotýka aj obdobia druhej svetovej vojny. Kniha bola spracovaná z dostupných historických prameňov nachádzajúcich sa v kronike, archívoch, iných informačných zdrojov, od priamych účastníkov. V súvislosti s obdobím 2. svetovej vojny sme sa mohli dozvedieť, že obec bola pripojená k horthyovskému Maďarsku, o prepúšťaní slovenských železničiarov (s. 80), zavedených opatreniach zo strany maďarskej vlády a udalostiach rokov 1939-44 (s. 81-89). O udalostiach roka 1945, o oslobodení a obetiach vojny je písané na (s. 90-97). *Menoslov padlých v bojoch druhej svetovej vojny z Kostolného Seku v rokoch 1938-45* sa nachádza v prílohe na (s. 162).

89.

Šutka, Jozef a kolektív, 2008. *Šurany v zrkadle dejín*. Šurany : Mestské kultúrne stredisko. Obdobie 2. svetovej vojny a života počas vojny približujú state: *Károlyiovské obdobie medersko-šurianskeho panstva v rokoch 1730-45*. S. 19; *Okupácia južného Slovenska 1938-45 podľa Ladislava Zrubca*. S. 60; *Vznik šurianskeho gymnázia v r. 1938 v podaní jeho študenta Karola Kuťku*. S. 61-64; *Železničiar v časoch okupácie južného Slovenska (1938-45)*. S. 64-65; „*Príčiny*“ *prepúšťania Slovákov zo štátnych služieb*. S. 65; *Zoznam prepustených našich slovenských železničiarov zo Šuran, Kostolného Seku a Malého Váradu (dnes Nitriansky Hrádok)*. S. 65-69; *Andrej Žarnov (1903-1982)*. S. 71; Tamaškovič, Jozef. *Spomienky na oslobodzovacie boje nášho mesta z r. 1945*. S. 71-72; Lang, Tomáš. *Židovské etnikum v Šuranoch*. S. 124-128; *Príbehy – Eduard Kučera : I.*

príbeh : II. príbeh. S. 219 a 220; Šutka, Jozef. *Bombardovanie Nových Zámkov.* S. 221-222; *recept na kalkíše od Etely Cvikovej z roku 1943.* S. 223-224; Veselková, Otília. *Vojnové obdobie.* S. 240.

Jozef Šutka (*1933-†2011), hlavný zostavovateľ publikácie bol dlhoročným verejným činiteľom, primátorom Šurian, aktívnym osvetovým dejateľom a kultúrnym činiteľom, ostatní členovia autorského kolektívu boli uvedomelí zanietenci, ktorí stáli pri formovaní súčasného verejného, kultúrno-spoločenského a športového života mesta. Zozbierané poznatky spracovali z miestnych prameňov, spomienok žijúcich pamätníkov ako i z archívnych zdrojov.

90.

Zrubec, Ladislav – Nemček, Viliam, 1968. *Šurany.* Bratislava : Slavín. Časť: Nemček, V.: *Okupácia.* S. 175-208. Dozvedeli sme sa, že: začiatok obdobia bol poznamenaný znovu pripojením k Maďarsku, udalosťami okolo zaberania územia a dosahom najmä na slovenské školstvo a učiteľov. Obeťou týchto udalostí sa stala aj Mária Kokošová (19 ročná dievčina). Ďalej autor opisuje život za okupácie, píše o ďalších obetiach: Židoch, Bučikovcoch, zatýkaniach a konečnom víťazstve. Šurany boli oslobodené sovietskou armádou v dňoch 29. a 30. marca 1945. Ďalej sme sa mohli dozvedieť, že divadelníci boli aktívny aj počas vojny, tiež o vzniku slovenského gymnázia na okupovanom území.

Laco Zrubec (*1931-2011) bol známym spisovateľom, publicistom, zanietencom pre regionálnu históriu.

Viliam Nemček (*1921-?) bol uznávaným pedagógom a regionálnym historikom.

Dejiny obcí okresu Nové Zámky: Andovce, Bajtava, Bánov, Bardoňovo, Belá, Bešeňov, Bíňa, Branovo, Bruty, Čechy, Černík, Dedinka, Dolný Ohaj, Dubník, Dvory nad Žitavou, Gbelce, Hul, Chľaba, Jasová, Jatov, Kamenica nad Hronom, Kamenín, Kamenný Most, Kmeťovo, Kolta, Komjatice, Komoča, Leľa, Lipová, Ľubá, Malá nad Hronom, Malé Kosihy, Maňa, Michal nad Žitavou, Mojzesovo, Mužla, Nána, Nová Vieska, Palárikovo, Pavlová, Podhájska, Pozba, Radava, Rastislavice, Rúbaň, Salka, Semerovo, Sikenička, Strekov, Svodín, Šarkan, Trávnica, Tvrdošovce, Úľany nad Žitavou, Veľké Lovce, Veľký Kýr, Vlkaš, Zemné:

91.

Vágvölgyi, Szilárd, 1998. *Cergát-parti tünődések : Andód keletkezése és fejlődése.* Books in Print Bt.. ISBN 963 03 6110 8. Preklad názvu: *Úvahy na brehu Cergátu : vznik a rozvoj Andoviec.* Autor venuje jednu stať aj obdobiu 2. svetovej vojny a obetiam vojny, ako i osudu židovského obyvateľstva.

Szilárd Vágvölgyi (*1934) sa zaoberá regionálnou históriou, publikuje.

92.

Rácková, Paula, 2001. *Bánov : 2001-1113=888.* Bánov : Obec. ISBN 80-968661-7-6. *Historické obdobia : Druhá svetová vojna : SNP : hrôzy vojny.* S. 53-56.

Ochotnícke divadlo : divadlo ako prostriedok národnej obrody. S. 206.

V uvedených statiach sa spomínajú frontové udalosti: Ján Brezík, ako priamy účastník SNP, kopanie zákopov, oslobodenie obce 28. marca, 182 obetí z toho 82 Rusov, 90 Nemcov a 10 domácich, padlí vo vojne, navrátilci. Divadlo, ktoré iniciovali študenti, zohralo v tých časoch významnú úlohu.

Paula Rácková je pedagogičkou, píše a publikuje.

93.

Bátovská, Jarmila a kolektív, 2013. *Bánov : monografia obce.* Bánov : Obec.

ISBN 978-80-9714177-5-2. *Bánov (Bánovská Kesa a Malá Kesa) v rokoch 1938 – 1945* / Ladislav Vincze. S. 115-131.

Autori priblížili dopad Viedenskej arbitráže na južné Slovensko, čoho dôsledkom bola obec pripojená k Maďarsku. Dočítame sa o zavedení župného zriadenia, obyvateľstve, živnostníkoch, pôdohospodároch, obecnom predstavenstve, obecnom majetku, zlúčení Bánovskej a Malej Kesy, o školskej politike, akciách, vydávaní slovenského politického týždenníka *Slovenská jednota (1939-1944)*, leventistoch, prebiehajúcej výstavbe, útrapách vojny, frontoch, bombardovaní Nových Zámok, plk. in memoriam Jozefovi Hralovi (1915-1942), kopaní zákopov, oslobodení obce, obetiach vojny, perzekúcii židovského obyvateľstva, o odvečení 14., z ktorých 9 zahynulo.

Jarmila Bátovská a kolektív sú odborní zamestnanci historici, archivári.

94.

Demo, Ondrej, 2005. *Branovo : história, život a tradície : 1325 - 2005*. Bratislava : Komprint. ISBN 80-968631-6-9. *Po roku 1938*. S. 40-42. *Po roku 1945*. S. 45-47.

Kniha podávajúca obraz života a dejín obce zachytáva aj pohnuté udalosti vojnového obdobia a osud odvečených junákov na predvojenskú prípravu, prechod ruského frontu cez dedinu smerom na Dvory nad Žitavou, návrat vojakov z frontu a ruského zajatia.

Ondrej Demo (*1927) pôsobí ako etnomuzikológ.

95.

Reško, Alexander, 2009. *Čechy : 590 rokov prvej písomnej zmienky 1419-2009*. ISBN 978-808056-657-9. *Z dejín obce*. S. 11-50.

Z uvedenej kapitoly sa môžeme dozvedieť, že počas 2. svetovej vojny obec patrila pod správu Maďarska, o treniciach medzi maďarským a slovenským obyvateľstvom, zložením obyvateľstva, hospodárskom úpadku, prenasledovaní Židov, bojoch a oslobodení obce. Alexander Reško bol majiteľom Komárňanských tlačiarňí, publikoval, napísal a vydal viacero monografií obcí a sériu brožúr o obciach, kultúrnych pamiatkach historického obdobia.

96.

Ondrišek, Jozef, 2000. *Černík : 1156-2000*. Černík : Obecný úrad. ISBN 80-968361-4-5. *Horthyovská okupácia 1938 – 1945*. S. 62-67.

V stati sa píše o odstúpení 10 390 km² Maďarsku, o obsadení obce maďarským vojskom, úteku poniektorých Slovákov na Slovensko, o 5 obetiach „nyilašovcov“ 6. a 7. marca 1945, tiež o zachránených, padlých a odvečených židovských rodinách.

Jozef Ondrišek je odborníkom – špecialistom na poli mechanizácie poľnohospodárskej výroby, vysokoškolským pedagógom, autorom odborných publikácií, publicistom a oddaným lokálpatriotom.

97.

Dolný Ohaj : 1293-1993. Dolný Ohaj : Obecný úrad, 1993. *Roky suchoty a nemoty : 2. svetová vojna*. S. 79-81. *Nemeckí vojaci v obci*. S. 81. *S hviezdou Dávidovou na hrudi*. S. 81-82. *Lapačky po novom*. S. 82-83. *Oslobodenie Dolného Ohaja*. S. 83-84. *Spomienky obyvateľov*. S. 85-86. *Padlí v II. svetovej vojne*. S. 86.

Predmetné dejinné udalosti boli spracované na podklade spomienok žijúcich pamätníkov. Obsahuje zoznam židovských rodín odvečených fašistami (30 osôb) a mená padlých.

98.

Oravetz, Ferenc, 2009. *CSÚZ kúriák, kastélyok faluja és a Csúzy nemes család*. Komárno : KT Könyv- és Lapkiadó. ISBN 978-80-8056-656-2. Preklad názvu: *DUBNÍK obec kúrií, kaštieľov a dubnickej zemianskej rodiny*. Obsahuje stať *Háborúból háborúba (Z vojny do vojny)*, o obetiach holokaustu, o obetiach 2. svetovej vojny.

Ferenc Oravetz je rodákom obce a kniha je výsledkom jeho výskumu.

99.

Angyel, Miklós, 1993. *Udvard múltja és jelene : (egy királyi kúria története)*. Bratislava : Madách. ISBN 80-7089-193-9. Preklad názvu: *Minulosť a prítomnosť Dvorov : (história jednej kráľovskej kúrie)*. *Az első és a második világháború időszaka (Obdobie prvej a druhej svetovej vojny)*. S. 59-65.

Z publikácie sa môžeme dozvedieť o existencii Úverového družstva v obci, predajne obuvi Baťa, povodni v roku 1940, počte obyvateľov a jeho národnostnom zložení v roku 1940, postavení sušiarne na mletú papriku, o zotrvaní Dvorov v okrese Hurbanovo od 1927 do 1949 roku, o dominantnom pôsobení organizácie *Magyar Élet Pártja (Strany maďarského života)*, o odvode mužov na front, bombardovaní Nových Zámkov, odvečenie 28 židovských rodín a 40 cigáňov, predvolaní mladých mužov na vojenský výcvik, oslobodení obce a jej následnom vyprázdnení od 30. marca do 16. apríla, z dôvodu zriadenia hlavného veliteľstva sovietskej armády v obci.

Miklós Angyel (*1925) bol chemickým inžinierom, lokálpatriotom a zaoberal sa históriou.

100.

Angyel, Miklós, 2007. *Udvardi mindenek gyűjtemény*. Komárno : KT Könyv- és Lapkiadó KFT. ISBN 978-80-8056-595-4. Preklad názvu: *Dvorská zbierka všetkého. Ünnepi beszéd az udvardi Hősök emlékművének újjáavatása alkalmából 1993. augusztus 22-én (Slávnostná reč pri príležitosti odhalenia Pamätníka dvorských hrdinov 22. augusta 1993) / Száraz József. S. 50-53. Ünnepi beszéd az udvardi zsidó polgárok emléktáblájának a felavatása alkalmával 1994. június 12-én (Slávnostná reč pri odhalení Pamätnej tabule dvorských židovských občanov 12. júna 1994) / Száraz, József. S. 65-69.*

Slávnostné reči pripomínajú pamätne dejinné udalosti, ich dôsledky a hrôzy, varujú. Pre súčasnú generáciu by mali byť poučením. Pamätníky sú dôstojnou a zasluženou spomienkou na obeť tragických udalostí, koncentračných táborov, padlých na frontoch.

101.

Kovács, Ferenc. *Szülőfalunk Köbölkút [A] : a keltáktól a 3. évezredig*. Dunajská Streda : Lilium Aurum, 1998.- 170 s. + obrazová príloha. ISBN 80-8062-005-9. Preklad názvu: *Naša rodná obec Gbelce : od Keltov po 3. tisícročie. F. A tanácsköztársaságtól a népi demokráciáig (Od republiky rád po ľudovú demokraciu)*. S. 71-88.

Stať zahŕňa obdobie vojen, kde podrobnejšie rozoberá roky 1938-45, kedy obec patrila pod maďarskú správu a 2. svetovú vojnu prežila pod jej velením. Opisuje boje, ktoré tu od 6. januára 1945 intenzívne prebiehali.

102.

Reško, Sándor, 2006. *Kéménd : (I. Ősi örökségünk)*. Komárno : KT Könyv- és Lapkiadó, Kft. ISBN 80-8056-573-2. O období 2. svetovej vojny sa píše na s. 38-40.

103.

Reško, Alexander, 2004. *Jasová : 570. výrocie prvej písomnej zmienky*. ISBN 808056-380-2. Autor v rámci dejín obce v stati *Rozporuplné 20. storočie*, s. 47-48 sa stručne dotýka aj diania v obci počas 2. svetovej vojny. Obec prešla pod správu Maďarska, pôsobilo tu spotrebné družstvo HANZA, existoval tu Spolok Levente, obec mala v roku 1940 1628 obyvateľov, píše o vlastníkoch pôdy, odvečenie 5 židovských rodín, 35 obetiach vojny, oslobodení obce a

znovu pričlenení do Československa.

104.

Juhász, Gyula, 2008. *Kőhidgyarmat (Kamenný Most)*. Komárno : KT Könyv- és Lapkiadó Kft. ISBN 80-8056-633-3.

V knihe je podchytená chronológia udalostí rokov 1939-45. Napríklad v roku 1941 bol počet obyvateľov 1331, v obci bola do roku 1942 továreň na výrobu cestovín, mali tu živnosť mlynári, obuvníci, kováči, stavebníci, stolári, pekár i krajčír, od decembra 1944 tu prebiehala vojna, obyvatelia utiekli z obce, oslobodenie nastalo 28. marca, počet padlých bolo 31. Obsahuje mená, osobné údaje a osud židovských rodín (s. 128-129).

105.

Mucha, Pál, 1993. *Kőhidgyarmat község krónikája*. Kamenný Most : Obec, 1993. Zostavovateľ spracoval najdôležitejšie historické udalosti v chronologickom poradí.

O dianí v rokoch 1939-45 sa dočítame na s. 12-16. V obci vypukla vojna v roku 1941, nastolili sa potravinové obmedzenia, nastalo prenasledovanie židovských spoluobyvateľov, povolávanie vojakov, počas zimných bojov 1944-45 sa obyvatelia ukrývali v pivniciach, obyvateľov na mesiac vystaňovali z obce, prevažne do Gbeliec.

Na záver bilancie rokov 1939-45 je pripojený menoslov obetí vojny.

106.

Reško, Alexander, 2010. *Kolta : sídlo Kürthyovcov*. Komárno : z poverenia Obecného úradu vydalo Ász studio. ISBN 978-80-970364-6-1.

Autor v časti *Z dejín obce* na stranách 48-50 píše o udalostiach rokov 1939-45. Písal o vláde Maďarskej národnej strany, administratívnej reforme, divadelnom živote, pôsobení spolku "Levente" (Junák) so zameraním na vojenský výcvik mládeže, hospodárskom živote, nezamestnanosti, prenasledovaní židovského obyvateľstva, oslobodzovacích bojoch a opätovnom pričlenení do Československa. Obsahuje *Židovské rodiny odvečené do koncentračného tábora* (mená 105 osôb).

107.

Cifra, Štefan-Vrabcová, Viera, 2008. *Komjatice 1256 – 2006 : vedecko-popularizačná monografia : 750. výročie prvej písomnej zmienky o obci Komjatice*. Komjatice - Bratislava : Združenie priateľov obce Komjatice. ISBN 80-969550-2-0. *Komjatice v období okupácie južného Slovenska (1938 – 1945): význam Komjatíc v kontexte dejín južného Slovenska okupovaného horthyovským a nyilašským Maďarskom : dôsledky viedenskej arbitráže a mníchovského diktátu : obsadenie Komjatíc a prvé reakcie Komjatičanov : prvé dni okupácie : učiteľský zbor a "prevýchova" slovenských žiakov : výmena peňazí : vojenská diktatúra, perzekúcie a prepúšťanie na okupovaných územiach : Slovenské gymnázium v Šuranoch : začiatky slovenského hnutia : protesty na podporu vrátenia Komjatíc a Šurian na Slovensko : demonštrácia v Komjaticiach a zásah maďarských četníkov : pokus o založenie Slovenskej kresťanskej ľudovej strany a príprava týždenníka Slovenská jednota : tragická demonštrácia v Šuranoch: zákaz ustanovujúceho zhromaždenia Slovenskej kresťanskej ľudovej strany : rokovanie maďarskej vlády o Šuranoch a Komjaticiach : prvý slovenský vlak v Komjaticiach : hospodárske dôsledky okupácie : pokračovanie personálnej "očisty" a národnostného útlaku : finančná výpomoc a podpory pre ženy : falšovanie štatistík, likvidácia slovenského školstva a maďarizácia na okupovaných územiach : lesk a bieda horthyovského Maďarska : základy súdržnosti a obrana práv Slovákov v Maďarsku : vznik týždenníka Slovenská Jednota : obsah a zameranie Slovenskej jednoty : štátna cenzúra v Slovenskej jednote : správy o slovenských katolíckych spolkoch a združeniach : redakcia a stáli prispievatelia*

Slovenskej jednoty : Komjatice – mekka Slovákov v Maďarsku a voľby do miestnej organizácie SSNJ : Slovenská jednota ako denník s redakciou v Budapešti : politická činnosť Strany slovenskej národnej jednoty : aktivity SSNJ v oblasti slovenského školstva : záchrana slovenského obyvateľstva v Maďarsku a jeho kultúrnej identity : činnosť SSNJ v Nových Zámkoch : Spolok slovenských vysokoškolákov v Maďarsku : Slovenský spolok katolíckej mládeže : Spolok komjatickej mládeže Mor ho! : aktivity Slovákov v Maďarsku a Slovenská jednota : zastavenie činnosti SSNJ a vychádzanie Slovenskej jednoty / Zo života obce v rokoch 1939 – 1943: národnostné, konfesijné zloženie obyvateľov obce a samospráva : pomadžarčovanie prostredníctvom cirkvi : spôsob obživy obyvateľov : dve povodne v roku 1941 : osud národnostných menšín pripravený fašistickým režimom : dočasné uvoľnenie národného života po rozbití maďarskej armády na fronte : nevýhody a výhody pohraničia v komjatickom chotári : obsadenie Maďarska Nemeckom, maďarské vojnové aktivity a Komjaticania : „nyilašský“ fašistický režim v Maďarsku / Vývoj v kontexte 2. svetovej vojny: koniec okupačného režimu na južnom Slovensku a v Komjaticiach : blížiaci sa koniec vojny a obsadenie Komjatic nemeckou armádou : tragické bombardovanie Komjatic a príchod frontu : pouličný boj a oslobodenie Komjatic. S. 144-171. Obdobie (školy) od roku 1938 do roku 1945 a vzdorovanie maďarizačným úsiliam. S. 383-384. Slovenské ochotnícke divadlo v Komjaticiach v čase maďarskej okupácie. S. 483-485. / Z kultúrneho života Komjatic v rokoch 1938 – 1945: komjatické osobnosti kultúry a osvety : Slovenský spevokol a ochotnícke divadlo : Spolok katolíckej mládeže a Mariánska kongregácia : prispievatelia Slovenskej jednoty a oživovanie tradícií obce : úspešná skúška národnej uvedomelosti : Dožinkové slávnosti v Komjaticiach. S. 503-505.

Obdobiu druhej svetovej vojny autori venovali rozsiahle a dopodrobna rozpracované časti, pomocou ktorých môžu záujemcovia získať verný obraz dobových udalostí nielen v obci ale i v rámci územia južného Slovenska. Zaznamenali udalosti pripomínajúce tieto pohnuté časy ako svedectvo, ako spomienku, ako poctu.

Štefan Cifra (*1960) je spisovateľom, redaktorom, národopisným zberateľom.

Viera Vrabcová (*1948) je ekonómkou, národopisnou zberateľkou.

108.

Podhorec, Silvester-Gálik, Ján, 1991. *Komjatice 1256-1991*. Komjatice : Obecný úrad. *História Komjatic v rokoch 1256-1945*. S. 15-52.

O rokoch nášho záujmu sa píše na s. 45-52. Obec bola pripojená Maďarsku. Pre prevažne slovenské obyvateľstvo nastal národnostný útlak, potláčanie ich práv, mnoho obyvateľov odchádzalo za prácou do Nemecka, píše sa o židovských živnostníkoch a ich rodinách, oslobodzovacích bojoch.

Silvester Podhorec (*1923-1997) bol učiteľom, výtvarníkom, kultúrno-osvetovým pracovníkom.

Ján Gálik (*1952-2004) bol učiteľom, publicistom, historikom.

109.

Kolektív autorov, 2013. *Maňa : Veľká aj Malá : studnica histórie a kultúry* / [zostavili] Jarmila Trungelová, Marián Manduch. Maňa : Obec Maňa. ISBN 978-80-970233-3-1. [Spoluautori: Hunka, Ján, Kujovský, Rudolf ; Trungelová, Veronika ; Bugár, Rudolf]. *Druhá svetová vojna : oslobodenie obce : zoznam padlých v druhej svetovej vojne*. S. 73-79. Obsahuje o vojnových rokoch, osude Židov a Cigánov a ich deportovaní do koncentračných táborov, oslobodení obce.

Autori sú lokálpatrioti, zaoberajú sa miestnou históriou.

110.

Reško, Alexander, 2008. *Michal nad Žitavou : 850 rokov prvej písomnej zmienky*. Michal nad Žitavou : Obecný úrad. ISBN 978-80-88729-18-1.

V rámci dejín obce autor písal o pričlenení k Maďarsku, cvičeniach Levente, šikanovaní miestneho obyvateľstva, odchode študentov na slovenské gymnáziá, o počte obyvateľov v roku 1940, o povinnosti narukovať v roku 1940, o pochytaní aj mladých chlapcov vo veku 17-21 rokov a ich odvlčenie na front, o prenasledovaní obyvateľov židovskej národnosti a ich odvlčenie, o oslobodení a konečnom pričlenení k ČSR (s. 25-30).

111.

Vyvíjalová, Mária, 1994. *Mojzesovo : 1273-1993*. Mojzesovo : Obecný úrad. ISBN 80-967264-20. ISBN 80-967264-2-0. *Pod maďarskou okupáciou*. S. 96-97. *Divadelná činnosť*. S. 97. *Druhá svetová vojna*. S. 98-99. *Krutá daň vojnovému Molochovi*. S. 99-100.

Uvedené state sú o pričlenení k Maďarsku a ťažkom živote obyvateľov pod ich správou, nakoľko sa im upierali ich práva. Vďaka učiteľom sa však udržala divadelná činnosť. Počas vojny mladých chlapcov neobišla lapačka, ktorá mala svoje obeť a povolaných vojakov front. Obec bola oslobodená 28. marca 1945.

Mária Vyvíjalová (*1921) bola redaktorkou, vedeckou pracovníčkou v oblasti histórie, publikovala odborné články a napísala viacero monografií.

112.

Dánielné Matus, Erzsébet, 2013. *Őseim emlékére : fejezetek Nána történetéből*. Budapest : Metem. ISBN 978-963-9662-70-4. Preklad názvu: *Na pamiatku svojich predkov : kapitoly z histórie Nány. A felvidék visszatért 1938 (Navrátil sa Horný vidiek)*. S. 48-49. *A II. világháború – hontalanság éve : a lengyel menekültek a térségben (Druhá svetová vojna : roky bezdomovectva : na okolí poľskí utečenci)*. S. 49-51.

V obci po znovu pričlenení k Maďarsku zavládla radosť, pretože v obci žilo maďarské obyvateľstvo, obnovilo sa maďarské školstvo. Po vypuknutí vojny sa tu objavili poľskí utečenci, ktorí sa ubytovávali hlavne v kasárňach po celom blízkom okolí. Pôsobilo tu viacero strán. V Náne bývali dve obchodnícke židovské rodiny (rodina Weisz a Meszlényi). Z nich, mená tých čo zomreli v koncentráku, sa dostali na pamätník Hrdinov. Od decembra 1944 v povodí Ipľa a Hrona a na okolí prebiehali tvrdé boje, ktoré zanechali mnoho obetí. Na konci state sú uvedené mená padlých.

Erzsébet Dánielné Matus (*1946) je osvetová pracovníčka, národopisná zberateľka.

113.

Kolečáni, Karol, 2018. *Slovenský Meder : 1919 – 1945*. Palárikovo : Obec Palárikovo. ISBN 97880-973086-6-7. Autor venoval udalostiam jednotlivých rokov z obdobia 1919-1945 v chronologickom slede jednu stať. 1938: Činnosť Jednoty Orla, oslavy 1. mája, Dňa Matiek (8. mája), politická situácia, školský rok 1938/39, koniec HŠK, Slovenskej ligy, Viedenská arbitráž a odovzdanie územia Maďarsku, zápisy z obecnej kroniky o nasledujúcich udalostiach, prepočet meny, sčítanie ľudu, rozpad KSČ. Uviedol biografie 4 osobností narodených v danom roku. 1939: činnosť Strany slovenskej jednoty (združenia) katolíckej mládeže, denník Slovenská jednota, začiatok 2. svetovej vojny, činnosť Katolíckeho kruhu, návšteva M. Horthyho a účasť na poľovačke. Uviedol biografie 5 osobností narodených v danom roku. 1940: založenie Strany slovenskej národnej jednoty, pozemková reforma, divadelná činnosť, mobilizácia. Uviedol biografie 4 osobností narodených v danom roku. 1941: činnosť katolíckej mládeže, školská stolica, lekárne, divadelníctvo, záznam poľovného lístka Lesného a poľovného úradu Ľ. Károlyiho. Uviedol biografie 7 osobností narodených v danom roku. 1942: prírastok obyvateľstva, z obecnej kroniky – učitelja,

zelený kríž, futbalové mužstvo, školská stolica, divadelná činnosť. Uviedol biografie 4 osobností narodených v danom roku. 1943: školská stolica, židovská politika, záznam poľovného lístka Lesného a poľovného úradu Ľ. Károlyiho, študenti. Uviedol biografie 2 osobností narodených v danom roku. 1944: Židia v obci, geto v Šuranoch – sem bolo privezených 51 občanov, transport do koncentračných táborov, odchod grófa Károlyiho, Strana šípových krížov, organizácia "Levente". Uviedol biografie 2 osobností narodených v danom roku. 1945: konfiškácia pôdy, boje za oslobodenie, obeť vojny, padlí vo vojne, koniec vojny, obsadenie obce Slovenskou armádou, prezidentský dekrét – pozemková reforma, Miestny národný výbor. Uviedol biografie 4 osobností narodených v danom roku. Koniec každého roka dopĺňa malá štatistika o pohybe obyvateľov. Súčasťou chronológie udalostí rokov 1939-1945 sú aj články o dianí v obci uverejnené vo vydávaných periodikách.

114.

Kolečáni, Karol, 1998. *Palárikovo 1248-1998*. Palárikovo : Obecný úrad. ISBN 80-8056-079-X. *Slovenský Meder za maďarského štátu*. S. 66-69.

Môžeme dočítať o aktivitách Katolíckeho kruhu a operáciách 2. ukrajinského frontu.

115.

Zrubec, Laco, 1997. *Radava : 1237 - 1997*. Bratislava : KARTPRINT. ISBN 80-888-70-05-4. *Druhá svetová vojna*. S. 59-62.

Okrem vojnových príhod autor zverejnil mená 22 padlých v 2. svetovej vojne.

116.

Hudec, Ivan V. a kolektív, 2008. *RADAVA v minulosti a dnes*. Radava : Obec. ISBN 978-80-88729-21-1. *Vierolomný vpád maďarských bolševikov*. S. 64-66. *Druhá svetová vojna a maďarská okupácia juhu Slovenska*. S. 66-71. *1939-1944: niektoré zápisničné záznamy obecného zastupiteľstva z rokov maďarskej okupácie 1939-1944*. S. 85-93.

Spomína sa príchod maďarských žandárov do dediny, pridelovanie pôdy tzv. „vitézom“, boje Nemcov a Rusov, prenasledovanie Židov, perzekúcia obyvateľov, oslobodenie. Obsahuje mená padlých v druhej svetovej vojne, spomienky preživších, zápisnice z rokovaní obecnej samosprávy.

Autori sú historici, lokálpatrioti, znalci miestnej histórie, fotografi.

117.

Keresteš, Peter, 2008. *Rastislavice : 1113 - 1564- 2007 : monografia dejín obce : od najstarších čias až po súčasnosť*. Rastislavice : Obecný úrad. ISBN 978-80-970028-0-0.

Vznik, osamostatnenie a vývoj samostatnej obce Degeš v rokoch 1928-1945. S. 68-110.

Ide o rozsiahlu časť, ktorá približuje vývoj a udalosti od obdobia po skončení 1. svetovej vojny až po skončenie 2. svetovej vojny. Nás zaujímalo obdobie 1939-45. Dozvedeli sme sa, že obec sa stala hraničnou obcou a ako jediná neprípada Maďarsku, od roku 1942 mala samostatnú katolícku farnosť, o školských rokoch počas vojny, o Konopárni od roku 1941, o štátnej ceste Ivánka pri Nitre – Mojmírovce – Degeš s colnicou, ktorá bola vybudovaná za účelom zásobovania Slovenska cukrovou repou, tiež na vojenské účely, o výmene tovaru a prepravy cukrovej repy z repných oblastí cez štátnu hranicu do Šurian, trase úzkokoľajnej cukrovarskej železničky, obnove Potravného družstva v roku 1941, existencii Roľníckeho družstevného domu, Úverového družstva od 1943, žandárskej stanici, o Židovskom pracovnom stredisku zriadenom v roku 1943 a jeho zániku v roku 1944, o oslobodení obce Červenou armádou a obetiach vojny. Kniha obsahuje prílohu: *Zoznam obyvateľov Židovského pracovného strediska v Starom Degeši (Rastislaviciach) v rokoch 1943-44* (80 mien). S. 145-146.

Peter Keresteš (*1981) je slovenským historikom, archivárom.

118.

Kadlečíková, Melánia, 2001. *Semerovo 1210-2000 : 790 rokov od prvej písomnej zmienky*. Komárno : KT. *Semerovo v období 1938 – 1945*. S. 73-75. *Semerovo v rokoch 1945-1989*. S. 75-77. *O semerovskej škole v rokoch 1938-1948 nás informuje súčasník tohto obdobia, ktorý ho zachytil priamo v kronike takto*: S. 39-43. Autorka na základe spomienky žijúcej občianky popisuje odohrávajúce sa udalosti a život v obci, spomína ukončenie vojny, obeť, pripojenie k obnovenej ČSR, pozemkovú reformu a výmenu obyvateľstva.

119.

Reško, Alexander – Szénássy, Árpád, 2006. *SEMEROVO : pamätnica*. Komárno : Vydavateľstvo KT s. r. o. ISBN 80-8056-559-7. O období 2. svetovej vojny sa dočítame na s. 24-25. Spomínajú sa zemepáni, odvečenie židovských rodín, oslobodenie, obeť a ich mená.

120.

Pénzes, István, 2000. *Kürt : monográfia*. Strekov : MO Csemadok. ISBN 80-968421-2-9. Preklad názvu: *Strekov : monografia. Trianontól – napjainkig (Od Trianonu po súčasnosť)*. S. 68-91 (78-80). Autor písal o 69 odvečených židovských občanoch, a frontových udalostiach odohraných od 6. januára 1945 až po oslobodenie 28. marca 1945. Obsahuje mená padlých Strekovčanov v 2. svetovej vojne.

István Pénzes (*1951-†2012) bol maďarským pedagógom na Slovensku, jazykovedcom, zaoberal sa regionálnou históriou.

121.

Laczkó, Gábor, 2008. *Fényel írott történelem : XX. századi szőgyéni életképek (Svetlom písaná história : Svodínsky život XX. storočia na fotografiách)*. ISBN 978-80-9699938-40. *A második világégés 1938 – 1945 (Druhý svetový požiar)*. S. 65-96.

Fotografie verne zobrazujúce život v obci majú vysokú dokumentačnú hodnotu.

Gábor Laczkó je zberateľom dokumentárnych fotografií o živote v obci Svodín.

122.

Gábris, József, 1995. *Szőgyén*. Svodín : Obecný úrad, 1995. ISBN 80-85704-50-1. *A második világégés és következményei (Druhý svetový požiar a jeho dôsledky)*. S. 98-108. Zo state sa môžeme dozvedieť, že súčasťou vojny sa obec stáva až v roku 1941, o prídelových lístkoch, poľnohospodárskych produktoch a ich speňažení, povolávaní mužov, deportácii židov, živote a obavách obyvateľov, oslobodzovacích bojoch.

József Gábris (*1928-2010) bol maďarským pedagógom, historikom.

123.

Ürge, Štefan a kol., 1995. *Trávnica : publikácia k 920. výročiu prvej písomnej zmienky o dedine*. Bratislava : Liečreh. ISBN 80-967383-1-3.

Obsahuje mená 35 padlých v 2. svetovej vojne (s. 68).

Štefan Üрге (*1933) bol pedagógom - učiteľom histórie.

124.

Buda, František, 2009. *Tvrdošovce – Tardoskedd : kapitoly o minulosti, súčasnosti, obyvateľstve a zaujímavostiach Tvrdošoviec*. ISBN 978-80-970181-9-1. *Chronologický prehľad najvýznamnejších dátumov a udalostí*. S. 48-59 (s. 56).

Obsahuje aj o holokauste Židov a Rómov.

125.

Manduch, Marián a kolektív autorov, 2018. *Úľany nad Žitavou*. Úľany nad Žitavou : Obec, 2018. ISBN 978-80-570-0340-3. *Obec v rokoch maďarskej okupácie 1938-1945*. S. 39-44; (*Spomienky Ing. Rudolf Mikulec*). S. 44-48.

Autori popisujú život v obci počas vojny až do oslobodenia (28. 3. 1945) a tesne po ňom. Spomienky... prinášajú príhody, ktoré sa odohrali za 2. svetovej vojny.

Marián Manduch (*1954) je uznávaným fotografom, ktorý zostavil viacero kníh, publikuje.

126.

Orša, Ján - Pavlatovská, Terézia, 2008. *Veľké Lovce : v premenách času*. Nové Zámky : AZ Print. ISBN 978-80-88729-19-8. *Politická situácia v predvojnových rokoch*. S. 68-70. *Účasť vo vojne v rokoch 1939 – 1940*. S. 70-71. *Druhá svetová vojna*. S. 71-73. *Pomník padlým*. S. 88-89.

Priblížením politickej situácie a udalostí tesne pred vojnou, počas vojny a tesne po nej nás autori vtiahli do odohrávajúcich sa dejinných zvrátov: odčlenenia od Slovenska a pričlenenia k Maďarsku, krívd páchaných na obyvateľoch, vypovedaní slovenských učiteľov z územia pričleneného k Maďarsku, zámene peňazí, zapojení Maďarska do vojny po boku hitlerovského Nemecka, o 160 povolaných na front z obce, o 48 padlých na frontoch, o 6. ďalších obetiach vojny, o odvedení 31 židovských obyvateľov do koncentračných táboroch, o povinných vojnových dodávkach, oslobodení obce, a úlohách v súvislosti s návratom do normálnych pomerov po vojne, odčlenení od Maďarska a zmluve o výmene obyvateľstva.

Ján Orša bol zberateľom, zaslúžil sa o založenie Obecného múzea vo Veľkých Lovciach.

Terézia Pavlatovská je správkynou Obecného múzea vo Veľkých Lovciach.

127.

Szőke, József, 1993. *Nagykér : monográfia*. Veľký Kýr : Obecné zastupiteľstvo vo vydavateľstve Nap Kiadó. ISBN 80-85509-15-6. Preklad názvu: *Veľký Kýr – monografia*.

Falunk a II. világháború után (Naša dedina po 2. svetovej vojne). S. 85-95. *A II. világháborúban elesett katonák névsora (Menoslov padlých v II. svetovej vojne)*. S. 125.

Autor píše o udalostiach 2. svetovej vojny v obci, na frontoch, o oslobodení obce.

József Szőke (* 1928 - †2010) bol maďarským spisovateľom na Slovensku, bibliografom.

128.

Priskin, Magdolna, 2010. *Jedlik Ányos szülőfaluja = Szímő története. Zemné : Spoločnosť Ányosa Jedlika*. ISBN 978-80-970501-6-0. Preklad názvu: *Rodisko Aniána Jedlika = História obce Zemné. A II. világháború eseményei (Udalosti 2. svetovej vojny)*. S. 47-59.

Autorka opísala okolnosti znovu pripojenia k hortyovskému Maďarsku: začiatok vypuknutia 2. svetovej vojny, územné dôvody Maďarska k vstupu do vojny po boku Nemecka, mobilizáciu, odvod povolaných na Donský front, píše o krutostiach, prenasledovaní židovských rodín, oslobodení obec. Obsahuje rozprávanie prežívšej - pani Ludas o holokauste.

Magdolna Priskin (*1945) sa zaoberá regionálnou históriou, publikuje.

Periodiká

129.

Szabad Újság. Bratislava – RPP, 2014. ISSN 1335-6631. Príloha: *Szabad Újság magazin : Okulni és emlékezní : holokaust emlékszáma*. Év. XXI, sz. 129 (2014), p. 5-31. Pamätané číslo HOLOKAUSTU obsahuje články pojednávajúce o holokauste Židov a Cigánov z územia Maďarska – pre poučenie a pamätanie si.

Články

130.

Potfay, Bernadett. „Pamięć – Spomienky na Veľvyslanectvo Poľskej republiky v Budapešti. In: Obidské zvesti – Ebedi híromdó. Roč. 2, č. 1 (2020), s. 5.

Informuje o prezentovanej knihe *Spomienky na ktorá obsahuje časť venovanú dejinám obce Obid – kroniku poľského civilného tábora z obdobia 10. 11. 1939 – 10. 11. 1940 v obci*.

131.

Vataščin, Péter. *A Don menti harcok elesetteire emlékeztek Köbölkúton/ Vataščin Péter.* In: Új szó. - ISSN 1335-7050. - Évf. 73, sz. 9 (13.1.2020), o. 3.

Preklad názvu: V Gbelciach spomínali na padlých v bojoch v povodí Dona.

132.

Pastorek, Miro. *Gymnazisti prežili bombardovanie na Sihoti / Miro Pastorek.* In: MY = Nitrianske noviny (Nové Zámky-Šurany-Komárno-Štúrovo) : Naše novosti. - ISSN 1335-8375. - Roč. 60, č. 16 (2019), s. 4.

Prináša spomienku Jána Madára, bývalého gymnazistu v Nových Zámkoch, pochádzajúceho z Mužle, ktorý zažil a prežil bombardovanie mesta 7. októbra 1944.

133.

Ludvík, Miloš. *Od Uralu až na Moravu.* In: Válka revue. Roč. 2, č. 3 (2018), s. 39-43. Informuje o formovaní a operáciách 16. delostreleckej divízie sovietskej armády, ktorá bojovala aj na južnom Slovensku, zaslúžila sa o oslobodenie Budapešti, Bratislavy, Brna a pripravila cestu na oslobodenie Prahy.

134.

Stracenská, Marie. *Biele miesta v histórii / Marie Stracenská, Tomáš Lang.*

In: Týždeň. - ISSN 1336-5932. - Roč. XV, č. 23 (2018), s. 40-41.

Prináša rozhovor s docentom Tomášom Langom, ktorí sa venuje histórii Židov - holokaustu na tzv. arbitrážnom území južného Slovenska o uvedených udalostiach.

135.

Šafár, Marek. *Výročie oslobodenia obce / Marek Šafár.* In: Infolist = o dianí v obci Veľké Lovce. - Roč. -, č. 9 (2018), s. 2. Informuje o konaní spomienkovej slávnosti na počesť 73. výročia skončenia 2. svetovej vojny a oslobodenia obce Veľké Lovce (1945) a zverejňuje výňatok z kroniky obce Lót o zaznamenanom oslobodzovaní.

136.

Zaujímavé historické výročia v našej obci. In: Žurnál z našich obcí.. : časopis občanov, obcí, inštitúcií a firiem okresu Nové zámky. – ISSN 2585-7908. - Roč. III, č. 3 (2018), s. 29. Informuje o pamätných historických výročiach obce Hul v rozpätí 170 až 60 rokov.

137.

Botošová, Viktória. *Koniec druhej svetovej vojny / Viktória Botošová.* In: MY = Nitrianske noviny (Nové Zámky-Šurany-Komárno-Štúrovo) : Naše novosti. – ISSN 1335-8375. - Roč. 58, č. 13 (2017), s. 2. Informuje o oslavách 72. výročia bombardovania a oslobodenia mesta Nové Zámky počas II. svetovej vojny.

138.

Gulyás, Zsuzsanna. *Virrasztás a II. világháború hősi halottaiért és civil áldozataiért / Gulyás Zsuzsanna.* In: Új szó. - ISSN 1335-7050. - Évf. 70, sz. 13 (17.1.2017), o. 4.

Preklad názvu: *Čestná stráž pre hrdinské vojenské a civilné obeť II. svetovej vojny.*

Informuje o spomienkovej udalosti pri príležitosti 74. výročia bitky pri Done (12.1.1943), v ktorej padlo státisíce vojakov maďarskej 2. armády medzi nimi i vojaci pochádzajúci z 31 obcí bývalého štúrovského okresu, z toho 1444 mien sa vďaka Regionálnemu vlastivednému združeniu Limes-Avanum Štúrovo dostalo na Pomník miestnym obetiam dvoch svetových vojen a holokaustu.

139.

Botošová, Viktória. *Pripomenuli si oslobodenie mesta z roku 1945.* In: MY = Nitrianske noviny (Nové Zámky-Šurany-Komárno-Štúrovo) : Naše novosti. – ISSN 1335-8375.

54[56]/23[24], č. 11 (2016), s. 7. Informuje o historickom spomienkovom výročí - oslobodení mesta Šurany počas II. svetovej vojny (29. 3. 1945) vojskami Červenej armády.

140.

Botošová, Viktória. *Oslávili 71. výročia ukončenia vojny v meste*. In: MY = Nitrianske noviny (Nové Zámky-Šurany-Komárno-Štúrovo) : Naše novosti. – ISSN 1335-8375. - Roč. 54[56]/23[24], č. 13 (2016), s. 2.

Informuje o oslavách 71. výročia bombardovania a oslobodenia mesta Nové Zámky počas II. svetovej vojny.

141.

Szászi, Zoltán. *Szomorú emlékhely a garami hídfőnél / Szászi Zoltán*. In: Új szó. - ISSN 1335-7050. - Évf. 69, sz. 15 (20.1.2016), o. 14. Preklad názvu: *Smutné pamätné miesto na predmostí Hrona*. Informuje o najväčšej pancierovej bitke 2. svetovej vojny (začiatok roka 1945) na území obcí: Kamenín, Biňa, Pavlová, Malá nad Hronom, Kamenný Most, Čata, Pohronský Ruskov, Starý Tekov, Žemliare a prináša spomienky miestnych obyvateľov.

142.

Grznárová, Iveta. *70. výročie konca druhej svetovej vojny : vojna, ktorá zmenila svet*. In: Hospodárske noviny : Denník pre moderné Slovensko. - ISSN 1335-4701. - Roč. 22, č. 60 (27.-29.3.2015), s. 14-15.

Obsahuje informáciu o bombardovaných slovenských mestách počas druhej svetovej vojny, medzi ktorými boli aj Nové Zámky.

143.

Hatala, Jozef. *Oslavy výročia oslobodenia*. In: MY = Nitrianske noviny (Nové Zámky-Šurany-Komárno-Štúrovo) : Naše novosti. – ISSN 1335-8375. - Roč. 54[55]/23, č. 12 (2015), s. 22. Informuje o oslavách 70. výročia oslobodenia obce Dolný Ohaj Červenou armádou.

144.

70 (hetven) éve lett vége a II. világháborúnak / [autor] -bk-. In: Dobra = Nagy Dobra : szőgyéni havilap - svodínsky mesačník. - ISSN 2453-7489. - Évf. IX, sz. 4 (2015), o. 3. Preklad názvu: *II. svetová vojna skončila pred 70 rokmi*. Prináša spomienku na obdobie konca 2. svetovej vojny v obci Svodín (1945) a život tesne po nej.

145.

Historická pamiatka z príležitosti ukončenia II. sv. vojny. In: Dobra = Nagy Dobra : szőgyéni havilap - svodínsky mesačník. - ISSN 2453-7489. - Roč. IX, č. 6 (2015), s. 2. Informuje o Spomienkovej slávnosti konanej na pamiatku konca 2. svetovej vojny a na svodínske obeť v obci.

146.

Kasášová, Marta. *Vo Veľkých Lovciach si uctili pamiatku obetí vojny*. In: MY = Nitrianske noviny (Nové Zámky-Šurany-Komárno-Štúrovo) : Naše novosti. – ISSN 1335-8375. - Roč. 54[55]/23, č. 20 (2015), s. 24. Informuje o konaní spomienkovej slávnosti na počesť 70. výročia skončenia 2. svetovej vojny a oslobodenia obce Veľké Lovce (1945).

147.

Melecski, Lajos. *70 éve Kürtön ért véget a II. világháború / ifj. Melecski Lajos*. In: Távírda : Kürt község ingyenes lapja. - Évf. II, sz. 1 (2015), o. 10. Preklad názvu: *II. svetová vojna v Strekove sa skončila pred 70 rokmi*. Prináša spomienku na obdobie konca 2. svetovej vojny v obci Strekov (1945) a o konaní spomienkovej slávnosti.

148.

Prezident Andrej Kiska si uctil pamiatku padlých vojakov. In: Štúrovo a okolie = Párkány és Vidéke : naše noviny : a mi lapunk. - ISSN 1339-200X. - Roč. XXVI, č. 5 (2015), s. 2.

Informuje o návšteve prezidenta Andreja Kisku v Štúrove pri príležitosti 70. výročia ukončenia 2. sv. vojny. Na sovietskom cintoríne si uctil pamiatku padlých vojakov.

149.

Rajnohová, Mária. *Komjatičan bojoval v letke RAF* / Mária Rajnohová. In: MY = Nitrianske noviny (Nové Zámky-Šurany-Komárno-Štúrovo) : Naše novosti. – ISSN 1335-8375. - Roč. 54[55]/22[23], č. 21 (2015), s. 22. Informuje o konaní spomienkovej slávnosti na počesť 70. výročia skončenia 2. svetovej vojny, oslobodenia obce Komjatice (1945) a vojakoch, ktorí bojovali v 12. československej armáde.

150.

Rusnáková, Helena. *Pripomenuli sme si oslobodenie mesta*. In: MY = Nitrianske noviny (Nové Zámky-Šurany-Komárno-Štúrovo) : Naše novosti. – ISSN 1335-8375. - Roč. 54[55]/23, č. 13 (2015), s. 4. Informuje o oslavách 70. výročia oslobodenia mesta Šurany Červenou armádou, ktoré boli spojené s otvorením výstavy Šurany 1938 – 1945.

151.

Vanya, Boris. *Smrť kosila z nebies : pred vojnou boli Nové Zámky štvrtým najväčším mestom na Slovensku, zničili ho americké bomby*. In: Sme : Denník. - ISSN 1335-440X. - Roč. 23, č. 185 (11.8.2015), s. 15. Informuje o bombardovaní Nových Zámok 7., 14. októbra 1944 a 14. marca 1945.

152.

Antoni, Miroslav. *Novozámčania si uctili skončenie vojny v meste : pamätníci spomínali na hrôzy bombardovania*. In: MY = Nitrianske noviny (Nové Zámky-Šurany-Komárno-Štúrovo) : Naše novosti. – ISSN1335-8375. - Roč. 53[54], č. 12 (2014), s. 3. Obsahuje informáciu o konaní spomienkového stretnutia pamätníkov II. svetovej vojny v Nových Zámkoch, ktorý spomínali na bombardovanie mesta a ukončenie vojny.

153.

Lang, Tomáš. *Novozámockí Rómovia v Koncentráku Dachau* / Doc. Ing. Tomáš Lang, PhD. In: MY = Nitrianske noviny (Nové Zámky-Šurany-Komárno-Štúrovo) : Naše novosti. - ISSN 1335-8375. - Roč. 53[54]/22, č. 32 (2014), s. 9. Informuje o prenasledovaní a holokauste Rómov v Maďarsku a na Slovensku a o novozámockých Rómoch.

154.

Strba, Alexander. *Bombardovanie Nových Zámok : spomienky Jána Tótha* / Alexander Strba, miestny historik. In: Castrum Novum : Týždenník občanov mesta Nové Zámky : Az Érsekújvári polgárok hetilapja. -Roč. XXIV, č. 13 (2014), s. 3. Prináša rozprávanie Jána Tótha o bombardovaní Nových Zámok 14. marca 1945.

155.

Varényi, Ivu. *Rok spomienok na holokaust*. In: MY : Naše novosti. Roč. 53/22[54/22], č. 5 (2014), s. 5. Informuje o priebehu holokaustu v Nových Zámkoch a rozdieloch v riešení otázky na území Slovenska a Maďarska.

156.

Miklósi, Péter. *Egy leventesor(s)ba kényszerített hadastyán : az egyetemes magyar történetírásból az 1944 decemberétől erőszakkal elhurcolt gyerekek tragikus története lényegében kimaradt-* / Miklósi Péter, .In: Új szó. - ISSN 1335-7050. - Évf. 66, sz. 163 (16.7.2013), o. 13. Preklad názvu: *Navrátillec s prinúteným osudom jedného leventu : tragická história násilne odvlčených detí od decembra 1944 zostala vynechaná z písanej univerzitnej maďarskej histórie*. Prináša rozhovor s Františkom Kovácsom o spomenutých udalostiach v Gbelciach.

157.

Ágh, Peter. *Bombardovanie Nových Zámkov, ktoré nikdy nebolo* / P. Ágh, prednosta MsÚ. In: *Castrum Novum* : Týždenník občanov mesta Nové Zámky : Az Érsekújvári polgárok hetilapja. - Roč XXII, č. 40 (2012), s. 2. Informuje o bombardovaní Nových Zámkov dňa 14. marca 1945.

158.

Spomienky Gyulu Vágovitsa na bombardovanie Nových Zámkov : úryvok z článku publikovanom v októbri roku 1964 v 10. čísle periodika Új szó. In: *Castrum Novum* : Týždenník občanov mesta Nové Zámky : Az Érsekújvári polgárok hetilapja. -Roč. XXII, č. 10 (2012), s. 2.

159.

Antoni, Miroslav. *Námestie sa stalo bojiskom* / MIROSLAV ANTONI. In: *Nitrianske noviny = Naše novosti* : MY. - ISSN 1335-8375. - Roč. 51/20 [19], č. 11 (2011), s. 2.

K článku je pridružená anketa na korze - Viete, čo sa chystá v centre mesta?

160.

Antoni, Miroslav. *Ako si pamätníci spomínajú na vojnové udalosti v regióne* / [autor] (MA). In: *Nitrianske noviny = Naše novosti* : MY. - ISSN 1335-8375. - Roč. 51/20 [19], č. 11 (2011), s. 3. Prináša rozprávanie ľudí z Gbeliec a Radavy, ktorí zažili koniec 2. sv. vojny.

161.

Antoni, Miroslav. *Ničivé bombardovanie v dokumentoch : o výstavu na železničnej stanici sa zaujímala hlavne staršia generácia* / MIROSLAV ANTONI ; foto: JURAJ HORVÁTH.

In: *Nitrianske noviny = Naše novosti* : MY. - ISSN 1335-8375. - Roč. 50/19 [18], č. 11 (2010), s. 4. K článku je pridružený článok *Zo železničnej stanice zostala stáť len vodárenská veža* / [autor] (IT)

162.

Antoni, Miroslav. *Pri bombardovaní stratila najbližších* / MIROSLAV ANTONI. In: *Nitrianske noviny = Naše novosti* : MY. - ISSN 1335-8375. - Roč. 50/19 [18], č. 39 (2010), s. 9. Prináša rozprávanie rodáčky z Nových Zámkov, ktorá zažila bombardovanie mesta.

163.

Ballová, M. *Memento: pustošiaci 14. marec 1945* / M. Ballová; foto: Alexander Strba: Nové Zámky kedysi a dnes (publikované so súhlasom autora). In: *Castrum Novum* : Týždenník občanov mesta Nové Zámky. - Roč. XX, č. 9 (2010), s. 5. Bombardovanie mesta Nové Zámky americkými bombardérmi.

164.

Himmler, György. *Elrabolt évek : az egykori hadifoglyokra emlékeztek Szőgyénben* / Himmler György, Hídlap. In: *Chýrnik = Hírnök* : Noviny občanov okresu Nové Zámky : Az Érsekújvári járás lakóinak újságja. - Évf. 7, sz. 1 (2010), o. 4. Preklad názvu: *Ukradnuté roky*. Spomienková slávnosť na obeť vojnových udalostí - Bokor Klára: Elrabolt évek (kniha).

165.

Zbierajú podpisy na pamiatku obetí bombardovania / [autor] (-). In: *Castrum Novum* : Týždenník občanov mesta Nové Zámky. - Roč. XX, č. 38 (2010), s. 3.

166.

Antoni, Miroslav. *Študenti pomohli obnoviť cintorín padlých vojakov : v Štúrove je pochovaných vyše päťtisíc* / MIROSLAV ANTONI.

In: *Nitrianske noviny = Naše novosti* : MY. - ISSN 1335-8375. - Roč. 49/17, č. 28 (2009), s. 4.

167.

Vincze, L. *14. marec 1945 – Tragédia mesta*. In: *Castrum Novum*. Roč. XVII, č. 11 (2007), s. 3. ISSN 207/93. O bombardovaní mesta Nové Zámky.

168.

Zupko, Štefan. *Malá sonda do histórie nášho mesta*. In: Castrum Novum. Roč. XVII, č. Vianočný magazín (2007), s. 18-21. Prináša vojenskú situáciu koncom 1944 a začiatkom roka 1945, 3 bombardovania mesta Nové Zámky a záverečnú bilanciu.

169.

Sternová, Mária. *Spomienka na obeť holokaustu : čas plynie, ale spomienky neblednú*. In: Castrum Novum. Roč. XVIII, č. (2006), s. 3.

170.

Antoni, Miroslav. *Dieťa zachránilo rodinu pred bombardovaním* [R] / Miroslav Antoni. In: Naše novosti : Týždenník pre okresy Nové Zámky, Komárno a Levice. - ISSN 2448/2000. – Naše novosti : Nové Zámky. - Roč. 45/14, č. 10 (2005), s. 3.

171.

Kadlečíková, Melánia. *Veľká noc pred 60. rokmi : "ak Pán nestráži mesto, nadarmo bdejú jeho strážcovia"*. In: Farský spravodajca. ISSN 246/99 OÚ. Roč. 6, č. 4 (2005), s. 8.

172.

Sternová, Mária. *SPOMIENKA NA UKONČENIE VOJNY* [R] / Mária Sternová. In: Castrum Novum /M/ : Az érsekújvári polgárok hetilapja. - ISSN 207/93. - Castrum Novum /M/ : Nové Zámky. - Roč. 15, č. 14 (2005), s. 3. O oslavách 60. výročia oslobodenia mesta Nové Zámky.

173.

Strba, Alexander. *Bombardovanie nášho mesta : spomienka na tragédiu spred 60. rokov*. In: Castrum Novum. ISSN 207/93. Roč. 15, č. 10 (2005), s. 9.

174.

Vas, Andrej. *Spomienka na 60. výročie zbombardovania a zničenia železničnej stanice Nové Zámky*. In: Tvrdošovský spravodaj = Tardoskeddi hírmondó. ISSN 238/980 OŠAK. Roč. 8, č. 1 (2005), s. 9.

175.

V Kameníne sa odohrala najväčšia tanková bitka [R] = *V Kameníne bola najväčšia tanková bitka*. In: Naše novosti : Týždenník pre okresy Nové Zámky, Komárno a Levice. - ISSN 2448/2000. – Naše novosti : Nové Zámky. - Roč. 45/14, č. 8 (2005), s. 1 a 7.

176.

Kasášová, M. *Okresné oslavy v Štúrove a Kameníne* [R] / Text a foto: M. Kasášová. In: Naše novosti : Týždenník pre okresy Nové Zámky, Komárno a Levice. - ISSN 2448/2000. – Naše novosti : Nové Zámky. - Roč. 44/14, č. 21 (2004), s. 5. Oslavy oslobodenia a ukončenia druhej svetovej vojny.

177.

Száz, Ildikó. *A leventékre emlékeznek* [R] : *a Köbölkúti rendezvényre várják a jelentkezőket* / Ildikó Száz. In: Új Szó. - ISSN 48271. – Bratislava : Új Szó. - Roč. 57, č. 103 (5.5.2004), s. 5. Spomienková slávnosť na počesť gbelčianskych odvlčených junákov.

178.

Výročie oslobodenia obce [R] / Starosta obce. In: Podhájsky prameň : noviny občanov Podhájskej. - ISSN 253/2001. - Podhájsky prameň : Podhájska. - Roč. 4, č. 3 (2004), s. 1. O oslobodení Podhájskej v 2. svetovej vojne.

179.

Tamaškovič, Jozef. *Spomienky na oslobodenie nášho mesta* [R] / Mgr. Jozef Tamaškovič. In: Šuriansky spravodajca [R] : zo života občanov mesta Šurany. - ISSN 226/96 RRR. – Šuriansky spravodajca: Šurany. - Roč. 8, č. 2 (2003), s. 2.

180.

Procházka, Ľ. *Zimné obdobie 1944-1945 [R] : (spomienky Zámčana na Nové Zámky).*

In: Castrum Novum /S/ [R] Týždenník občanov mesta Nové Zámky. - ISSN 207/93. – Castrum Novum /S/: Nové Zámky. Roč. 12, č. LM august (2002), s. 22-23.

181.

Macsovszky, Péter. *Hiszen itt nincs semmi.* In: Kalligram. Č. 1-2 (2000), s. 88-96. Preklad názvu: *Veď tu nič nie je.* Rozprávanie o Nových Zámkoch, kde I. až VI. časť je venovaná bombardovaniu mesta.

182.

Steiner, Márta – Kopasz-Kiedrowska, Csilla. „*Sokat szenvedtünk*“. In: Hang-Kép. Č. 12-13 (1999), s. 14-15. Preklad názvu: „*Veľa sme trpeli*“. Obsahuje spomienky Márie Steinerovej z Kolty na transport do koncentračného tábora.

183.

Zrubec, Laco. *Na tri krále – traja mŕtvi : spomíname na hortyovské krviprelievanie pred šesťdesiatich rokov v obci Čechy.* In: Slovenská republika. Roč. 7, č. 2 (5.1.1999), s. 9. Pietna spomienka na tragédiu z roka 1939.

184.

Hatala, Jozef. *Pamätník obetiam vojen v Hule.* In: Naše novosti. Roč. 36, č. 26 (1996), s. 2. O vysvätení a odhalení Pamätníka Obetiam 1. a 2. svetovej vojny v Hule.

185.

Baka, István. *Stalo sa pred päťdesiatimi rokmi : V. Kamenínska bitka / preklad: Koloman Burza.* In: Štúrovo a okolie = Párkány és vidéke. Roč. 5, č. 4 (1995), s. 7. Boje o kamenínský most v 2. svetovej vojne.

186

Baka, István. *Stalo sa pred päťdesiatimi rokmi : IV. Udalosti v Parkane / preklad: Koloman Burza.* In: Štúrovo a okolie = Párkány és vidéke. Roč. 5, č. 3 (1995), s. 7. Spomienky na udalosti 2. svetovej vojny z vojnového denníka Károlya Répásyho zo Štúrova.

187.

Baka, István. *Stalo sa pred päťdesiatimi rokmi : III. Prechod cez Hron / preklad: Koloman Burza.* In: Štúrovo a okolie = Párkány és vidéke. Roč. 5, č. 2 (1995), s. 2. Priebeh bojov pri Hrone v línii Mužla – Bátorové Kosihy – Nové Zámky a línia Komárno – Hurbanovo – Nové Zámky počas 2. svetovej vojny.

188.

Baka, István. *Stalo sa pred päťdesiatimi rokmi : II. – Chľabiansky prelom a letkéšska bitka / preklad: Koloman Burza.* In: Štúrovo a okolie = Párkány és vidéke. Roč. 5, č. 1 (1995), s. 5. O bojoch v okolí Chľaby a obsadení obce ruskými vojakmi počas 2. svetovej vojny.

189.

Baka, István. *Stalo sa pred päťdesiatimi rokmi / preklad: Koloman Burza.* In: Štúrovo a okolie = Párkány és vidéke. Roč. IV, č. 12 (1994), s. 2. Seriál článkov na pokračovanie, ktorého cieľom je pripomenúť a zrekapitulovať udalosti 2. svetovej vojny v okrese Nové Zámky časť Štúrovska a okolie.

190.

Deutsch, Pavol. *Mlčalo sa 50 rokov!* In: Naše novosti. Roč. 34, č. 22 (1994), s. 1. Spomienka na transporty židovského obyvateľstva v počte 4386 z Kurzweilovej tehelne v Nových Zámkoch (3.-15. 6. 1944) do koncentračného tábora Auschwitz.

191.

[autor] –jh-. *Cintorín sovietskej armády obnovený.* In: Štúrovo a okolie = Párkány és vidéke. Roč. IV, č. 9 (1994), s. 2. Slávnosť odovzdania obnoveného pamätníka v Štúrove pri príležitosti

50. výročia SNP.

192.

Kolozsváry, Tibor. *Spomínajme na dávnych- : našich martýrov!* In: Štúrovo a okolie. Roč. IV, č. 10 (1994), s. 2. Spomienkový článok na 15. október 1944 v Štúrove, kedy besnel fašistický teror a „nyilasi“ bez príčiny zatkli 30 alebo 40 občanov a odviekli do žalárov. Tí, ktorým sa nepodarilo „vymyť“ z obvinenia skončili martýrskou smrťou v koncentračných táboroch. Boli traja, ich vinou bolo, že si vypočuli proklamáciu z rozhlasu o tom, že Maďarsko vystupuje z vojny.

193.

[autor] s.b. *Knihy o slobode v našom regióne*. In: Naše novosti. Roč. 35, č. 21 (1995), s. 1. Informuje o vydaní dvoch kníh, v ktorých sa spomínajú boje v okolí Štúrova a Kamenína odohrávajúce sa počas 2. svetovej vojny: Lobanov, Vasilij. *Prométeov oheň*. Naše vojsko, 1975; *Kóty slobody : kniha reportáží*. Smena, 1985.

194.

Szabó, Iván. Bombardovanie!!!. In: Castrum Novum. Roč. 4, č. 20 (1994), s. 8. O bombardovaní Nových Zámkov 7. 10. 1944.

195.

Vércse, Miklós. *Pro memoria* / [preklad] Koloman Burza. In: Štúrovo a okolie. Roč. IV, č. 11 (1994), s. 1. O novom pomníku na počesť obetí I. a II. svetovej vojny, odhalenom parku na Námestí Slobody v Štúrove.

196.

Šimunková, M. *Spomienky stále živé*. In: Naše novosti. Roč. 29, č. 47 (1989), s. 1. O partizánskom osude Jána Brezíka z Bánova.

197.

Tököly, M. *Čo skrýva kronika mesta Nové Zámky*. In: Naše novosti. Roč. 29, č. 11 (1989), s. 3. O následkoch 2. svetovej vojny.

198.

Kopasz, Csilla. „Ebben az épületben-...“. In: Vasárnapi Új Szó. Évf. 20, sz. 51 (1987), o. 4. Preklad názvu: „V tomto dome-...“ prináša spomienky na obdobie 2. svetovej vojny prežité v obciach Mužla a Obid.

199.

Borik, Saša. *Kamenín – miesto ťažkých bojov a veľkého hrdinstva vojakov Červenej armády*. In: Stavbár. Roč. 13, č. 5 (1985), s. ?. O priebehu oslobodzovacích bojov a oslobodení Kamenína počas 2. svetovej vojny.

200.

Ottinger, Arpád. *Tragédia na úsvite slobody*. In: Pas. Roč. 34, č. 6 (1985), s. 45-46. O bombardovaní mesta Nové Zámky počas 2. svetovej vojny.

201.

Petrák, Dušan. *Kamenínsky triptych*. In: Smena na nedeľu. Roč. 20, č. 3 (1985), s. 1 a 3 a č. 4, s. 5.

202.

[autor] –sb -. *Hronské vlny Kamenínske. Sériu deviatich článkov o bojoch o kamenínske predmostie*. In: Naše novosti. Roč. 25, č. 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, (1985), s. 2; č. 11, s. 2.

203.

Száráz, D. *Po stopách oslobodenia*. In: Naše novosti. Roč. 25, č. 13 (1985), s. 2. Aj o oslobodení Mužle a Svodína.

204.

Száráz, D. *Po stopách osloboditeľov : 40 slobodných rokov okresného sídla*. In: Naše novosti. Roč. 25, č. 15 (1985), s. 2. O oslobodení a budovaní Nových Zámkov.

205.

Šimunič, Pavol. *Vítazné cesty slobody : veľká ofenzíva osloboditeľskej armády v marci 1945*. In: Práca. Roč. 40, č. 70 (23.3.1985), s. 7. O oslobodzovacích bojoch v okrese Nové Zámky.

206.

Blaško, L. *Tridsaťdeväť rokov slobody*. In: Naše novosti. Roč. 24, č. 14 (1984), s. 1.

207.

Komár, Pavol. *Človek sa rodí pre šťastie*. In: Smena na nedeľu. Roč. 19, č. 26 (1984), s. 1 a 5.

208.

Nemcová, Ľudmila. *Ohňostrojom pre tankistov. /1/ a /2/*. Smena na nedeľu. Roč. 19, č. 28, s. 1 a 5 a č. 29 (1984), s. 1 a 3, s. O oslobodení Kamenína.

209.

[autor] –v-. „*Pristavoval“ lavínu nenávidených fašistov*. In: Naše novosti. Roč. 24, č. 33 (1984), s. 1. O Štefanovi Spišiakovi (*1920, Úľany nad Žitavou), účastníkovi SNP.

210.

Száráz, D. *Po stopách osloboditeľov : sovietske vojská nezadržateľne napredujú*. In: Naše novosti. Roč. 24, č. 51-52 (1984), s. 3. O priebehu oslobodzovacích bojov v okrese Nové Zámky.

211.

Száráz, D. *Prvé oslobodené obce v okrese : Sovietska armáda 24. decembra 1944 oslobodila Chľabu a Kamenicu nad Hronom*. In: Naše novosti. Roč. 24, č. 50 (1984), s. 2.

212.

Borik, Saša. *Deň našich dní – 29. marec 1945*. In: Naše novosti. Roč. 20, č. 12 (25.3.1980), s. 3. O oslobodení Nových Zámkov.

213.

Daubner, Vladimír. *Po južnom Slovensku kráčala sloboda : fakty o hrdinstve a obetavosti – január 1945*. In: Pravda. Roč. 22, č. 18 (22.1.1980), s. 4.

214.

Krjugľov, J. J. *Spomienky vojnového veterána : vzácny list od bývalého červenoarmejskeho osloboditeľa Nových Zámkov*. In: Naše novosti. Roč. 20, č. 18 (1.4.1980), s. 3.

215.

Lobanov, V. *Tankistická epopeja 17.-26. februára 1945 : ako kráčala sloboda naším krajom / V. Lobanov*. In: Hlas ľudu. - Roč. 26, č. 7 (9.1.1980), s. 3. Informuje o oslobodzovaní južného Slovenska - úsek Svodín-Bruty.

216.

Lobanov, V. *Tankistická epopeja : 17. - 26. február v okolí Štúrova : ako kráčala sloboda naším krajom / V. Lobanov*. In: Hlas ľudu. - Roč. 26, č. 7, 8, 9, 11, 12, 13, 15 (9.-11., 14.-16., 18.1.1980), s. 2 alebo 3.

217.

Németh, Dezider. *Pozostatky vojny / Dezider Németh*. In: Hlas ľudu. - Roč. 26, č. 232 (1.10.1980), s. 1. Pozostatky sovietskeho stíhacieho lietadla z 2. svetovej vojny v šurianskom chotári.

218.

Németh, Dezider. *Šuranci nikdy nezabudnú- / Dezider Németh*. In: Naše novosti : orgán OV KSS a ONV v Nových Zámkoch. - Roč. XX, č. 12 (1980), s. 3. V histórii Šurian je 30. marec 1945

zapísaný zlatým písmom – oslobodenie mesta.

219.

Plným životom. In: Hlas ľudu. Roč. 25, č. 31 (6.2.1980), s. 2. Spomienky Š. Hašku a O. Szilvu na januárové dni 1945 v Gbelciach.

220.

Prancelová, B. *Generálmajor Kornil'cev hosťom Komjatíc.* In: Naše novosti. Roč. 20, č. 16 (22.4.1980), s. 3. Stretnutie s osloboditeľom Komjatíc.

221.

Štúrovo kladie vence vďaka. In: Naše novosti. Roč. 20, č. 12 (25.3.1980), s. 3.
O oslobodení Štúrova.

222.

Teplan, Ján. *Prst' z kamenínského bojiska.* In: Naše novosti. Roč. 20, č. 12 (25.3.1980), s. 3. História oslobodenia Kamenína.

223.

Zachránená- / [autor] - jk -. In: Hlas ľudu. - Roč. 26, č. 6 (8.1.1980), s. 1 a 5.
Prináša spomienku Ondreja Droppana zo Šarkanu na posledné dni nemeckej okupácie.

224.

Tak k nám nastupovala sloboda : mestá a obce oslobodené do konca roku 1944. In: Práca. - Roč. 34, č. 285 (1.12.1979), s. 7. Informuje o oslobodzovacích bojoch.

Textové dokumenty – archív KAB

225.

Geschwandtnerová, Mária (rodená Nagyová). *Spomienky na bombardovanie nášho mesta.* Rukou písaný text. 201?. 10 s.

226.

Zupko, Štefan. *Dni keď z oblohy padala smrť- : bombardovanie Nových Zámkov 7. a 14. októbra 1944 a 14. marca 1945.* Nové Zámky : vlastné vydanie, [2008]. 11 s. Obsahuje prílohu: *Faksimile policajného hlásenia o bombardovaní Nových Zámkov 7.10.1944.*

227.

Oslobodzovacie boje v okrese Nové Zámky. 3 s.

228.

40. výročie oslobodenia okresu Nové Zámky sovietskou armádou. Nové Zámky : Kabinet politickej agitácie OV KSS a Okresné osvetové stredisko, 1985. 15 s.

PAMIATKY 2. svetovej vojny a obetí

MESTÁ: Nové Zámky, Štúrovo, Šurany

Dva spoločné hroby zavraždených obetí „nyilašov“ v roku 1945, Nové Zámky, Židovský cintorín

Historická expozícia udalostí 2. sv. vojny, 3 bombardovaní mesta N. Zámky, strelných zbraní a munícií, Nové Zámky, Múzeum Jána Thaina

Pamätná tabuľa Bélu a Lajosa Lapku - záchrancom Židov, Nové Zámky, budova Stardustu

Pamätná tabuľa obetiam holokaustu, Nové Zámky, Synagóga, 2300 mien

Pamätná tabuľa pamiatke Raoula Wallenberga, záchrancu Židov, Nové Zámky, budova Synagógy, 1997

Pamätník obetiam holokaustu, Nové Zámky, Park Ernesta Kleina, 2008, cca 2500 obetí

Pamätná tabuľa na slávu osloboditeľom mesta Nové Zámky, Dom kultúry, 1970, oslobodenie 29. 3. 1945

Pamätný kríž na pamiatku obetiam troch bombardovaní, Nové Zámky, Cintorín sv. Jozefa, 2011, okolo 4000 obetí

Reliéf na pamiatku deportovaných, Nové Zámky, budova Synagógy, 1992, 4843 deportovaných

Vojenský cintorín príslušníkov Červenej armády padlých počas II. sv. vojny so Sochou smútiacej matky, Štúrovo, 1947, 1994, 5248 obetí

Pamätná tabuľa na pamiatku 25. výročia oslobodenia mesta Štúrova sovietskou armádou, 28. marca 1970, budova galérie

Pro memoria - Pomník miestnym obetiam dvoch svetových vojen a holokaustu, Štúrovo

Pomník havarovaným pilotom Červenej armády 22. 12. 1944, Štúrovo, hrádza Dunaja, 4 obeť

Pamätná tabuľa na pamiatku oslobodenia obce sovietskou armádou 28. marca 1945, Nitriansky Hrádok (dnes súčasť Šurian), Kultúrny dom, 20 obetí

Pamätná tabuľa na pamiatku oslobodenia obce sovietskou armádou 29. 3. 1945, Šurany, MsÚ, 1970

Pamätník osloboditeľov, Šurany

Pomník Obetiam 2. svetovej vojny, Šurany, 117 obetí

Pamätná doska obetí holokaustu, Šurany, Synagóga, 2005, cca 600 obetí

Hrob Mária Kokošová aj pomník, zastrelená 25. 12. 1938, Šurany, cintorín, námestie, 1 obeť

Hrob František, Florián a Štefan Buček aj pamätná tabuľa, zastrelení 1945, Šurany, cintorín, MsÚ, 3 obeť

Kostolný sek (dnes súčasť Šurian), 20 padlých, oslobodenie 28. 3. 1945

Obce – okres Nové Zámky

Pomník Obetiam II. svetovej vojny, Andovce, oproti OcÚ, 1997, oslobodenie 29. 3. 1945

Pamätná tabuľa na pamiatku zomrelých a pochovaných židovskej obce Bajtava a Obetiam holokaustu, Dom smútku, 5 pochovaných,

Pomník Obetiam II. svetovej vojny, Bajtava, cintorín, 15 obetí, oslobodenie 26.12.1944

Pamätník obetí 1. a 2. svetovej vojny, Bánov, cintorín, 73 obetí

Pamätná tabuľa na pamiatku oslobodenia obce ČA 28. marca 1945, Bánov, OcÚ, 1970

Pomník na pamiatku oslobodenia obce ČA 27. marca 1945, Bardoňovo, oproti OcÚ, 1970

Pomník Obetiam 2. svetovej vojny, Bardoňovo, park, 21 obetí

Belá, oslobodenie 2. apríla 1945

Bešeňov, oslobodenie 27. marca 1945

Pomník Obetiam 1. a 2. svetovej vojny, Bíňa, rotunda, 46 obetí, oslobodenie 27. 3. 1945

Pomník padlým vojakom I. a II. svetovej vojny, Branovo, 10 obetí, oslobodenie 27. 3. 1945

Pomník Obetiam 1. a 2. svetovej vojny, Bruty, pred kostolom, 32 obetí, oslobodenie 28. 3. 1945

Pamätník obetiam streľby zo dňa 6. januára 1939, Čechy, 2 obe

Pamätná tabuľa na počesť oslobodenia obce ČA, Čechy, 14 obetí, oslobodenie obce 28. 3. 1945

Pomník maďarskými „nyilašovcami“ zavraždeným občanom Černíka vo februári 1945 a padlým obetiam v II. svetovej vojne, Černík – cintorín, 5 + 11 obetí

Pamätná tabuľa na počesť oslobodenia obce ČA, Černík, OcÚ, oslobodenie 27. 3. 1945

Dedinka, 17 obetí, oslobodenie 27. 3. 1945

Pamätník Obetiam 1. a 2. svetovej vojny, Dolný Ohaj, 36 obetí

Pamätná tabuľa na počesť oslobodenia obce ČA, Dolný Ohaj, KD, oslobodenie 27. 3. 1945

Pamätník Obetiam 1. a 2. svetovej vojny, Dubník, cintorín, 33 obetí, oslobodenie 27. 3. 1945

Pamätný stĺp Holokaustu v roku 1944, Dubník, 69 obetí

Pamätná tabuľa na pamiatku oslobodenia obce a pamiatke štábu 2. ukrajinského frontu, Dvory n/Žitavou, budova SŠ, oslobodenie 29. 3. 1945

Pomník Obetiam 1. a 2. svetovej vojny a holokaustu, Dvory nad Žitavou, 1993, 96 obetí, 65 mien odvečených Židov, odvečených bolo 40 Rómov, počet obetí nie je známy

Pomník Obetiam 1. a 2. svetovej vojny, Gbelce, park, 67 obetí, oslobodenie 25. marca 1945

Pamätník Obetiam 1. a 2. svetovej vojny, Hul, cintorín, 24 obetí, oslobodenie 27. marca 1945

Pomník obetiam 2. svetovej vojny, Chľaba, 8 obetí, oslobodenie 24. 12. 1944

Pamätná tabuľa na počesť oslobodenia obce ČA, Jasová, OcÚ, 35 obetí, oslobodenie 27. 3. 1945

Pomník s pamätnou tabuľou na pamiatku oslobodenia obce sovietskou armádou, Jatov, OcÚ, 1970, oslobodenie 29. 3. 1945

Pomník Obetiam 1. a 2. svetovej vojny a neznámych hrdinov, Kamenica nad Hronom, cintorín, 9 mien (zdroje uvádzajú veľa miestnych obetí), oslobodenie 24. 12. 1944

Pomník Obetiam 1. a 2. svetovej vojny, Kamenín, 71 občanov, 16 padlých, 22 nezvestných spolu 109 obetí, oslobodenie 27. 3. 1945

Pamätník sovietskej armády, miesto bojov 6. gardovej tankovej armády a 7. armády II. ukrajinského frontu, január až marec 1945, Kamenín, pri hronskom moste

Hrob obetí 2. svetovej vojny, ktorí padli počas tankovej bitky v okolí Kamenína (6. 1.- 27. 2. 1945), Kamenín, cintorín, 15 tisíc vojakov, 130 Kamenínčanov

Pamätná tabuľa na počesť stratených vo dvoch svetových vojnách, Kamenný Most

Pomník Obetiam 2. svetovej vojny a pamätník násilia, Kamenný Most, 2010, 45 obetí

Pamätná tabuľa na pamiatku oslobodenia obce sovietskou armádou 28. marca 1945, , Kamenný Most, OcÚ, 1970

Pamätná tabuľa vojakom padlým v cudzine počas vojen, Kamenný Most, cintorín,

Pomník Obetiam 1. a 2. svetovej vojny, Kmeťovo, 2005, 21 obetí, oslobodenie 28. 3. 1945

Pamätná tabuľa na pamiatku oslobodenia obce sovietskou armádou 27. marca 1945, , Kolta, MKS, 1970

Pomník Obetiam 1. a 2. svetovej vojny, Kolta, park, 31 obetí

Pomník padlého vojaka ČA Podunajova Leontieva Uljanovičova pri oslobodzovaní obce Kolta
27. marca 1945

Pomník Obetiam 1. a 2. svetovej vojny, Komjatice, Cintorín, 2006, 176 mien (spolu 1. a 2. svetová vojna), v skutočnosti obec mala nad 200 obetí

Pamätná tabuľa na pamiatku oslobodenia obce ČA 28. 3. 1945, Komjatice, OcÚ, 1970

Pomník komjatickým Židom – obetiam fašizmu, Komjatice, 2005,

Pamätná tabuľa Obetiam 2. svetovej vojny, Komoča, Kostol reformovanej cirkvi, 31 obetí, oslobodenie 29. 3. 1945

Pomník Obetiam 2. svetovej vojny, Leľa, cintorín, 15 obetí,

Pamätná tabuľa na pamiatku oslobodenia obce ČA 26. 12. 1944, Leľa, OcÚ, 1969

Lipová (Mlynský Sek, Ondrochov), oslobodenie 28.3.1945

Ľubá, 12 obetí, oslobodenie 29.3.1945

Pomník bojov pri Malej nad Hronom, Malá nad Hronom, cintorín, 2014

Pomník Obetiam 2. svetovej vojny, Malá nad Hronom, cintorín, 1994, 13 vojakov, 43 občanov

Pamätná tabuľa na pamiatku oslobodenia obce ČA 27. 12. 1944, Malá n/ Hronom, 1969

Pomník Obetiam 1. a 2. svetovej vojny, Malé Kosihy, 1997, oslobodenie 26. 12. 1944

Pamätná tabuľa Obetiam 1. a 2. svetovej vojny a holokaustu, Maňa, Dom smútku, 2001, 17 obetí +21 obetí holokaustu

Pomník Obetiam 1. a 2. svetovej vojny, Maňa, cintorín, 63 obetí, oslobodenie 28.3.1945

Pomník Obetiam 1. a 2. svetovej vojny, Michal nad Žitavou, 1946, 2001, 20 obetí

Pamätná tabuľa na pamiatku oslobodenia obce 27. marca 1945, Michal nad Žitavou, OcÚ

Pomník Obetiam 1. a 2. svetovej vojny, Mojzesovo, 22 obetí, oslobodenie 28. 3. 1945

Pamätná tabuľa Bernharda Krausa, veliteľa pluku v divízii Hitlerjugend, Mužla

Pomník Obetiam 1. a 2. svetovej vojny, Mužla, 158 obetí (1. a 2. svetová vojna spolu)

Pomník Obetiam 1. a 2. svetovej vojny a padlým v bojoch 1919, Nána, park, 46 obetí, oslobodenie 1. 4. 1945

Nová Vieska, 31 obetí, oslobodenie 29. 3. 1945

Pomník Obetiam 1. a 2. svetovej vojny, Obid, 2001, 42 obetí, oslobodenie 28. 3. 1945

Pomník obetiam 2. svetovej vojny, Palárikovo, park, 66 obetí, oslobodenie 30. 3. 1945

Pomník Obetiam 1. a 2. svetovej vojny, Pavlová, 7 obetí, oslobodenie 26. 12. 1944

Pomník obetiam 2. svetovej vojny, Podhájska (Belek, Svätuška), 45 obetí

Pamätná tabuľa na pamiatku oslobodenia obce Podhájska sovietskou armádou 27. 3. 1945, 1970

Pomník Obetiam 1. a 2. svetovej vojny, Pozba, park, 22 obetí, oslobodenie 27. marca 1945

Pomník Obetiam holokaustu, Pozba, 2007, 3 rodiny (10 obetí)

Pomník na počesť padlým v 1. a 2. svetovej vojny, Radava, 26 obetí

Pamätná tabuľa na pamiatku oslobodenia obce Radava sovietskou armádou 27. marca 1945, OcÚ, 1970

Pomník vojakom Červenej armády, Rastislavice, 1984, oslobodenie 29. marca 1945

Pamätná tabuľa Obetiam 2. svetovej vojny, Rúbaň, kostol, 1976, 39 obetí (+12 neuvedených),

Pomník obetiam 1. a 2. svetovej vojny, Rúbaň, oslobodenie 30. 3. 1945

Pomník obetiam holokaustu, Salka, cintorín, 2010, 8 obetí

Pomník Obetiam 2. svetovej vojny, Salka, cintorín, 46 známych obetí + 40 neznámych, oslobodenie 27. 12. 1944

Pamätník padlých hrdinov v 1. a 2. svetovej vojne, Semerovo, park, 1975, 2002, 44 obetí, oslobodenie 27. 3. 1945

Pamätná tabuľa s nápisom „Na tomto mieste stál rodinný dom Buchingerovcov. Dávid a Berta Buchingerovci boli odvečení v roku 1944 a umučení v koncentračnom tábore. Na ich pamiatku darovali dedičia tento pozemok obci Semerovo. Nech je ich pamiatka požehnaná. Semerovo jún 1995.“

Pomník Obetiam 1. a 2. svetovej vojny a holokaustu, Sikenička, 67 obetí, oslobodenie 27. 12. 1944

Pomník Obetiam 1. a 2. svetovej vojny, Strekov, park

Pamätná tabuľa s menami obetí 2. svetovej vojny, Strekov, stena kostola, 51 obetí, oslobodenie 28. 3. 1945

Pamätný stĺp obetiam vojnových udalostí, Svodín

Pomník Obetiam 2. svetovej vojny, Svodín, 175 obetí, oslobodenie 29. 3. 1945

Hrob vojakov Maďarskej armády, Svodín, cintorín, 5 obetí

Šarkan, oslobodenie 29. 3. 1945

Trávnica, 35 padlých, oslobodenie 27. 3. 1945

Pomník obetiam 1. a 2. svetovej vojny a Pamätná tabuľa tvrdošovským obetiam holokaustu, Tvrdošovce, 1941, 1993, 86 obetí, oslobodenie 30. 3. 1945

Pamiatka vojakom padlým v II. svetovej vojne (pamätná tabuľa), Úľany n/Žitavou, kaplnka, 21 obetí, oslobodenie 28. 3. 1945

Pomník na pamiatku obetiam 1. a 2. svetovej vojny, 1994, Veľké Lovce, 85 obetí, oslobodenie 27. marca 1945

Pomník civilných obetí 2. svetovej vojny, Veľký Kýr, cintorín, 2005, 9 obetí

Pomník Obetiam 1. a 2. svetovej vojny, Veľký Kýr, cintorín, 1988, 51 obetí

Pamätná tabuľa na počesť oslobodenia obce sovietskou armádou 28. 3. 1945, Veľký Kýr, 1970

Vlkas, oslobodenie 27. marca 1945

Pomník obetiam 1. a 2. svetovej vojny s pamätnou tabuľou a na počesť deportovaných občanov, Zemné, 1993, 55 obetí, oslobodenie 31. marca 1945

Pomník István Košík (1896-1943), ktorý zahynul v boji proti fašizmu, Zemné

Pamiatku padlých pripomínajú aj samostatné hroby vojakov, a ostatných obetí vojny, ktoré sa nachádzajú takmer v každej obci alebo meste regiónu Nové Zámky.

Zdroje:

Spolek pro vojenské pietní místa, vets.cz

Katalóg článkovej bibliografie KAB, authority

Monografie a webové stránky miest a obcí regiónu Nové Zámky

Básne (piesne)

V slovenskej zemi, tam pod Maďarmi
smutné Vianoce prežívali,
pre svoje milé slovenské piesne
svoju drahú krv vylievali

Slovenská matka, jak je to ťažko,
keď svoju dcéru k hrobu nesú,
žandár na koni, vojak ve zbrani,
bez rodiny ju pochovali.

Zdroj:

Branovo (Demo, Ondrej, 2005, s. 41)

Pieseň zložili šurianski študent, po udalostiach, ktoré sa odohrali v obci Čechy na Tri krále, 6. 1. 1939)

Od severu k juhu tečie veľká voda,
smutný náklad vezie do Čierneho mora.
Tichá voda je ten ruský Don,
nejeden život padol už v ňom.
Ponad veľkú vodu ostrý vetrík veje
a mnohým rodinám smutné chýry nesie.

Povedz mi, vetríček, kde je tá dolina,
kde mnohým udrela posledná hodina?
Ona je veru ďaleko od nás,
v nej sa už odohral krvavý čardáš.
Rodičovia naši, život ste nám dali,
ťažko ste nás vychovali, smrti odovzdali.
Mnohí z nás už ležia na dne rieky, v Done,
odpočívajú tam jak v materskom lone.
Guľomety, mínomety z obidvoch strán pálili,
nepriatelia boli doma, tí nám kontru dávali.
Veľa práce mali zdravoťáci naši,
keď museli chodiť po tej ľudskej kaši.
Prišli raz oni k jednému mladíku,
ktorý veľmi trpel, mal smrť na jazyku.
Doma milú nechal, len v srdci ju nosil,
odovzdať jej pozdrav, o to ich poprosil.
Vo vrecku mal vyšívány šátoček,
v ruke držal napísaný lístoček.
Kamaráti moji, už som sa oženil,
svoje mladé kosti v ruskej zemi zložil.

Až domov prídete, bude to krásny čas,
potom si spomeňte aj na nás,
že po ťažkom boji nás tu pochovali,
brezový kríž nám na hrob dali.
Pri širokom Done je pekný cintorín,
kolom neho rastie zelený rozmarín.
zavej vetrík, zavej, stále dolu Donom,
zanes mojím rodičom to posledné: "Zbohom".

Zdroj

*Bánov (Rácková, Paula, 2001, s. 54-55)
Báseň Imricha Šimunka, ktorý padol na fronte.*

Na komňackej veži tri kosírky visá,
na komňackej veži tri kosírky visá,
jeden z nich mosím mať, keď ma hned' obesá.

Chytajte, lapajte šeckých do jenného,
chytajte, lapajte šeckých do jenného,
len mi nežlapajte mojeho milého.

Zdroj

*Komjatice 1256 - 2006 (Cifra, Štefan-Vrabcová, Viera, 2008, s. 358)
Pieseň je z roku 1941 a zaznamenala ju M. Nováková, 2005.*

Verím (Andrej Žarnov)

Tak ako verím v Boha jedine,
Verím, že národ môj nikdy nezhyne.
Verím, že udrie spásy hodina,
keď v plnej sláve vstane otčina.
Verím, že krivdu Boh raz odvráti,
verím, že brat a sestra sa navráti.
Verím, že raz padnú povrazy,
Verím, že pravda naša zvíťazí.
A hned' čo za to krv a život dám,
Nezradím nikdy, verím, p r i s a h á m .

Zdroj

*Šurany v zrkadle dejín (Šutka, Jozef a kolektív, 2008, s. 70)
Andrej Žarnov (1903-1982) bol lekár, spisovateľ, prekladateľ*

SÚHRN

V tematickej bibliografii vydanej pri príležitosti 75. výročia jej ukončenia pod názvom *Druhá svetová vojna 1939-45 na území okresu Nové Zámky* je podchytených a spracovaných 128 knižných dokumentov vydaných v jazyku slovenskom alebo maďarskom, 1 pamätne mimoriadne číslo Holokaustu periodika Szabad Újság, 95 článkov z obdobia rokov 1979-2020, 4 textové archívne dokumenty, pamiatky 2. svetovej vojny a obetí nachádzajúce sa na území okresu Nové Zámky a nakoniec 5 básní (piesní), ktoré vznikli na podnet predmetných udalostí.

Bibliografia približuje záujemcom o regionálnu históriu, konkrétne o udalosti 2. svetovej vojny a život počas nej a tesne pred i za ňou na území okresu Nové Zámky, dostupné knižničné dokumenty nachádzajúce sa vo fonde Knižnice A. Bernoláka v Nových Zámkoch. Ich rôznorodosť i tematická škála je široká. Záznamy sú anotované, potencionálnemu čitateľovi približujú dokument alebo stať pojednávanú o predmete nášho záujmu.

Bibliografiu obohacujú registre: menný, názvový, predmetný.

Autori, ktorí sú hlavne z radov historikov, vedeckých a výskumných pracovníkov, pedagógov, znalcov regionálnej histórie, zberateľov a archivárov, vo svojich dielach verne zdokumentovali, ozrejmili, rozobrali a popísali obdobie 2. svetovej vojny.

Záujemcovia sa môžu dozvedieť o dopade Viedenskej arbitráže na južné Slovensko čoho dôsledkom bolo pripojené k Maďarsku, o období zjednotenia Slovákov južného Slovenska na území vtedajšieho Maďarska počas okupácie, pôsobení Okresných zborov Slovenskej ligy, osudoch židovského i rómskeho obyvateľstva, holokauste, kultúrnom dianí na južnom Slovensku v rokoch 1938 - 45, vnútropolitickom vývoji: politickom, sociálnom, hospodárskom a ekonomickom, národnostnej politike, živote národnostných menšín: maďarskej i židovskej, stave školstva a procese vyučovania počas vojny, dejinných udalostiach: bojoch na území južného Slovenska a hlavne okresu, oslobodení a osloboditeľoch, hrdinoch, obetiach vojny, tragických udalostiach, počte padlých vo vojne, pamiatkach, príbehoch z rozprávania pamätníkov. Do bibliografii sú zahrnuté aj knižné dokumenty beletristické a životopisy vtedajších politikov, partizánov, fotografické publikácie. Zaujímavé je, že aj počas vojny sa hralo ochotnícke divadlo a v tých časoch, ako prostriedok národnej obrody, zohralo významnú úlohu.

Takto zistené faktografické informácie môžu byť cenným zdrojom poznatkov pre súčasníkov.

REGISTRE

Menný register (číslo záznamu/strana)

Ágh, Peter 157/37-38;
Angyel, Mikuláš (Miklós) 65/19, 99-100/27;
Antoni, Miroslav 152/36, 159-162, 166/37;

Baka, István 185-189/39;
Balázs, Béla 28/14;
Ballová, Mária 163/37;
Bárdi, Námndor 8/9;
Bátovská, Jarmila 93/26;
Bednárová, Mária 71/20;
Besey, László 75/21;
Blaško, L. 206/41;
Bokor, Klára 24/13, 164/37;
Borik, Saša 199/40, 212/41;
Botošová, Viktória 137, 139/34, 140/35;
Brezík, Ján 196/40;
Buda, František 3/8, 124/32;
Bugár, Rudolf 109/29;
Burza, Koloman 186/39;
Bystrický, Jozef 21/12

Cifra, Štefan 107/28;
Cviková, Etela 89/25;
Cornelius, Deborah S. 80/22;
Čaplovič, Miloslav 21/12

Dangl, Vojtech 21/12;
Daniel, František 67/19;
Dánielné Matus, Erzsébet 112/30;
Danielová, Zuzana 58/18;
Daubner, Vladimír 213/41;
Dékány, József 77/22;
Demo, Ondrej 94/26;
Deutsch, pavol 190/39;
Dobrovičová, Drahoslava 9/9;
Drien, Károly 54-56/17; 57/18;
Droppan, Ondrej 223/42;

Eliáš, Miroslav 64/19;
Etelaky, Lajos 50/17

Fabó, Éva 38/15;
Fazekas, József 13/10;

Fedinec, Csilla 8/9;
Forró, Martin 63/19;

Gábris, József 122/32;
Gálik, Ján 108/29;
Gancznerová, Monika 36/15;
Geschwandtnerová, Mária 225/42;
Golema, Andrej 29/14;
Gorkovenko, Fedor Stepan 87/24;
Grznárová, Iveta 142/35;
Gulyás, Zsuzsanna 138/34;
Gunda, Ladislav 81/22;
Gur, Dávid 20/12

Hasznos, Imre 51/17;
Haška, Š 219/42;
Hatala, Jozef 143/35, 184/39;
Haverla, Miroslav 81/22;
Himmler, György 164/37
Hodossy, Gyula 66/19;
Horníková, Ľudmila 71/20;
Horthy, M. 113/30;
Hrnko, Anton 81/22;
Hrodegh, Marián 25/13;
Hruboň, Anton 75/21;
Hrušovský, Pavol 10/10;
Hudec, Ivan V. 116/31;
Hunka, Ján 109/29;
Hybsch, Juraj 81/22;

Jordan, David 19/12;
Juhász, Gyula 104/28;
Juhász L. Ilona 68/20;

Kadlečíková, Melánia 61/18, 118/32;
Kamocsai Gál, László 32/14;
Kapitáňová, Daniela 83/23;
Kasášová, Marta 146/35, 176/38;
Kaššák, Peter 25/13;
Keresteš, Peter 117/31;
Kiska, Andrej 148/35;
Kočiš, Ladislav 84/23;
Kolečáni, Karol 87-88/24, 113/30, 114/31;
Kolozsváry, Tibor 192/40;
Komár, Pavol 207/41;
Korníľcev 220/42;
Kopas-Kiedrowska, Csilla 182/39, 198/40;
Kosík, István 78/22;

Kovács, Ferenc 74/21, 101/27;
Krammer, Jenő 13/11;
Kravčenko -/6; Kruz, J. A. -/6;
Krjuľov, J. J. 214/41;
Kučera, Eduard 89/24;
Kujovský, Rudolf 109/29;
Kukánné Romhányi, Sarolta 46-47/16, 48-49/17;
Kuťka, Karol 89/24

Laczkó, Gábor 121/32;
Lang, Tomáš 9/9, 10/10, 79/22, 89/24, 134/34, 153/36;
Laurincová, Elena 37/15;
Lendel, Rudolf 81/22;
Letz, Róbert 2/8;
Liszka, József 59-60/18, 81/22;
Lobanov, Vasilij 193/40, 215-216/41;
Ludvík, Miloš 133/34;

Macsovszky, Péter 181/39;
Madár, Ján 132/34;
Mach, Alexander 75/21;
Major, František 63/19;
Malinovski -/6;
Manduch, Marian 109/29, 125/32;
Marek, Alojz 81/22;
Markus, Alexander (Sándor) 78/22;
Melecski, Lajos 147/35;
Miklósi, Péter 156/36;
Mikulec, Rudolf 125/32;
Mojzes, Ildikó 38/15;
Moskalenko -/7;
Mravík, Ján 86/24;
Mrenna, József 39/15, 40-43/16;
Mrva, Tomáš 80/22;
Mucha, Pál 105/28;
Muránsky, Peter 81/22;

Nemcová, Ľudmila 208/41;
Nemček, Viliam 90/25;
Németh, Dezider 217-218/41;
Noszkay, Ödön 13/11;
Novák, M. Lukrécia 33/15

Ölvedi, János 13/11;
Ondrišek, Jozef 96/26;
Oravetz, Ferenc 98/27;
Orša, Ján 126/33;
Ottinger, Arpád 200/40;

Palacka, Jozef 70/20;
Pastorek, Miro 132/34;
Pavlatovská, Terézia 126/33;
Pénzes, István 120/32;
Peržel, Magda 38/15;
Petrák, Dušan 201/40;
Pirstitz, Gustav 63/19;
Podhorec, Silvester 108/29;
Polakovič, Ján 62/18;
Popély, Gyula 14/11, 30/14;
Potemra, Michal 4/8;
Potfay, Bernadett 130/33;
Prancelová, B. 220/42;
Práznovszky, Miklós 69/20;
Priskin, Magdolna 128/33;
Procházka, Ľ 180/38-39;
Purdek, Imrich 21/12

Rácková, Paula 92/25;
Radil, Tomáš 73/21;
Rajnohová, Mária 149/36;
Reško, Alexander (Sándor) 95/26, 102-103/27, 106/28, 110/30,
119/32;

Rožňová, Jitka 83/23;
Rusnáková, Helena 150/36

Sámson, Mária 77/22;
Segeš, Vladimír 21/12;
Simon, Attila 5/9;
Smidák, Dezider 16/11;
Spišiak, Štefan 209/41;
Stancz, Györgyi 38/15;
Stano, Jozef 63/19;
Steiner, Márta 182/39;
Sternová, Mária 169, 172/38;
Stracenská, Márie 134/34;
Strba, Sándor (Alexander) 9/9, 10/10, 83/23, 154/36, 173/38;
Svoboda, Ľ. -/7;
Szabó, Imrich 31/14;
Szabó, Iván 194/40;
Szabó, M. Gottharda 34/15, 35/15;
Száraz, D. 203/40, 204, 210-211/41;
Száraz, Magdolna 38/15;
Száraz, József 100/27;
Szarka, László 8/9;
Szászi, Zoltán 141/35;
Száz, Ildikó 177/38;
Szekeres, György 77/22;

Szénássy, Árpád 119/32;
Szilva, O. 219/42;
Szőke, József 127/33

Šafár, Marek 135/34;
Šimuniš, Pavol 205/41;
Šimunka, Imrich -/47;
Šimunková, M. 196/40;
Štaigl, Ján 21/12;
Štefanský, Michal 21/12;
Štefánik, Pavol 44/16;
Šteiner, Pavol 17/11, 18/12;
Šteinerová, Melinda 17/11, 18/12;
Šumilov -/6;
Šutka, Jozef 81/22; 89/24;

Tamaškovič, Jozef 11/10, 26/13, 89/24, 179/38;
Tarsay, Vilmos 77/22;
Teplan, Ján 222/42;
Tilkovszky, Loránt 6/9;
Tóth, Eugénia M. 52-53/17;
Tóth, János (Ján) 72/21, 154/36;
Tököly, M. 197/40;
Trungelová, Jarmila 109/29;
Trungelová, Veronika 109/29; Turczel, Lajos 12/10;

Ungváry, krisztián 22/13;
Ūrge, Štefan 123/32

Vadász, Ferenc 77/22;
Vágovits, Gyula 158/37;
Vágvölgyi, Szilárd 91/25;
Vančo, Miloš 81/22;
Vanya, Boris 151/36;
Varényi, Ivu 155/36;
Vas, Andrej 174/38;
Vataščin, Péter 131/34;
Vércse, Miklós 85/23, 195/40;
Veselková, Otília 89/25;
Vietor, Martin 7/9;
Vincze, Ladislav 93/26, 167/37;
Vörös, Béla 27/13;
Vrabcová, Viera 107/28;
Vyvíjalová, Mária 111/30

Weiss Holováčová, Marta 23/13

Zahorecová, Karin 23/13;

Zrubec, Laco 89/24, 90/25, 115/31, 183/39;
Zupko, Štefan 168/38, 226/42;

Žarnov, Andrej 89/24; -/48

Názvový register (číslo záznamu/strana)

- Adj jó tanító mestereket nekünk... : /a kamocsai ref. egyház elemi iskolájának- 32/14*
A Don menti harcok elesetteire emlékeztek Köbölkúton 131/34
Akikért nem szólt a harang : (a II. világháború kamocsai áldozatainak emlékkönyve).
Komoča : Kamocsai Református Egyház. 27/13
Ako si pamätníci spomínajú na vojnové udalosti v regióne 160/37
A leventékre emlékeznek 177/38
Alexander Mach [A] : radikál z povolania 75/21
Állj meg, ember... : Érsekújvári hadisírok 69/20
A szabadság vértanúi 78/22
A szlovákiai magyarok néprajza 60/18
Atlas druhej svetovej vojny [A] : fakty o bojových stretnutiach na všetkých frontoch 19/12
Az auschwitzi FIÚK (Osvienčimský chlanci) 73/21
Az érsekújvári zsidóság története (Dejiny novozámockého židovstva) 10/10
*Az Érsekújvári magy. kir. állami Pázmány Péter Gimn. Évkönyve [A] : az 1943-44. tanévről :
CII. tanév 39/15*
*Az érsekújvári M. Kir. állami Pázmány Péter gimnázium XCIX. tanévi évkönyve az 1940-41.
tanévről 41/16*
*Az érsekújvári m. kir. állami Pázmány Péter gimnázium XCVIII. tanévi évkönyve az 1939-40.
tanévről 42/16*
*Az érsekújvári m. kir. állami Pázmány Péter gimnázium évkönyve az 1938 -39. iskolai évről
43/16*
*Az érsekújvári m. kir. állami polgári fiú-leányiskola évkönyve az 1943-44. tanévről [A] =
Výročná zpráva maď. král. štátnej meštianskej školy koed. s vyučovacím jazykom
slovenským za šk. rok 1943-44 46/16*
*Az érsekújvári m. kir. állami polgári fiú-leányiskola évkönyve az 1942-43. tanévről [A] =
Výročná zpráva maď. král. štátnej meštianskej školy koed. s vyučovacím jazykom
slovenským za šk. rok 1942-43 47/16*
*Az érsekújvári m. kir. állami polgári fiú-leányiskola évkönyve az 1941-42. tanévről [A] =
Výročná zpráva maď. král. štátnej meštianskej školy koed. s vyučovacím jazykom
slovenským za sk. rok 1941-42 48/17*
*Az érsekújvári m. kir. állami polgári fiú-leány iskola évkönyve az 1940-41. tanévről [A] =
Výročná zpráva maď. král. štátnej meštianskej školy koed. s vyučovacím jazykom
slovenským za šk. rok 1940-41 49/17*
*Az Érsekújvári Szt. Katalin nőnevelő intézet leánygimnáziumának és leánylíceumának
Évkönyve : az 1943-44. iskola évről. Fennáll: V. éve 33/15*
*Az érsekújvári m. kir. állami szlovák tanítási nyelvű koed. polgári iskola évkönyve az 1939-
40.tanévről [A] = Výročná zpráva maď. král. štátnej meštianskej školy koed. s vyučovacím
jazykom slovenským za šk. rok 1939-40 50/17*
Az érsekújvári róm. kat. kétévfolyamú női kereskedelmi szaktanfolyam évkönyve az

- 1941/42 tanévről [A] : az iskola fennállásának III. évében **52/17**
 Az érsekújvári róm. kat. kétévfolyamú női kereskedelmi szaktanfolyam évkönyve az
 1941/42 tanévről [A] : az iskola fennállásának II. évében **53/17**
 Az érsekújvári római katolikus ""Szent Imre"" polgári fiúiskola 1943-44. tanévi évkönyve
 [A] : az iskola fennállásának hatodik éve **54/17**
 Az érsekújvári római katolikus "Szent Imre" polgári fiúiskola 1941-42. tanévi évkönyve
 [A] : az iskola fennállásának negyedik éve **55/17**
 Az érsekújvári római katolikus "Szent Imre" polgári fiúiskola 1940-41.
 tanévi évkönyve [A] : az iskola fennállásának negyedik éve **56/17**
 Az érsekújvári római katolikus "Szent Imre" polgári fiúiskola 1939-40. tanévi évkönyve
 [A] : az iskola fennállásának negyedik éve **57/18**
 Az Isteni Megváltó Leányai érsekújvári Szent Katalin leánygimnáziumának és
 leányliceumának II.évkönyve : 1940-1941 **34/15**
 Az Isteni Megváltó Leányai érsekújvári Szent Katalin leánygimnáziumának és
 leányliceumának I. évkönyve : 1939-1940 **35/15**
- Babylon armád [A] : boje medzi Iplóm a Hronom, zima 1944 - 1945. 1. část 18/11**
Babylon armád [A] : boje medzi Hronom a Váhom, február - apríl 1945. 2. část 17/11
Bánov : 2001-1113=888 92/25
Bánov : monografia obce 93/25
Biele miesta v histórii 134/34
Branovo : história, život a tradície : 1325 – 2005 94/25
Bombardovanie!!!. 194/40
Bombardovanie nášho mesta : spomienka na tragédiu spred 60. rokov 173/38
Bombardovanie Nových Zámok, ktoré nikdy nebolo 157/37
Bombardovanie Nových Zámok : spomienky Jána Tótha 154/36
- Cergát-parti tünődések : Andód keletkezése és fejlődése 91/25**
Cintorín sovietskej armády obnovený 191/39
CSÚZ kúriák, kastélyok faluja és a Csúzy nemes család 98/26
- Čechy : 590 rokov prvej písomnej zmienky 1419-2009 95/25**
Černík : 1156-2000 96/25
Človek sa rodí pre šťastie 207/41
Čo skrýva kronika mesta Nové Zámky 197/40
- Dejiny okupácie južného Slovenska 1938-1945 7/9**
Dejiny slovenskej ligy na Slovensku (1920-1948) 2/8
Deň našich dní – 29. marec 1945 212/41
Dieťa zachránilo rodinu pred bombardovaním 170/38
**Dni keď z oblohy padala smrť- : bombardovanie Nových Zámok 7. a 14. októbra 1944 a
 14. marca 1945 226/42**
Dokumenty o rozvoji a činnosti KSČ v okrese Nové Zámky : 1921-1971 15/11
Dolný Ohaj : 1293-1993 97/26
- „Ebben az épületben-„ 198/40**
**Egy leventesor(s)ba kényszerített hadastyán : az egyetemes magyar történetírásból az
 1944 decemberétől erőszakkal elhurcolt gyerekek tragikus története lényegében**

- kimaradt- **156/36**
- Együtt az ár ellen : ellenállás-mentés – a cionista ifjúsági mozgalmak Magyarországon, 1944 (Spoločne proti prúdu : odboj-záchrana – sionistické ... v Maďarsku, 1944)* **20//12**
- Egütt, egymásért. Preklad názvu: Spolu, pre nás* **28/14**
- Elektrosvit Nové Zámky : sedemdesiatpäť rokov závodu a dvadsaťpäť rokov strojárskej výroby v národnom podniku* **62/18**
- Elrabolt évek : az egykori hadifoglyokra emlékeztek Szógyénben* **164/37**
- Elrabolt évek : hiteles beszámolók a hadifogságról (Ukradnuté roky : neuveriteľné referáty o zajatí)* **24/13**
- Emlékkönyv 1842-1992 : az iskola megalapításának 150. évfordulója-* **38/15**
- 1842-1942 : a százéves Érsekújvári M. Kir. állami Pázmány Péter gimnázium jubileumi évkönyve az 1941-42. tanévről. Rozšírený názov: Ezernyolcszáznegyvenkettő...* **40/16**
- Érsekújvári m. kir. állami négyévfolyamú fiú felső kereskedelmi iskola alapító évkönyve az 1939-40. iskolai évről* **51/17**
- Fénnyel írott történelem : XX. századi szógyéni életképek (Svetlom písaná história : Svodínsky život XX. storočia na fotografiách)* **121/32**
- Generálmajor Kornilcev hosťom Komjátíc* **220/42**
- Gymnazisti prežili bombardovanie na Sihoti* **132/34**
- Hazatéréstől a hazavesztésig : magyar oktatásügy és oktatáspolitiká a visszatért Felvidéken (1938-1945* **31/14**
- 70 (hetven) éve Kürtön ért véget a II. világháború* **147/35**
- 70 (hetven) éve lett vége a II. világháborúnak* **144/35**
- História Mosta Mária Valérie* **66/19**
- Historická pamiatka z príležitosti ukončenia II. sv. vojny* **145/35**
- História škôl Palárikovo* **31/14**
- História židovskej náboženskej obce [A] = A zsidó hitközség története : črepiny z histórie Tvrdošoviec : töredékek Tardoskedd történelméből* **3/8**
- Hiszen itt nincs semmi* **181/39**
- Holokaust na južnom Slovensku na pozadí histórie novozámockých židov* **9/9**
- Holokaust v Štúrove a jeho okolí : stredoškolská odborná činnosť* **23/13**
- Hronské vlny Kamenínske. Séria deviatich článkov o bojoch o kamenínske* **202/40**
- Jasová : 570. výročie prvej písomnej zmienky* **103/27**
- Jedlik Ányos szülőfaluja = Szímő története* **128/33**
- Južné Slovensko: o historickom a spoločensko-ekonomickom vývoji oblasti [zborník Ústavu marxizmu-leninizmu]* **16/11**
- Južné Slovensko v rokoch 1938-1945* **6/9**
- Kamenín – miesto ťažkých bojov a veľkého hrdinstva vojakov Červenej armády* **199/40**
- Kamenínsky triptych* **201/40**
- Kéménd : (I. Ősi örökségünk)* **102/27**
- Kisebbségi magyar közösségek a 20. században (Menšinová maďarská komunita v 20. storočí)* **8/9**
- Knihy o slobode v našom regióne* **193/40**

- Kőhidgyarmat (Kamenný Most)* **104/28**
- Kőhidgyarmat község krónikája* **105/28**
- Kolta : sídlo Kürthyovcov* **106/28**
- Komjatice 1256 – 2006 : vedecko-popularizačná monografia : 750. výročie prvej písomnej zmienky o obci Komjatice* **107/28**
- Komjatice 1256-1991* **108/29**
- Komjatičan bojoval v letke RAF* **149/36**
- Konečná zastávka: Slovensko! : letecké aktivity a osudy posádok 15.USAAF zostrelených nad územím Slovenska v rokoch 1944-45* **25/13**
- Koniec druhej svetovej vojny* **137/34**
- Kostolný Sek [A] : 1221- 1945* **88/24**
- Kultúrny život Slovákov na južnom Slovensku v rokoch 1938-1945 [A] : bibliografia článkov z novín a časopisov na južnom Slovensku v rokoch 1938-1945* **4/8**
- Kürt: monográfia* **120/32**
- Legenda nélkül : száz partizán és ellenálló története* **77/22**
- Maďarsko v druhej svetovej vojne* **80/22**
- Magyar idők a felvidéken (1938 - 1945) : az első bécsi döntés és következményei* **5/9**
- Magyar megszálló csapatok a Szovjetunióban, 1941 – 1944 : esemény - elbeszélés – utóélet* **22/13**
- Malá sonda do histórie nášho mesta* **168/37-38**
- Malý Várad dnešný Nitriansky Hrádok 1431 – 1945* **87/24**
- Maňa : Veľká aj Malá : studnica histórie a kultúry* **109/29**
- Memento: pustošiaci 14. marec 1945* **163/37**
- Michal nad Žitavou : 850 rokov prvej písomnej zmienky* **110/30**
- Mlčalo sa 50 rokov!* **190/39**
- Mojzesovo : 1273-199* **111/30**
- Nagykér : monográfia* **127/33**
- Námestie sa stalo bojiskom* **159/37**
- Národopis Maďarov na Slovensku* **59/18**
- Na tri krále – traja mŕtvi : spomíname na hortyovské krviprelievania pred šesťdesiatich rokov v obci Čechy* **183/39**
- Népfogyatkozás : (a csehszlovákiai magyarság a népszámlálások tükrében 1918-1945) (Úbytok národa : (československá Maďarosság v zrkadle sčítania ľudu 1918-1945)* **14/11**
- Ničivé bombardovanie v dokumentoch : o výstavu na železničnej stanici sa zaujímala hlavne staršia generácia* **161/37**
- Novozámčania si uctili skončenie vojny v meste : pamätníci spomínali na hrôzy bombardovania* **152/36**
- Novozámockí Rómovia v Koncentráku Dachau* **153/36**
- Nové Zámky II [A] : (od zbúrania hradu po koniec II. svetovej vojny) 1724 - 1945* **83/23**
- Nové Zámky v minulosti a súčasnosti* **84/23**
- Novozámocký futbal dávnych čias = Régi idők érsekújvári focija*

- Od Uralu až na Moravu 133/34**
Ohňostroj pre tankistov. /1/ a /2/ 208/41
Okresné oslavy v Štúrove a Kameníne 176/38
Okres Nové Zámky 81/22
Okres Nové Zámky : história a rozvoj 82/23
Okulni és emlékezni : holokaust emlékszám Szabad Újság 129/33
Örök mementó [A] : a holokausz emlékjelei Dél-Szlovákiában 68/20
Oslávili 71. výročia ukončenia vojny v meste 140/35
Oslavy výročia oslobodenia 143/35
Oslobodzovanie južného a stredného Slovenska vojskami II. ukrajinského frontu 29/14
Őseim emlékére : fejezetek Nána történetéből 112/30
- Palárikovo 1248-1998 114/31**
Pamätnica k 150. výročiu založenia gymnázia 1842-1992 37/15
Pamätnica šurianskeho Gymnázia 1938 – 1953 – 1963 – 1973 45/16
Pamätník obetiam vojen v Hule 184/39
„Pamięć – Spomienky na Veľvyslanectvo Poľskej republiky v Budapešti“ 130/33
Pestovanie a spracovanie koreninovej papriky na Slovensku 65/19
Plným životom 219/42
Po južnom Slovensku kráčala sloboda : fakty o hrdinstve a obetavosti – január 1945 213/41
Po stopách oslobodenia 203/40
Po stopách osloboditeľov : sovietske vojská nezadržateľne napredujú 210/41
Po stopách osloboditeľov : 40 slobodných rokov okresného sídla 204/41
Pozostatky vojny 217/41
Prezident Andrej Kiska si uctil pamiatku padlých vojakov 148/35
Pri bombardovaní stratila najbližších 162/37
Pripomenuli si oslobodenie mesta z roku 1945 139/34
Pripomenuli sme si oslobodenie mesta 150/36
„Pristavoval“ lavínu nenávidených fašistov 209/41
Prst' z kamenínskeho bojiska 222/42
Prvé oslobodené obce v okrese : Sovietska armáda 24. decembra 1944 oslobodila Chľabu a Kamenicu nad Hronom 211/41
Pro memoria 195/40
- Radava : 1237 – 1997 115/31**
RADAVA v minulosti a dnes 116/31
Rastislavice : 1113 - 1564- 2007 : monografia dejín obce : od najstarších čias až po súčasnosť 117/31
Rok spomienok na holokaust 155/36
- 70. (sedemdesiate) výročie konca druhej svetovej vojny : vojna, ktorá zmenila- 142/35**
70. (sedemdesiate) výročie založenia veľkomáňanskeho divadla 71/20
SEMEROVO : pamätnica 119/32
Semerovo 1210-2000 : 790 rokov od prvej písomnej zmienky 118/32
Slovenské gymnázium v Šuranoch v rokoch maďarskej okupácie 1938-1945 44/16
Slovenský Meder : 1919 – 1945 113/30

- Smrť kosila z nebies : pred vojnou boli Nové Zámky štvrtým najväčším mestom na Slovensku, zničili ho americké bomby* **151/36**
- „Sokat szenvedtünk“* **182/39**
- Spomienka na obeť holokaustu : čas plynie, ale spomienky neblednú* **169/38**
- Spomienka na 60. výročie zbombardovania a zničenia železničnej stanice Nové Zámky* **171/38**
- SPOMIENKA NA UKONČENIE VOJNY* **172/38**
- Spomienky Gyulu Vágovitsa na bombardovanie Nových Zámkov : úryvok z článku publikovanom v októbri roku 1964 v 10. čísle periodika Új szó.* **158/37**
- Spomienky na bombardovanie nášho mesta* **225/42**
- Spomienky na oslobodenie nášho mesta* **179/38**
- Spomienky stále živé* **196/40**
- Spomienky vojnového veterána : vzácny list od bývalého červenoarmejskeho, osloboditeľa Nových Zámkov* **214/41**
- Spomíname a nezabúdame ZACHOR : spomienky na občanov židovského pôvodu v ŠURANOCH, ktorí trpeli a mnohí aj zahynuli počas HOLOKAUSTU 1944-1945* **11/10**
- Spomínajme na dávnych- : našich martýrov!* **192/40**
- Stalo sa pred päťdesiatimi rokmi* **189/39**
- Stalo sa pred päťdesiatimi rokmi : II. – Chľabiansky prelom a letkéšska bitka* **188/39**
- Stalo sa pred päťdesiatimi rokmi : III. Prechod cez Hron* **187/39**
- Stalo sa pred päťdesiatimi rokmi : IV. Udalosti v Parkane* **186/39**
- Stalo sa pred päťdesiatimi rokmi : V. Kamenínska bitka* **185/39**
- 150. (stopäťdesiate) výročie začatia železničnej prevádzky v Nových Zámkoch = A vasúti közlekedés kezdetének 150. évford. Érsekújvárott* **67/19**
- 100 (sto) rokov nemocnice v Nových Zámkoch 1896 - 1996. Nové Zámky : Nemocnica s poliklinikou v Nových Zámkoch* **61/18**
- 100 (sto) rokov slovenského ochotníckeho divadla v Nových Zámkoch* **70/20**
- 170 (stosedemdesiat) rokov Gymnázia v Nových Zámkoch [A] : pamätnica k 170. výročiu založenia školy 1842 – 2012* **36/15**
- Stredná odborná škola Jesenského 1, Nové Zámky [A] : 125 rokov* **58/18**
- Szőgyén* **122/32**
- Szomorú emlékhely a garami hídfőnél* **141/35**
- Szülőfalunk Köbölkút [A] : a keltáktól a 3.évezredig* **101/27**
- 14. (štrnásty) marec 1945 – Tragédia mesta** **167/37**
- Študenti pomohli obnoviť cintorín padlých vojakov : v Štúrove je pochovaných vyše päťtisíc* **166/37**
- Študenti v búrke* **74/21**
- Štúrovo a okolie po stránke historickej a turistickej : informatívna príručka pre históriu, turistiku a cestovný ruch* **86/24**
- Štúrovo na pohľadniciach = Párkány képeslapjai : 1895-2005* **85/23**
- Štúrovo kladie vence vďaka* **221/42**
- 40. (štyridsiate) výročie oslobodenia okresu Nové Zámky sovietskou armádou* **228/42**
- Šuranci nikdy nezabudnú-* **218/41**
- Šuranci v odboji v rokoch 1938-1945 : zapojenie Šurancov do protifašistického odboja v rokoch 1938-1945 na rôznych frontoch druhej svetovej vojny* **26/13**
- Šuriansky cukrovar : 1852 – 2000* **64/19**

Šurany **90/25**

Šurany v zrkadle dejín **89/24**

Tak k nám nastupovala sloboda : mestá a obce oslobodené do konca roku 1944 **224/42**

Tankistická epepeja 17.-26. februára 1945 : ako kráčala sloboda naším krajom **215/41**

Tankistická epepeja : 17. - 26. február v okolí Štúrova : ako kráčala sloboda- **216/41**

Tragédia na úsvite slobody **200/40**

Trávnica : publikácia k 920. výročiu prvej písomnej zmienky o dedine **123/32**

Tridsaťdeväť rokov slobody **206/41**

Tvrdošovce – Tardoskedd : kapitoly o minulosti, súčasnosti, obyvateľstve a zaujímavostiach **124/32**

Udvardi mindenek gyűjtemény **100/27**

Udvard múltja és jelene : (egy királyi kúria története) **99/27**

Úľany nad Žitavou **125/32**

Vagyunk és leszünk : a Szlovenszkói Magyarorság társadalmi rajza 1918-1945 **13/10**

Veľké Lovce : v premenách času **126/33**

Verím **-/48**

Veľká noc pred 60. rokmi : "ak Pán nestráži mesto, nadarmo bdejú jeho strážcovia" **171/38**

Viharos évtizedek **76/21**

Virrasztás a II. világháború hősi halottaiért és civil áldozataiért **138/34**

Visszatekintések a szlovákiai magyar kisebbségi lét első szakaszára (Spättný pohľad na prvé obdobie maďarskej národnosti na Slovensku) **12/10**

Víťazné cesty slobody : veľká ofenzíva osloboditeľskej armády v marci 1945 **205/41**

V Kameníne sa odohrala najväčšia tanková bitka **175/38**

Vojenské dejiny Slovenska a Slovákov **21/12**

Vo Veľkých Lovciach si uctili pamiatku obetí vojny **146/35**

Výročie oslobodenia obce **135/34**

Výročie oslobodenia obce **178/38**

Zachránená- **223/42**

Zaujímavé historické výročia v našej obci **136/34**

Zbavení práva - majetku - života [A] : židovský osud na Južnom Slovensku 1938 – 1947 **79/22**

Zbierajú podpisy na pamiatku obetí bombardovania **165/37**

Zborník [A] : konferencia na tému: osobnosti slovenského menšinového hnutia v Maďarsku v rokoch horthyovskej okupácie južného Slovenska **1/8**

Zimné obdobie 1944-1945 **180/38-39**

Z kože a ocele **63/19**

Predmetný register (číslo záznamu/strana)

Básne (piesne) **-/47-48**

Beletria **73-74/21**

Boje 2. svetovej vojny na území okresu 17/11, 18/12, 19, 21/12, 21/12, 29/14, 141/35, 185-189/39, 193, 199, 201-203/40, 204-205, 208, 210-216/41, 222/42, 224/42, 227/42

Boje 2. svetovej vojny v Rusku 22/13

Bojové jednotky 25/13, 133/34

Bombardovanie 25/13, 132/34, 140/35, 151/36, 154/36, 157-158, 161-163, 165, 167/37, 168, 170, 173-4/38, 181/39, 194/40, 200/40, 225-226/42

Dejiny Druhej svetovej vojny (okres NZ) 17/11, 18-21/12, 22-27/13, 28-29/14, 160/37, 198/40, 219/42, 223/42

Dievčenský výchovný ústav svätej Kataríny, dievčenské gymnázium a dievčenské lýceum v Nových Zámkoch = SZT. Katalin nőnevelő intézet, leánygimnázium és leánylíceum 33-35/15

Dejiny Slovenska (v tom južného Slovenska, okresu Nové Zámky) 79, 81/22, 82-85/23, 86-89/24, 82-85/23, 90-93/25, 94-98/26, 99-104/27, 104-107/28, 108-110/29, 111-113/30, 114-118/31, 118-126/32, 127-128/33, 136/34, 180/39, 197/40

Dejiny Maďarska 79-80/22

Doprava 66-67/19

Elektrosvit Nové Zámky 62/18, 63/19

Ekonomika 16/11

Etnografia 59-60/18

Fakultná nemocnica s poliklinikou Nové Zámky 61/18

Fotografie 85/23

Futbal 72/21

Gymnázium Nové Zámky 36-37/15

Gymnázium P. Pázmáňa s vyučovacím jazykom maďarským v Nových Zámkoch =

Pázmány Péter Gimnázium Érsekújvár 38-39/15, 40-43/16

Gymnázium Šurany 44-45/16

Holokaust 3/8, 9/9, 10-11/10, 20/12, 68/20, 129/33, 134/34, 153, 155/36, 169/38

Hospodárstvo 16/11

Komočská reformovaná cirkevná základná škola 32/14

Komunistická strana Československa (okres) 15/11

Koncentračné tábory 73/21, 153/36, 182/39, 190/39

Koreninová paprika 65/19

Kronika poľského civilného tábora v Obide 130/33

Kultúrny život 4/8

Levente (junáci) 156/36, 177/38

Mad'. kráľ. štátna meštianska škola koed. s vyučovacím jazykom slovenským Nové Zámky = Érsekújvári m. kir. állami szlovák tanítási nyelvű koed. polgári iskola 46-7/16, 48-50/17

Maďarská kráľovská štátna štvorročná chlapčenská vyššia obchodná škola, Nové Zámky =
 M. kir. állami négyévfolyamú fiú felső kereskedelmi iskola, Érsekújvár 51/17
 Maďarská národnostná menšina 8/9, 12-13/10, 14/11, 59-60/18
 Mapa okresu Nové Zámky -/67
 Mníchovský diktát -/5
 Most Márie Valérie (Štúrovo) 66/19

Národnostné, etnické menšiny 8-9/9, 10-13/10, 14/11
 Národopis 59-60/18
 Nevládne organizácie a kooperácia 1-2/8

Obete vojny, vojnových udalostí 27/13, 29/14, 131/34, 192/39
 Ochoťnícke divadlá 70-71/20

Pamätné výročia 135-140/34, , 142-149/35, 152/36, 172-174, 176-179/38, 183/39,
 206/41, 218/41, 221/42, 228/42
 Pamiatky 2. svetovej vojny (okres Nové Zámky) 68/20, 69/20, 68-69/20, 166/37,
 184/39, 191/39, 195/40, 217/41, -/43-46
 Politika, vnútropolitický vývoj 5-7/9
 Politické strany a hnutia 15/11
 Poľnohospodárstvo, poľnohospodárske podniky 64-65/19
 Priemysel, priemyselné podniky 62/18, 63/19
 Protifašistický odboj 26/13
 Prvá viedenská arbitráž -/5, 5-6/9

Rímskokatolícky dvojročný ženský obchodný odborný kurz v Nových Zámkoch = Róm. kat.
 kétévfolyamú női kereskedelmi szaktanfolyam Érsekújvár 52-53/17
 Rímskokatolícka meštianska chlapčenská škola "Svätého Imricha" v Nových Zámkoch =
 Érsekújvári római katolikus "Szent Imre" polgári fiúiskola 54-56/17, 57/18

Sionistické mládežnícke hnutie (Maďarsko) 20/12
 Slovenská liga 2/8
 Slovenské národné povstanie, partizáni 28/14, 77-78/22, 196/40, 209/41
 Stredná odborná škola dopravy a služieb (Nové Zámky, Slovensko) 58/18
 Stredné školy 33-39/15, 40-47/16, 48-56/17, 57-58/18

Školstvo maďarské 30/14,
 Školstvo slovenské 31/14
 Šport 72/21
 Študenti v 2. svetovej vojne 74/21, 132/34
 Šuriansky cukrovar 64/19

Vojaci 76/21, 220/42

Zdravotníctvo 61/18
 Zajatci vojnový 24/13, 164/37
 Základné školy 31-32/14
 Železnice Nové Zámky 67/19
 Židia 20/12, 23/13, 26/13, 79/22

Židovská náboženská obec Nové Zámky 9/9, 10/10
Židovská náboženská obec Šurany 11/10
Židovská náboženská obec Tvrdošovce 3/8
Životopisy 73-76/21, 77-78/22

Geografický register (číslo záznamu/strana)

Amerika 24-25/13

Andovce (Andód) 91/25, -/43

Anglicko 24/13

Bajtava 18/12, 68/20, -/43

Bánov 17/11, 18/12, 92-93/25, 196/40, -/43, 47

Bardoňovo 17/11, 18/12, -/43

Bátorové Kosihy 187/39

Belá 17/11, 18/12, -/43

Bešeňov -/43

Bíňa 17/11, 18/12, 76/21, 141/35, -/44

Branovo 17/11, 94/26, -/44

Bratislava 17/11, 75/21, 133/34

Brno 17/11, 133/34

Bruty 17/11, 18/12, 215/41, -/44

Budapešť 133/34

Burda (pohorie) 17/11, 18/12

Čata 141/35

Čechy 17/11, 95/26, 183/39, -/44, 47

Čenkovský lesostep 17/11, 18/12

Černík 17/11, 96/26, -/44

Československo (ČSR) 14/11

Dachau (Nemecko) 153/36

Dedinka 17/11, -/44

Dolný Ohaj 17/11, 97/26, 143/35, -/44

Don (rieka) 131/34, -47

Dubník 17/11, 18/12, 98/26, -/44

Dunaj (rieka) 17/11, 18/12, 66/19

Dvory nad Žitavou 17/11, 18/12, 68/20, 99-100/27, -/44

Francúzsko 24/13

Gbelce 17/11, 18/12, 74/21, 101/27, 131/34, 156/36, 177/38, 219/42, -/44

Horný vidiek (Horná zem) 5/9, 30/14

Hron (rieka) 17/11, 18/12, 141/35, 187/39

Hul 17/11, 136/34, 184/39, -/44

Hurbanovo (okres) 187/39

Chľaba 17/11, 18/12, 188/39, 211/41, -/44

Ipeľ (rieka) 17/11, 18/12

Jasová 17/11, 103/27, -/44

Jatov -/44

Južná Amerika

Južné Slovensko -/5, 1/8, 4/8, 6-7, 9/9, 16/11, 29/14, 68/20, 79-80/22, 133-134/34, 213/41

Kamenica nad Hronom 17/11, 18/12, 211/41, -/44

Kamenín 17/11, 18/12, 102/27, 141/35, 175-176/38, 185/39, 193/40, 199, 201-202/40, 208/41, 22/42, -/44

Kamenný Most 17/11, 18/12, 104-105/28, 141/35, -/44

Kmeťovo 17/11, -/44

Kolta 17/11, 106/28, 182/39, -/44-45

Komárno 187/39

Komjatice 17/11, 107/28, 108/29, 149/36, 220/42, -/45, 48

Komoča 27/13, 32/14, -/45

Komočský kanál 17/11

Kostolný Sek (dnes súčasť Šurian) 88/24

Leľa 18/12, -/45

Lipová (mlynský Sek, Ondrochov) -/45

Ľubá 17/11, 18/12, 77/22, -/45

Ľudovítov 17/11

Maďarsko 1/8, 17/11, 20/12, 22/13, 76/21, 80/22, 153, 155/36, 192/40

Malá nad Hronom 17/11, 18/12, 141/35, -/45

Malé Kosihy 17/11, 18/12, -/45

Malý Várad (dnes Nitriansky Hrádok súčasť Šurian) 87/24

Maňa 17/11, 71/20, 109/29, -/45

Michal nad Žitavou 17/11, 110/30, -/45

Mojzesovo 17/11, 111/30, -/45

Most Márie Valérie 66/19

Mužla 17/11, 18/12, 187/39, 198/40, 203/40, -/45

Nána 17/11, 18/12, 23/13, 68/20, 112/30, -/45

Nemecko 80/22

Nitra (rieka) 17/11, 18/12

Nová Vieska 18/12, -/45

Nové Zámky 2/8, 6/9, 10/10, 17/11, 18/12, 25/13, 33-39/15, 40-43, 46-47/16, 48-56/17, 57-58/18, 61-62/18, 63, 65, 67/19, 68/20, 69-70/20, 73, 74/21, 76/21, 83-84/23, 132/34, 137, 140/35, 142/35, 151-155, 157/36-37, 158-159, 161-163, 165, 167-168/37, 169-174/38, 180-181, 187, 190/39, 187/39, 194, 197, 200, 204/41, 212/41, 225-226/42, -/43

Nové Zámky (okres) -/5, -/6-7, 14-15/11, 81-82/22, 189/39, 205/41, 210, 214/41, 224, 227-228/42, -/43-46, -/??

Obid 17/11, 18/12, 130/33, 198/40, -/45
Ondrochov (dnes súčasť Lipovej) 17/11
Osvienčim (Auschwitz, Poľsko) 73/21, 190/39

Palárikovo 17/11, 31/14, 75/21, 113/30, 114/31, -/45
Paríž (potok i samota) 17/11
Pavlová 17/11, 18/12, 141/35, -/45
Podhájska 17/11, 178/38, -/45
Pohronský Ruskov 141/35
Poľsko 67/19
Pozba 17/11, 68/20, -/45

Radava 17/11, 116/31, -/45
Rastislavice 17/11, 117/31, -/45
Rúbaň 17/11, 76/21, -/45
Rusko 22, 24/13, 76/21

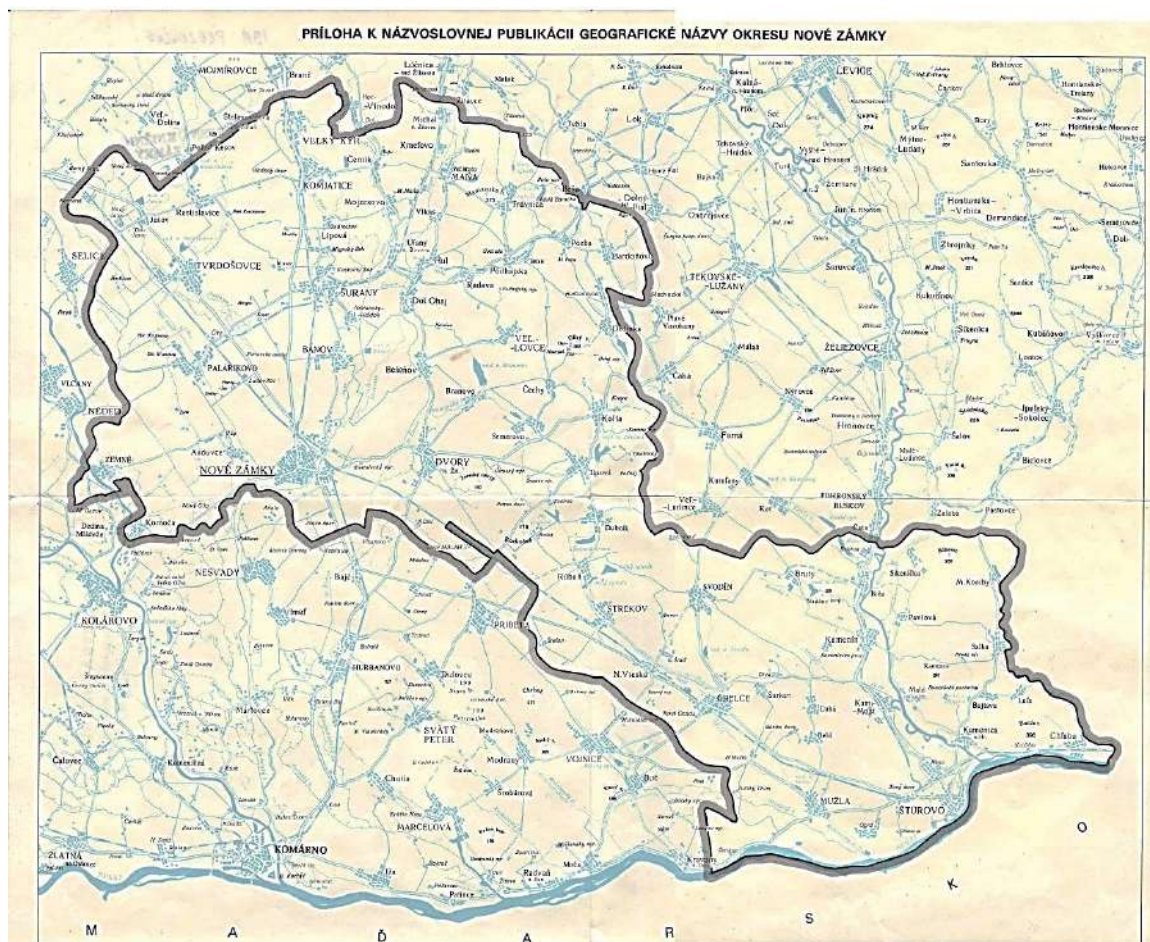
Salka 17/11, 18/12, 68/20, -/45
Semerovo 17/11, 118-119/32, -/45-46
Sikenička 18/12, 68/20, -/46
Slovensko 2/8, 12-13/10, 17/11, 21/12, 25/13, 28/14, 59-60/18, 75/21, 77-78/22, 153, 155/36, -/48
Slovenský Meder (Palárikovo) 113/30
Starý Tekov 141/35
Stredné Slovensko 29/14
Strekov 17/11, 18/12, 120/32, 147/35, -/46
Svodín 17/11, 18/12, 24/13, 76/21, 121-122/32, 144-145/35, 164/37, 204/40, 215/41, -/46
Szímő (Zemné)

Šarkan 17/11, 18/12, 223/42, -/46
Štúrovo 2/8, 17/11, 18/12, 23/13, 66/19, 68/20, 73/21, 85/23, 86/24, 138/34, 148/35, 166/37, 176/38, 186, 191/39, 192, 195/40, 221/42, -/43
Štúrovo (obvod) 189/39, 193/40, 216/41, -/43
Šurany 11/10, 17/11, 18/12, 26/13, 44-45/16, 64/19, 77/22, 89/24, 90/25, 139/34, 150/36, 179/38, 217-218/41, -/43, 47

Trávnica 17/11, 123/32, -/46
Tvrdošovce 3/8, 17/11, 68/20, 124/32, -/46

Úľany nad Žitavou 17/11, 18/12, 125/32, 209/41, -/46

Váh (rieka) 17/11, 18/12
Veľké Lovce 17/11, 126/33, 135/34, 146/35, -/46
Veľký Kýr 68/20, 127/33, -/46

Zdroj: Geografické názvy okresu Nové Zámky. Bratislava : ÚGKK SR, 1993. ISSN80-85672-06-5.

DRUHÁ SVETOVÁ VOJNA 1939-45 na území okresu Nové Zámky v dokumentoch

Tematická bibliografia

(pri príležitosti 75. výročia jej ukončenia)

Mária Feldinszká

Knižnica A. Bernoláka v Nových Zámkoch, 2020

ISBN 978 – 80 – 89733 – 06 – 4 (tlačený dokument)
 ISBN 978 – 80 – 89733 07 – 1 (elektronický dokument)